

Πτυχιακή εργασία

‘Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΟΥ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ’

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΓΙΑΝΝΑΚΑΚΗ

ΑΘΗΝΑ 2012

Τριμελής Επιτροπή:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΟΣΚΟΥ - ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ (ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ)

ΒΑΪΟΣ ΚΑΡΑΘΑΝΟΣ - ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΔΡΙΑΝΑ ΚΑΛΙΩΡΑ - ΛΕΚΤΟΡΑΣ

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ –ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η συγγραφέας και ο επιβλέπων της πτυχιακής διατριβής αυτής επιτρέπουν τη μελέτη και αντιγραφή του περιεχομένου της μόνο σε προσωπικό επίπεδο. Κάθε άλλη χρήση περιορίζεται από το διακαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας και την υποχρέωση να γίνεται αναφορά της πηγής όταν παραθέτονται αποσπάσματα διατριβής.

Αυθεντικά αντίγραφα φέρουν την υπογραφή της συγγραφέα και του επιβλέποντος.

Η συγγραφέας

Χρυσούλα Γιαννακάκη.

Ο επιβλέπων

Γεώργιος Μπόσκου

Στην οικογένεια μου,
για την πολύτιμη βοήθεια της
Στον μπαμπά μου,
που έφυγε τόσο νωρίς!

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον επιβλέποντα καθηγητή μου Δρ. Μπόσκου για την ανάθεση του θέματος και την καθοδήγηση του καθ'όλη τη διάρκεια της μελέτης.

Επίσης δεν θα μπορούσα να μην πω ένα μεγάλο ευχαριστώ στον διδακτορικό φοιτητή Ανδρέα Σουλιώτη για την πολύτιμη βοήθεια του κατά την διαχείριση των αποτελεσμάτων μου.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου, για την αμέριστη υποστήριξη της καθ'όλη την διάρκεια των σπουδών μου, αλλά και την Μιρρέτα την Μεταξία και στον Κωσταντίνο για την πολύτιμη υποστήριξή τους.

Περίληψη

Σκοπός: Η παρούσα πτυχιακή μελέτη έχει ως αντικείμενο την αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης με τίτλο «Πρακτική Άσκηση στη Βιομηχανία Τροφίμων» των φοιτητών Επιστήμης Διαιτολογίας & Διατροφής του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου που ολοκληρώθηκε για πρώτη φορά το 2011. Η μελέτη θα προσπαθήσει να εντοπίσει τις γνώσεις, τις αντιλήψεις, την ικανοποίηση, τις δεξιότητες που ανέπτυξαν οι φοιτητές κατά την διάρκεια της πρακτικής άσκησης, και να προτείνει βελτιώσεις.

Μεθοδολογία: Για την μελέτη χρησιμοποιήθηκαν 3 ερωτηματολόγια. Το πρώτο ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε ειδικά για τους σκοπούς της μελέτης αυτής. Το δεύτερο ερωτηματολόγιο «Αξιολόγηση Επιδόσεων Φοιτητών από επόπτες στην Βιομηχανία» σχεδιάστηκε από τους υπεύθυνους της πρακτικής άσκησης ως μέρος της αξιολόγησης της πρακτικής και συμπληρώθηκε από τους επόπτες των φοιτητών στη Βιομηχανία. Το τρίτο ερωτηματολόγιο «Ποσοτική Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης» σχεδιάστηκε από τους υπεύθυνους της πρακτικής άσκησης ως μέρος της αξιολόγησης της πρακτικής και συμπληρώθηκε από τους φοιτητές. Η ανάλυση περιέλαβε 43 ερωτηματολόγια από το πρώτο ερωτηματολόγιο, 45 ερωτηματολόγια από το δεύτερο ερωτηματολόγιο και 14 ερωτηματολόγια από το τρίτο ερωτηματολόγιο. Η στατιστική ανάλυση έγινε χρησιμοποιώντας το στατιστικό πρόγραμμα STATISTICA 8.0 StatSoft. Inc 1984-2007. Στις ανοιχτές ερωτήσεις έγινε ποιοτική ανάλυση των δεδομένων.

Αποτελέσματα: Οι περισσότεροι φοιτητές ασχολήθηκαν με τα εξής θέματα κατά την πρακτική άσκηση: 62 περιπτώσεις ασχολήθηκαν με την ποιότητα εκ των οποίων 47 ασχολήθηκαν με τον έλεγχο ποιότητας και 15 με την διασφάλιση ποιότητας. 9 περιπτώσεις ασχολήθηκαν με την παραγωγή τροφίμων/ ποτών, 7 με διατροφική αξιολόγηση, 4 με την ανάπτυξη προϊόντων, 2 με μάρκετινγκ, 1 περίπτωση ασχολήθηκε με την ικανοποίηση πελατών και 1 με την οργανοληπτική ανάλυση. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η πλειοψηφία των φοιτητών πιστεύει ότι στις επιχειρήσεις που εργάστηκε θα μπορούσαν να απασχοληθούν απόφοιτοι του τμήματος κυρίως με τη μορφή μερικής απασχόλησης. Το 86% απάντησε ότι η εμπειρία αυτή βοήθησε *πολύ* να εμπεδώσει τις γνώσεις του ενώ το 14% απάντησε *λίγο*. Το 91% απάντησε ότι η εμπειρία αυτή βοήθησε *πολύ* να γίνει καλύτερος επαγγελματίας ενώ το 9% απάντησε *λίγο*. Το 73% των επιχειρήσεων δήλωσαν ότι θα μπορούσε *σίγουρα* ο φοιτητής να είναι χρήσιμος συνεργάτης για την εταιρεία και το 51% δήλωσαν ότι θα ήθελαν *σίγουρα* να απασχολήσουν φοιτητές τους τμήματος το επόμενο καλοκαίρι (33% δήλωσε *μάλλον* και 6% *πιθανόν*).

Συμπεράσματα: Η αξιολόγηση του πανεπιστημιακού προγράμματος πρακτικής άσκησης θα βελτιώσει το επίπεδο εμπειρίας των υπεύθυνων καθηγητών και στη συνέχεια θα οδηγήσει στην βελτίωση της κατάρτισης των εκπαιδευόμενων διαιτολόγων. Οι μέθοδοι και τα αποτελέσματα της μελέτης θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα για άλλα πανεπιστήμια με προγράμματα πρακτικής άσκησης στον τομέα των επιχειρήσεων τροφίμων που επιδιώκουν τη βελτίωση και την ανάπτυξη.

Summary

Scope: The present study aims to evaluate the training entitled "Training placement in Food Industry" completed for the first time in 2011 by students from the Department of Nutrition & Dietetics at Harokopion University. The study will seek to identify knowledge and attitudes acquired by students during practice, areas of employment, satisfaction, the skills developed by students, and propose improvements for the traineeship program.

Methods: The study examined 3 questionnaires. The first questionnaire was designed specifically for the purpose of this study. The second questionnaire "Assessment of Student Performance by supervisors" was designed by the Head Professors of the placements as part of an evaluation of the practice and was completed by the students supervisors. The third questionnaire "Quantitative Evaluation Practice" was designed by the Head Professors of the placements as part of an evaluation of the practice and was completed by students. Data analysis included 43 questionnaires from the first questionnaire, 45 questionnaires from the second questionnaire and 14 questionnaires from the third questionnaire. Statistical analysis was performed using the statistical program STATISTICA 8.0 StatSoft. Inc 1984-2007. In open-ended questions, a qualitative data analysis was performed.

Results: Most students were involved in the following areas during practice: 62 cases dealt with quality, of which 47 were involved in quality control and 15 to quality assurance. 9 cases dealt with the production of food / beverages, 7 with nutritional assessment, 4 with product development, 2 were involved in marketing, 1 case dealt with customer satisfaction and 1 with sensory analysis. The majority of students responded that the companies they worked could employ graduates of the department mainly part-time. 86% of students responded that this experience helped to consolidate knowledge while 14% answered a little. 91% responded that this experience has helped them become better as a professional while 9% responded a little. 73% of companies responded that graduate students could definitely be a useful partner for the company and 51% responded that they would definitely like to employ students from the Department next summer (33% responded probably and 6 % responded probably).

Conclusions: Evaluation of a University training program will improve the level of experience of teachers and leaders and will then lead to improved training of the trainee dietitians. The methods and results of the study could be useful for other universities with practice/internships in the field of "food industry" seeking improvement and development.

Πίνακας Περιεχομένων

Εισαγωγή.....	9
1.Ορισμοί και κατηγορίες διαιτολόγων.....	9
1.1 Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συλλόγων Διαιτολόγων.....	9
1.2 Ελλάδα.....	11
1.3 Βρετανία.....	12
1.4 Ιρλανδία.....	13
1.5 Κύπρος.....	15
1.6 Αυστραλία.....	18
1.7 Ηνωμένες Πολιτείες.....	19
1.8 Καναδάς.....	21
2. Πρακτική άσκηση του διαιτολόγου στην Ευρώπη.....	23
2.1 Τα πεδία άσκησης και η φύση του επαγγέλματος	23
2.2 Προδιαγραφές διαιτολόγων από το δίκτυο DIETS.....	26
3. Ο ρόλος του διαιτολόγου στις επιχειρήσεις τροφίμων.....	30
3.1 Άμεση σχέση της βιομηχανίας με τη δημόσια υγεία.....	30
3.2 Οι δραστηριότητες των διαιτολόγων στις επιχειρήσεις τροφίμων.....	30
3.3 Βασικοί ρόλοι του διαιτολόγου στη βιομηχανία.....	33
3.4 Η δράση της βιομηχανίας τροφίμων σε παγκόσμια κλίμακα.....	37
4. Αναγκαιότητα και σκοπιμότητα μελέτης.....	39
4.1 Μεθοδολογία.....	39
4. 2 Σύνταξη ερωτηματολογίων.....	39
4. 3 Συνεντεύξεις – συλλογή δεδομένων.....	40
4.4 Καταγραφή και επεξεργασία αποτελεσμάτων.....	41
4.5 Ανάλυση δεδομένων.....	42
5.Αποτελέσματα.....	42

5.1 1 ^ο Ερωτηματολόγιο: «Ερωτηματολόγιο Πτυχιακής εργασίας για την Αξιολόγηση της Πρακτικής στην Βιομηχανία».....	43
5.2 2 ^ο Ερωτηματολόγιο. «Αξιολόγηση Επιδόσεων Φοιτητών από επόπτες στην Βιομηχανία».....	92
5.3 3 ^ο Ερωτηματολόγιο. «Ποσοτική Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης».....	102
6.Συμπεράσματα.....	111
Βιβλιογραφία.....	115
Παράρτημα.....	118

Εισαγωγή

Πρωτού γίνουν επαγγελματίες, οι φοιτητές της διαιτολογίας - διατροφής του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου Αθηνών ολοκληρώνουν ένα πρόγραμμα πρακτικής εμπειρίας το οποίο περιλαμβάνει την πρακτική άσκηση στο νοσοκομείο, την πρακτική άσκηση στην κοινότητα και την πρακτική άσκηση στην βιομηχανία τροφίμων. Στην Βιομηχανία τροφίμων περιλαμβάνονται οι επιχειρήσεις που ασχολούνται με την προμήθεια, την μεταποίηση και τη διακίνηση προϊόντων τροφίμων. Η συνολική διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης στη Βιομηχανία είναι 25 ημέρες ή 200 ώρες. Η πρώτη πρακτική άσκηση στην βιομηχανία άρχισε το καλοκαίρι του 2011 στη οποία πήραν μέρος 47 φοιτητές του του τμήματος.

Οι φοιτητές σε συνεργασία με τους υπεύθυνους της πρακτικής άσκησης στη βιομηχανία διερεύνησαν τις επιχειρήσεις στις οποίες θα μπορούσαν να απασχοληθούν ανάλογα με τον τόπο κατοικίας τους (καθώς πολλοί κατοικούν εκτός Αθηνών τους καλοκαιρινούς μήνες), την δυνατότητα πρόσβασης στην επιχείρηση και την αποδοχή των επιχειρήσεων στις αιτήσεις για πρακτική.

Η προετοιμασία των φοιτητών έλαβε μέρος λίγο πριν την λήξη του εκπαιδευτικού έτους με την παρακολούθηση ενός σεμιναρίου με θέματα: ασφάλεια στους χώρους εργασίας, ατομική υγεία και υγιεινή, επαγγελματική συμπεριφορά, βασικές γνώσεις νομοθεσίας και υποχρεώσεις πρακτικής άσκησης

1. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΩΝ

1.1 Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συλλόγων Διαιτολόγων

Η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συλλόγων Διαιτολόγων (EFAD) ιδρύθηκε το 1978 στην Κοπεγχάγη και σήμερα αντιπροσωπεύει 31 οργανώσεις μελών από 21 Ευρωπαϊκές χώρες με πάνω από 30.000 διαιτολόγους. Ο EFAD, έχει υιοθετήσει τον ορισμό της Παγκόσμιας Συνομοσπονδίας Συλλόγων Διαιτολόγων (International Congress of Dietetic Associations - ICDA) για το ρόλο του διαιτολόγου (<http://www.efad.org>):

- *Διαιτολόγος είναι ο κάτοχος τίτλου σπουδών Διατροφής και Διαιτολογίας, αναγνωρισμένου από τα αρμόδια εθνικά θεσμικά όργανα. Ο διαιτολόγος εφαρμόζει την επιστήμη της διατροφής στη σίτιση και την εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού, υγιών ατόμων ή νοσούντων.*

- *Ο σκοπός της εφαρμογής της Διαιτολογίας είναι η δυνατότητα του διαιτολόγου να εργάζεται σε ποικίλα περιβάλλοντα και να εκτελεί ποικιλία λειτουργιών.*

Στην Ευρώπη ο EFAD διακρίνει τρεις τομείς εξειδίκευσης στην εφαρμογή της διαιτολογίας στην Ευρώπη. Οι τομείς αυτοί μπορεί να είναι αρκετά διακριτοί, όπως οι διοικητικοί διαιτολόγοι στη Σουηδία ή πιο γενικοί, όπως στη Βρετανία. Οι τρεις τομείς εξειδίκευσης στην εφαρμογή της διαιτολογίας στην Ευρώπη είναι:

Διοικητικός Διαιτολόγος: *ο διαιτολόγος ο οποίος εστιάζεται και εργάζεται κυρίως στα πλαίσια της διοίκησης υπηρεσιών μαζικής σίτισης, με αρμοδιότητες που περιλαμβάνουν την εξασφάλιση επαρκών ποιοτικά και ποσοτικά τροφίμων σε άτομα και ομάδες, υγιών ή ασθενών, σε ιδρύματα ή κοινωνικές ομάδες.*

Κλινικός Διαιτολόγος: *ο διαιτολόγος, ο οποίος είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό την επιμόρφωση, την επίβλεψη και την αξιολόγηση κλινικών σχημάτων σίτισης με σκοπό την βελτίωση και την αποκατάσταση της υγείας ασθενών/ πελατών. Οι Κλινικοί διαιτολόγοι μπορούν να εργαστούν στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας όπως επίσης και σε νοσηλευτικά ιδρύματα.*

Διαιτολόγος Δημόσιας Υγείας ή Κοινότητας: *ο διαιτολόγος που εμπλέκεται στην προαγωγή της δημόσιας υγείας και στη διαμόρφωση πολιτικών για την προώθηση διατροφικών επιλογών από άτομα ή πληθυσμιακές ομάδες με σκοπό τη βελτίωση και διατήρηση του επιπέδου υγείας τους και τη μείωση του κινδύνου εμφάνισης παθολογικών καταστάσεων που σχετίζονται με τη διατροφή.*

Όλοι οι διαιτολόγοι, ερμηνεύουν και μεταδίδουν διατροφικές γνώσεις σε πληθυσμιακό αλλά και ατομικό επίπεδο. Συλλέγουν πληροφορίες από ασθενείς ή ομάδες ατόμων σε σχέση με την διατροφική τους πρόσληψη, ερμηνεύουν, μεταφράζουν και αξιολογούν πληροφορίες για τις διατροφικές ανάγκες και ερευνούν ποικίλες πηγές, με σκοπό να παράγουν πρακτικές συμβουλές για την διατροφική πρόσληψη και άλλα θέματα που απασχολούν τον ασθενή. Οι διαιτολόγοι έχουν τη δυνατότητα να εργάζονται σε ποικίλα εργασιακά περιβάλλοντα όπως το Εθνικό Σύστημα Υγείας, η βιομηχανία, ο δημόσιος φορέας γενικότερα, η εκπαίδευση, η έρευνα ή η άσκηση ελεύθερου επαγγέλματος. Για να αποκτήσουν την άδεια άσκησης επαγγέλματος στην Ευρώπη, οι φοιτητές πρέπει να ακολουθήσουν ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών προπτυχιακού επιπέδου (επίπεδο Bachelor) το οποίο συνήθως παρέχεται από AEI και το οποίο παρέχει τουλάχιστον 210 πιστωτικές μονάδες ECTS (European Credit Transfer and Accumulation System) ή το ισοδύναμό τους, (τμήμα 4.0, σελ.24, The European Dietetic Academic and Practitioner Standards, 2005) δηλαδή ένα προπτυχιακό κύκλο σπουδών ή ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών (The European Dietetic Academic and Practitioner

Standards, 2005). Το πρόγραμμα σπουδών πρέπει να παρέχει θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση.

1.2 Ελλάδα

Στην Ελλάδα ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διαιτολόγων-Διατροφολόγων (ΠΣΔΔ) ιδρύθηκε το 1969. Αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Συλλόγων Διαιτολόγων (EFAD) από το 1982 και της Διεθνούς Επιτροπής Συλλόγων Διαιτολόγων (ICDA) από το 1984, και είναι ο διεθνώς αναγνωρισμένος φορέας εκπροσώπησης των Διαιτολόγων - Διατροφολόγων στην Ελλάδα.

Τα μέλη του είναι Διαιτολόγοι-Διατροφολόγοι πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, οι οποίοι είναι πτυχιούχοι του Τμήματος Επιστήμης Διαιτολογίας-Διατροφής του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου καθώς και αντιστοίχων πανεπιστημιακών τμημάτων του εξωτερικού τα οποία αναγνωρίζονται ως ισότιμα από το ΔΟΑΤΑΠ. Επίσης, μέλη του Συλλόγου είναι και οι απόφοιτοι της Χαροκοπείου Ανωτάτης Σχολής Οικιακής Οικονομίας με κατεύθυνση Διαιτολογίας, οι οποίοι έως σήμερα εργάζονται ως Διαιτολόγοι (<http://www.hda.gr>). Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Διαιτολόγων-Διατροφολόγων περιγράφει τον ορισμό του διαιτολόγου ως εξής:

Διαιτολόγος, είναι ο ειδικός επιστήμονας που με γνώσεις και πληροφορίες και κατάλληλους χειρισμούς συμβάλλει στην προστασία και προαγωγή της υγείας και συνεισφέρει στην αποκατάστασή της με τη σωστή διατροφή (<http://www.hda.gr>).

Οι διαιτολόγοι σύμφωνα με τον ΠΣΔΔ απασχολούνται:

- Στα Νοσοκομεία.
- Στα Κέντρα Υγείας.
- Στη Δημόσια υγεία.
- Σε υπηρεσίες Υπουργείων που εμπλέκονται με τη διατροφή.
- Κέντρα ομαδικής σίτισης.
- Φοιτητικές εστίες.
- Γηροκομεία και Ιδρύματα.
- Στο Στρατό.

- Στη Βιομηχανία Τροφίμων.
- Στην έρευνα.
- Στους φορείς αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης (σεισμών, πολέμου κ.λ.π) σε θέματα επισιτισμού.
- Στις υπηρεσίες προστασίας καταναλωτή.
- Στη στοιχειώδη εκπαίδευση.
- Στην πληροφόρηση της κοινότητας σε θέματα διατροφής.
- Στην εκπαίδευση των επαγγελματιών υγείας.

1.3 Βρετανία

Ο Βρετανικός Σύλλογος Διαιτολόγων (British Dietetic Association -BDA) ορίζει ως διαιτολόγους:

..τους καταρτισμένους επαγγελματίες υγείας που αξιολογούν, διαγιγνώσκουν και θεραπεύουν προβλήματα σίτισης και διατροφής σε ατομικό επίπεδο και στο ευρύτερο επίπεδο της δημόσιας υγείας. Οι διαιτολόγοι χρησιμοποιούν τα πιο ενημερωμένα ερευνητικά δεδομένα για τη δημόσια υγεία και την έρευνα σχετικά με τα τρόφιμα, την υγεία και την ασθένεια, τα οποία μεταφράζουν σε πρακτικές συμβουλές για να μπορέσουν οι άνθρωποι να προβούν σε κατάλληλες επιλογές στον τρόπο ζωής και διατροφής τους. Οι διαιτολόγοι είναι οι μόνοι επαγγελματίες στον τομέα της διατροφής που ρυθμίζονται θεσμικά, και διέπονται από ένα κοινό κώδικα ηθικής, ώστε να εξασφαλίζεται ότι λειτουργούν πάντα με τα υψηλότερα πρότυπα (<http://www.bda.uk.com>).

Σύμφωνα με τον Βρετανικό Σύλλογο Διαιτολόγων οι διαιτολόγοι εργάζονται στο NHS (Ε.Σ.Υ.), σε ιδιωτικά ιατρεία, στην βιομηχανία, στην εκπαίδευση, στην έρευνα, στον αθλητισμό, στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, στις δημόσιες σχέσεις, σε περιοδικά, σε μή-κυβερνητικές οργανώσεις και κυβερνητικές οργανώσεις. Οι συμβουλές τους επηρεάζουν τις πολιτικές για τα τρόφιμα και την υγεία σε όλο το φάσμα από την κράτος, την κοινότητα και τα άτομα.

Ο τίτλος του διαιτολόγου μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο από επιστήμονες που είναι κατάλληλα καταρτισμένοι και εγγεγραμμένοι στο Health Professions Council (<http://www.bda.uk.com>).

1.4 Ιρλανδία

Το Ιρλανδικό ίδρυμα Διατροφής και Διαιτολογίας (National organization for nutrition and dietetic professionals -INDI), ιδρύθηκε το 1968 και είναι ο επαγγελματικός οργανισμός για τους κλινικούς διατροφολόγους/ διαιτολόγους στην Ιρλανδία. Σύμφωνα με τον INDI :

Οι διαιτολόγοι εφαρμόζουν τη γνώση των τροφίμων, της διατροφής και άλλων συναφών κλάδων όπως η βιοχημεία, η φυσιολογία και οι Κοινωνικές Επιστήμες για να προωθήσουν την υγεία, να αποτρέψουν την ασθένεια και να ενισχύσουν τη διαχείριση ασθενειών. (<http://www.indi.ie>).

Ο INDI έχει σήμερα πάνω από 400 μέλη τα οποία εργάζονται σε ένα ευρύ φάσμα πεδίων τα οποία περιλαμβάνουν:

- Κλινική διατροφή
- Διατροφή στην κοινότητα
- Επιχειρήσεις και Βιομηχανία
- Έρευνα
- Εκπαίδευση
- Ιδιωτική απασχόληση

Κλινικοί διαιτολόγοι

Οι κλινικοί διαιτολόγοι είναι αρμόδιοι για τη διατροφική φροντίδα των ασθενών στο νοσοκομείο. Όλα τα μεγάλα νοσοκομεία της Ιρλανδίας, και η πλειονότητα των μικρότερων νοσοκομείων απασχολούν κλινικούς διαιτολόγους. Προκειμένου να εργάζεται κάποιος ως διαιτολόγος σε νοσοκομείο της Ιρλανδίας, απαιτείται ένα πτυχίο στην Διαιτολογία και Διατροφή του Ανθρώπου, ή Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στην Διατροφή και Διαιτολογία ή Διαιτολογία, ή ένα αναγνωρισμένο πτυχίο πριν από το 1987. Ο κλινικός διαιτολόγος εμπλέκεται στη διαχείριση των ασθενών που χρειάζονται διατροφική υποστήριξη, είτε μέσω του στόματος, είτε μέσω εντερικής ή παρεντερικής οδού. Παρέχει επίσης στους ασθενείς θεραπευτικές διατροφές, οι οποίες χρησιμοποιούνται για να βελτιστοποιήσουν την ευημερία ασθενών με συγκεκριμένες παθήσεις.

Κοινότητα

Οι περισσότερες περιφέρειες της χώρας απασχολούν αρκετούς διαιτολόγους. Οι διατροφολόγοι της κοινότητας κατέχουν έναν σημαντικό ρόλο στην προώθηση της διαιτητικής και της υγείας στην κοινότητα μέσω της εκπαίδευσης του ευρύτερου κοινού και άλλων επαγγελματιών υγείας.

Επιχειρήσεις και Βιομηχανία

Τα μέλη που εργάζονται σε αυτό το πεδίο απασχολούνται κυρίως στον τομέα της βιομηχανίας τροφίμων, στην ανάπτυξη προϊόντων, στο μάρκετινγκ, στις πωλήσεις, και στις δημόσιες σχέσεις για την ικανοποίηση του αυξανόμενου ενδιαφέροντος του καταναλωτή για την διατροφή.

Έρευνα

Πολλά μέλη ασχολούνται με την έρευνα (με έναν αυξανόμενο ρυθμό μελών να κατέχουν μεταπτυχιακά και διδακτορικά διπλώματα).

Εκπαίδευση

Ορισμένα μέλη εργάζονται με μορφή πλήρους απασχόλησης και άλλα με μορφή μερικής απασχόλησης στον τομέα της διατροφής.

Ελεύθεροι επαγγελματίες

Ολοένα και περισσότεροι διαιτολόγοι εργάζονται ιδιωτικά σε συνεργασία με Γενικούς Ιατρούς οι οποίοι παραπέμπουν ασθενείς για συμβουλές διατροφής.

1.5 Κύπρος

Ο Σύνδεσμος Διαιτολόγων Κύπρου ορίζει ως διαιτολόγο:

..κάτοχος τουλάχιστον πανεπιστημιακού διπλώματος (BSc) ή ισότιμου πτυχίου στην διαιτολογία ή επιστήμη διατροφής και διαιτολογίας. Είναι ο ειδικός που εκπαιδεύτηκε στην διατροφή, στην επιστήμη τροφίμων, και στον σχεδιασμό συγκεκριμένων διαιτολογίων ή μενού για συγκεκριμένες καταστάσεις υγείας. Ο διαιτολόγος που κατέχει πανεπιστημιακό δίπλωμα με τίτλο σπουδών στην Επιστήμη Διατροφής μπορεί να ονομάζεται και διατροφολόγος. Ο Διαιτολόγος μπορεί να είναι απόφοιτος πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (ΠΕ) ή τεχνολογικής εκπαίδευσης (π.χ. Ανώτατου Τεχνολογικού Ινστιτούτου) (ΤΕ). Ο τίτλος σύμβουλος διατροφής δεν είναι κατοχυρωμένος αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο από τους διαιτολόγους (<http://www.cydadiet.org>).

Ο Σύνδεσμος Διαιτολόγων Κύπρου περιγράφει 3 κλάδους:

i) Ο Κλινικός Διαιτολόγος

Δρά σαν μέλος της Ομάδας Επαγγελματιών Υγείας. Ο εγγεγραμμένος Κλινικός Διαιτολόγος εκτός από τα καθήκοντα του σαν διαιτολόγος μπορεί να παρακολουθεί ασθενείς με προβλήματα υγείας που απαιτούν διατροφική παρέμβαση.

Ο διαιτολόγος που μετά το πτυχίο του ή κατά την διάρκεια του πτυχίου από πανεπιστήμιο ή άλλο ισότιμο εκπαιδευτικό ίδρυμα συμπλήρωσε την απαιτούμενη ειδίκευση και πρακτική εξάσκηση, είναι κάτοχος του τίτλου RD (registered dietitian) ή ισότιμου προσόντος και διατηρεί τον ακαδημαϊκό του τίτλο με συνεχή μετεκπαίδευση ή κατέχει μεταπτυχιακό με τίτλο την Κλινική Διαιτολογία. Ο τίτλος του RD δίδεται από το Commission on Dietetic Registration, του State Registered Dietitian από το Health Professions Council ή ανάλογο σώμα από άλλες χώρες.

ii) Ο Διαιτολόγος

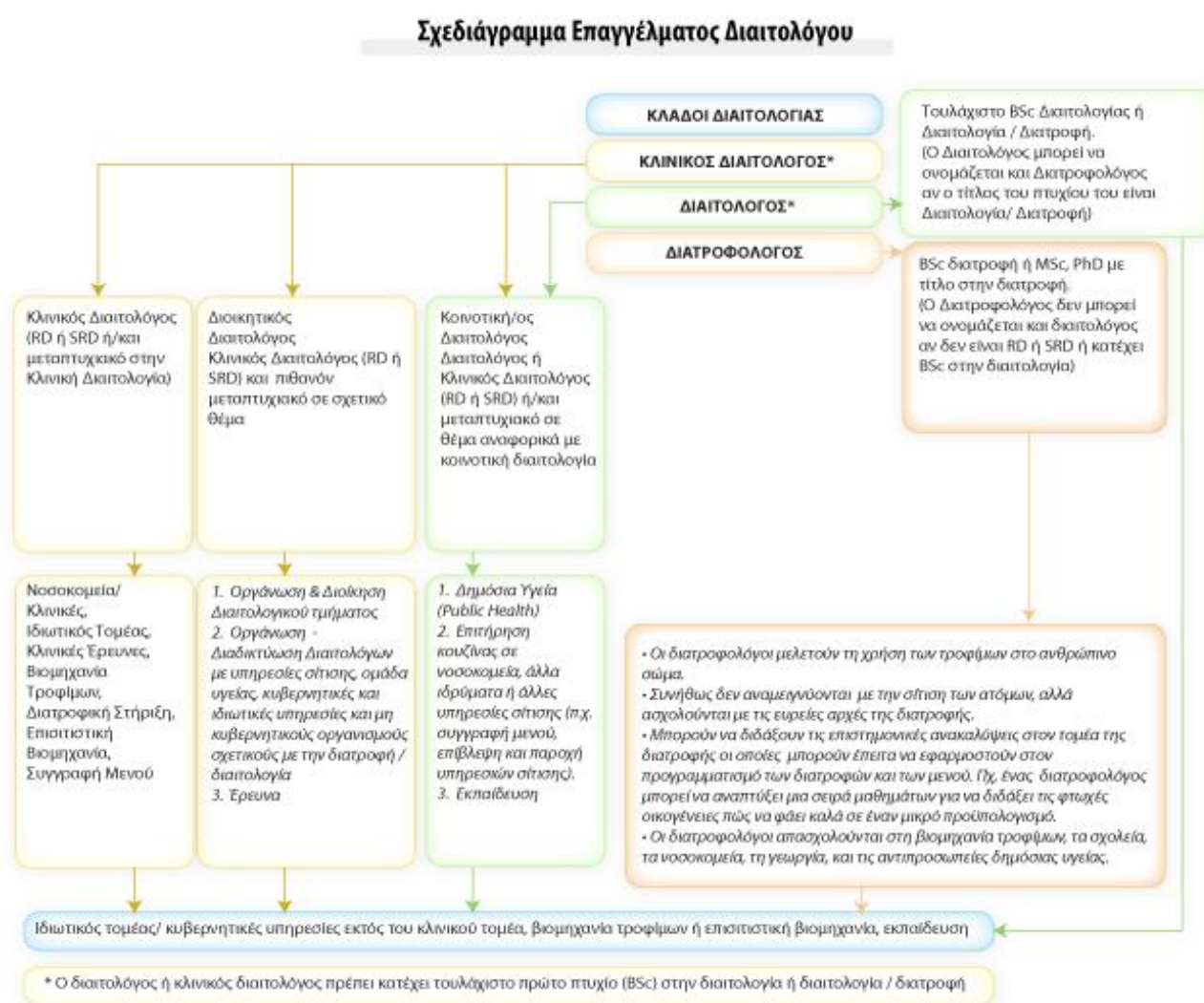
ή/ και κλινικός διατροφολόγος μπορεί να εξασκεί το επάγγελμα του διαιτολόγου μόνο εάν κατέχει πτυχίο στην διαιτολογία και πληρεί τις προϋποθέσεις για να είναι διαιτολόγος ή /και κλινικός διαιτολόγος.

iii) Ο Διατροφολόγος

Κάτοχος πανεπιστημιακού πτυχίου ή/και μεταπτυχιακού στην επιστήμη της ανθρώπινης διατροφής.
Ο Κλινικός Διατροφολόγος είναι ο διατροφολόγος με μεταπτυχιακό με τίτλο « Κλινική Διατροφή ».
Ο διατροφολόγος ή/ και κλινικός διατροφολόγος μπορεί να εξασκεί το επάγγελμα του διαιτολόγου μόνο εάν κατέχει πτυχίο στην διαιτολογία και πληρεί τις προϋποθέσεις για να είναι διαιτολόγος ή /και κλινικός διαιτολόγος.

Η εικόνα 1.1 περιγράφει τους κλάδους της διαιτολογίας στην Κύπρο.

Εικόνα 1.1 Σχεδιάγραμμα Επαγγέλματος Διαιτολόγου.

Πηγή: <http://www.cydadiet.org>

Καθήκοντα

i) Κλινικός Διαιτολόγος

Ο κλινικός διαιτολόγος, εκτός από τα καθήκοντα του ως Διαιτολόγος, βοηθά άτομα με προβλήματα υγείας που έχουν σχέση με τη κλινική διαιτολογία να βελτιώσουν την κατάσταση τους, σχεδιάζοντας για αυτά το κατάλληλο διαιτολόγιο και την κατάλληλη διατροφική / διαιτολογική θεραπευτική αγωγή. Δρά σαν μέλος της Ομάδας Επαγγελματιών Υγείας και θεωρείται μέλος των παραϊατρικών επαγγελμάτων ή άλλων ιατρικών υπηρεσιών. Μπορεί επίσης να ασχοληθεί με έρευνα ή με την εκπαίδευση την νομοθεσία και την πολιτική σε σχέση με τα τρόφιμα και την διατροφή.

ii) Διαιτολόγος

Αναγνωρίζεται ως υπεύθυνος για τη διατροφή του ατόμου. Βοηθά μεμονωμένα άτομα, αλλά και σύνολα ατόμων να επιλέγουν τα σωστά τρόφιμα (ποσοτικά και ποιοτικά), σχεδιάζοντας το κατάλληλο διαιτολόγιο με σκοπό την προμήθεια του ανθρώπινου οργανισμού με κατάλληλες θρεπτικές ουσίες για την εξασφάλιση μιας υγιεινής ζωής και την πρόληψη και αντιμετώπιση ορισμένων καταστάσεων που σχετίζονται με τη διατροφή. Μπορεί επίσης να ασχοληθεί με έρευνα, την εκπαίδευση ή με την νομοθεσία και την πολιτική σε σχέση με τα τρόφιμα και την διατροφή. Θεωρείται μέλος των παραϊατρικών επαγγελμάτων ή άλλων ιατρικών υπηρεσιών. Μπορεί να έχει κατεύθυνση στην κοινοτική ή/και διοικητική διαιτολογία.

iii) Διατροφολόγος

Ο διατροφολόγος ή/και κλινικός διατροφολόγος δικαιούται να δώσει γενικές συμβουλές σε μεμονωμένες ομάδες από υγιή άτομα, σε σχέση με την υγιεινή διατροφή και την πρόληψη χωρίς να σχεδιάζει ατομικά διαιτολόγια. Μπορεί να συμμετάσχει σε έρευνα ή με στην εκπαίδευση ή στην νομοθεσία και την πολιτική σε σχέση με τα τρόφιμα και την διατροφή. Μπορεί να έχει κατεύθυνση στην κοινοτική διαιτολογία.

Ο παρακάτω πίνακας περιγράφει συνοπτικά τις κατευθύνσεις και τα καθήκοντα.

Πίνακας 1.1

Κλινικός Διαιτολόγος	Διαιτολόγος	Διατροφολόγος
Θεραπευτικός και Προληπτικός Ρόλος	Προληπτικός Ρόλος	Προληπτικός Ρόλος
Εργάζεται με Υγιή Άτομα και Ασθενείς (καταστάσεις υγείας, παθήσεις).	Εργάζεται με Υγιή Άτομα και συγκεκριμένες καταστάσεις υγείας	Εργάζεται με Υγιή Άτομα
Δίνει Διαιτολόγια σε Ατομικό και Ομαδικό Επίπεδο	Δίνει Διαιτολόγια σε Ατομικό και Ομαδικό Επίπεδο	Δίνει Γενικές Συμβουλές διατροφής σε Ομαδικό Επίπεδο
Δρα σαν Μέλος της Ομάδας Επαγγελματιών Υγείας και θεωρείται σαν μέλος των παραϊατρικών επαγγελμάτων ή άλλων ιατρικών υπηρεσιών	Θεωρείται σαν μέλος των παραϊατρικών επαγγελμάτων ή άλλων ιατρικών υπηρεσιών	

Πηγή: <http://www.cydadiet.org>

1.6 Αυστραλία

Ο Σύλλογος Διαιτολόγων Αυστραλίας (Dietitians Association of Australia - DAA) δίνει την εξής περιγραφή για τον ορισμό του διαιτολόγου:

Οι διαιτολόγοι εφαρμόζουν την τέχνη και την επιστήμη της ανθρώπινης διατροφής για να βοηθήσουν τους ανθρώπους να κατανοήσουν την σχέση μεταξύ υγείας και διατροφής, να κάνουν διατροφικές επιλογές για να επιτύχουν και να διατηρήσουν την υγεία τους, και για να αποτρέψουν και να θεραπεύσουν την ασθένεια και την νόσο (<http://daa.asn.au>).

Σύμφωνα με το DAA οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες ενός διαιτολόγου περιλαμβάνουν:

- Την συλλογή, οργάνωση και αξιολόγηση των δεδομένων που αφορούν την υγεία και τη διατροφική κατάσταση των ατόμων, ομάδων και πληθυσμών.
- Την ερμηνεία επιστημονικών πληροφοριών και την κοινοποίηση πληροφοριών, συμβουλών, εκπαίδευσης και επαγγελματικής γνώμης σε άτομα, ομάδες και κοινότητες.
- Τη διαχείριση πελατοκεντρικής διατροφικής αγωγής με τον σχεδιασμό κατάλληλων διαιτών και γευμάτων, και την εκπαίδευση σύμφωνα με τις ατομικές διατροφικές τους ανάγκες και του τρόπου πρόσβασης και προετοιμασίας του φαγητού.

- τον σχεδιασμό, υλοποίηση και αξιολόγηση προγραμμάτων διατροφής με ομάδες, κοινότητες, ή πληθυσμούς ως μέρος μιας ομάδας. Αυτό μπορεί να ενταχθεί σε ένα περιβάλλον μιας κοινότητας, δημόσιας υγείας ή βιομηχανίας.
- την διαχείριση των συστημάτων παροχής υπηρεσιών εστίασης για την παροχή ασφαλών και θρεπτικών τροφίμων από το σχεδιασμό διατροφικά κατάλληλων γευμάτων και το σχεδιασμό και εφαρμογή διατροφικών πολιτικών . nutrition policies
- την ανάληψη έρευνας των τροφίμων και της διατροφής.

Στην Αυστραλία, όλοι οι διαιτολόγοι θεωρούνται και διατροφολόγοι. Ωστόσο, οι διατροφολόγοι χωρίς προσόντα στην διαιτολογία δεν μπορούν να αναλάβουν τον εξειδικευμένο ρόλο του διαιτολόγου.

Τομείς απασχόλησης για τους διαιτολόγους περιλαμβάνουν: την φροντίδα ασθενών, την διατροφή στην κοινότητα και στην δημόσια υγεία, την διοίκηση σε επιχειρήσεις εστίασης, την βιομηχανία τροφίμων, την έρευνα, την εκπαίδευση αλλά και την απασχόληση ως σύμβουλοι διατροφής σε ιδιωτικά ιατρεία. Οι διαιτολόγοι προετοιμάζουν επίσης άρθρα για δημοσίευση με διατροφικές πληροφορίες.

1.7 Ηνωμένες Πολιτείες

Η Αμερικανική ένωση διαιτολόγων Academy of Nutrition and Dietetics (ADA) ιδρύθηκε στο Κλίβελαντ το 1917 και είναι παγκοσμίως η μεγαλύτερη οργάνωση επαγγελματιών τροφίμων και διατροφής. Ο ADA δεσμεύεται για την βελτίωση της υγείας του έθνους και την προώθηση του επαγγέλματος του διαιτολόγου μέσω της έρευνας, της εκπαίδευσης και της υποστήριξης των μελών του (<http://www.eatright.org>).

Στη Αμερική η επιτροπή Commission on Dietetic Registration of the Academy of Nutrition and Dietetics (ACEND) είναι ο οργανισμός που πιστοποιεί τα μέλη του ADA. Ο ADA χρησιμοποιεί τον όρο RD (registered dietitian) για να περιγράφει τον ειδικό (εμπειρογνώμονα) τροφίμων και διατροφής και τον όρο DTR (dietetic technician, registered) για να περιγράφει το προσωπικό τεχνολογικής υποστήριξης που εργάζεται κάτω από τη επίβλεψη ενός RD.

Τι είναι ο εγγραμμένος διαιτολόγος.

Οι εγγεγραμμένοι διαιτολόγοι (RD) είναι οι εμπειρογνώμονες διατροφής και τροφίμων με τις εξής ακαδημαϊκές και επαγγελματικές προϋποθέσεις:

- Πτυχίο πανεπιστημίου με σειρά μαθημάτων που εγκρίνεται από την Επιτροπή ACEND για την πιστοποίηση στην εκπαίδευση της διαιτητικής. Η σειρά μαθημάτων χαρακτηριστικά περιλαμβάνει την επιστήμη τροφίμων και διατροφής, συστήματα διαχείρισης της μαζικής εστίασης, επιχειρήσεις, οικονομικά, πληροφορική, κοινωνιολογία, βιοχημεία, φυσιολογία, μικροβιολογία και χημεία.
- Αναγνωρισμένο, και εποπτευμένο εμπειρικό πρόγραμμα πρακτικής από την ACEND σε εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης, κοινοτικό οργανισμό ή εταιρεία μαζικής εστίασης. Συνήθως ένα πρόγραμμα πρακτικής άσκησης έχει διάρκεια 12 εβδομάδων.
- Πέρασαν τις εθνικές εξετάσεις της ACEND.
- Πληρούν τις εκπαιδευτικές απαιτήσεις της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης για να διατηρούν την εγγραφή και διατηρούν τον ακαδημαϊκό τους τίτλο με συνεχή μετεκπαίδευση.

Περίπου οι μισοί από όλους τους εγγεγραμμένους διαιτολόγους εργάζονται σε κλινικό περιβάλλον, ιδιωτικό ιατρείο ή εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης.

Τι είναι ο DTR (dietetic technician, registered).

Ο εγγεγραμμένος τεχνολόγος διατροφής (DTR), συχνά δουλεύει σε συνδυασμό με εγγεγραμμένους διαιτολόγους, αξιολογεί και εκπαιδεύει ασθενείς, διαχειρίζεται και προλαμβάνει ασθένειες όπως ο διαβήτης και η παχυσαρκία και παρακολουθεί την πρόοδο ασθενών και πελατών. Οι DTR εργάζονται σε χώρους όπως είναι τα νοσοκομεία και οι κλινικές, σε εγκαταστάσεις περίθαλψης, στα προγράμματα υγειονομικής περίθαλψης στο σπίτι, σε σχολεία, σωφρονιστικά ιδρύματα, εστιατόρια, εταιρείες τροφίμων, υπηρεσίες εστίασης, υπηρεσίες δημόσιας υγείας, σε κυβερνητικά και κοινοτικά προγράμματα, λέσχες υγείας, κλινικές διαχείρισης βάρους και κέντρα ευεξίας.

Οι τεχνολόγοι διατροφής, εγγραφής πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια για την πιστοποίηση DTR:

- Τουλάχιστον διετή φοίτηση σε αναγνωρισμένο πανεπιστήμιο ή κολέγιο εγκεκριμένο από την ACEND, το οποίο να περιλαμβάνει 450 ώρες εποπτευόμενης πρακτικής εμπειρίας σε διάφορα κοινοτικά προγράμματα, εγκαταστάσεις υγειονομικής περίθαλψης και εγκαταστάσεις μαζικής εστίασης.

- Πέρασαν τις εθνικές εξετάσεις της ACEND.
- Πληρούν τις εκπαιδευτικές απαιτήσεις της συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης για να διατηρούν την εγγραφή και διατηρούν τον ακαδημαϊκό τους τίτλο με συνεχή μετεκπαίδευση.

1.8 Καναδάς

Ο οργανισμός Dietitians of Canada (DC) είναι ο εθνικός επαγγελματικός σύλλογος για τους διαιτολόγους του Καναδά, αντιπροσωπεύει περίπου 6.000 μέλη και είναι ένας από τους μεγαλύτερους οργανισμούς διαιτολογίας στον κόσμο (<http://www.dietitians.ca>).

Ο DC καθορίζει τις εθνικές προδιαγραφές για τους επαγγελματίες διαιτολόγους και λειτουργεί ως φορέας διαπίστευσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων καθώς και των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης στη χώρα. Για χρησιμοποιήσουν επαγγελματικά τον τίτλο RD, οι διαιτολόγοι πρέπει να εγγραφούν στον ρυθμιστικό φορέα της επαρχίας στην οποία δραστηριοποιούνται. Σύμφωνα με τον DC:

Οι διαιτολόγοι είναι εξαιρετικά καταρτισμένοι επαγγελματίες που εκπαιδεύονται στην επιστήμη, τη διαχείριση, την ανάπτυξη του ανθρώπου, και την υγεία των πληθυσμών. Ως αξιόπιστοι επαγγελματίες, εκτελούν πολλούς διαφορετικούς ρόλους, ανάλογα με το που εργάζονται (<http://www.dietitians.ca>).

Μερικά παραδείγματα των ρόλων των διαιτολόγων περιλαμβάνουν:

- *Ειδικοί στη διατροφή, καθοδηγούν και υποστηρίζουν τους πελάτες τους για να αλλάξουν τις διατροφικές τους συνήθειες, να προωθήσουν την υγεία τους και την πρόληψη χρόνιων ασθενειών όπως η υψηλή αρτηριακή πίεση, ο διαβήτης, οι καρδιακές παθήσεις, ο καρκίνος.*
- *Υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής. Παρέχουν συμβουλές στην κυβέρνηση για εθνικές στρατηγικές για τη βελτίωση της υγείας των Καναδών, όπως π.χ κατευθυντήριες γραμμές για τη διατροφή στα σχολεία, μείωση του νατρίου στα επεξεργασμένα τρόφιμα, διαφήμιση για τα παιδιά.*
- *Διευθυντικά στελέχη σε όλους τους τομείς του κλάδου των τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων αυτών της ασφάλειας και της διαθεσιμότητας των τροφίμων, της διαχείρισης υπηρεσιών τροφίμων της παραγωγής τροφίμων και του μάρκετινγκ.*

- *Ερευνητές που ανακαλύπτουν νέους και καλύτερους τρόπους για να ενισχυθεί η φροντίδα των ασθενών, η προαγωγή της υγείας τους και η πρόληψη διατροφικά σχετιζόμενων ασθενειών.*
- *Εκπαιδευτικοί οι οποίοι προετοιμάζουν μελλοντικούς διαιτολόγους και άλλους επαγγελματίες υγείας για πρακτική.*

2. Πρακτική άσκηση του διαιτολόγου στην Ευρώπη.

2.1. Το πεδίο άσκησης και η φύση του επαγγέλματος του διαιτολόγου στην Ευρώπη.

Οι διαιτολόγοι στην Ευρώπη εργάζονται σε πολλούς και διαφορετικούς τομείς που απαιτούν την εξειδίκευσή τους. Σε ορισμένες χώρες η βασική εκπαίδευση για τους διαιτολόγους έχει ειδικούς κλάδους (π.χ κλινική διαιτολογία, διοικητική διαιτολογία) και σε άλλες είναι πιο γενική (<http://www.thematicnetworkdietetics.eu/everyone>.)

Ο EFAD από το 1986 έως το 2003 δημοσίευσε πλήθος αναφορών σχετικά με την εκπαίδευση και την εργασία των διαιτολόγων στην Ευρώπη, οι οποίες εξέφραζαν μεγάλες διαφοροποιήσεις στα εκπαιδευτικά συστήματα σπουδών ανάμεσα στα Ευρωπαϊκά κράτη-μέλη. (The European Dietetic Academic and Practitioner Standards, 2005). Μία έρευνα του EFAD το 2002 σε Ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης, έδειξε ότι η πρακτική άσκηση είχε διάρκεια από 0 έως 69 εβδομάδες. Συμπέρανε, δε ότι διαιτολόγοι με τα ίδια ακαδημαϊκά προσόντα δεν μπορούν απαραίτητα να εργαστούν σε διαφορετικές χώρες της Ευρώπης. Με την διακήρυξη της Μπολόνια το 1999, τα μέλη της EFAD έθεσαν ως κοινό τους στόχο να δημιουργήσουν με συγκεκριμένους στόχους και μέτρα μια κοινή Ευρωπαϊκή πορεία για την Ανώτατη Εκπαίδευση έως το 2010. Οι Ευρωπαίοι Υπουργοί Εκπαίδευσης συμφώνησαν στην ανάγκη δημιουργίας ενός κοινού Ευρωπαϊκού τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης και δεσμεύτηκαν να αναμορφώσουν τις δομές των συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης με απώτερο σκοπό να επιτευχθεί μια σχετική σύγκλιση μέχρι το 2010. Λίγο αργότερα, σε συνέδριο στη Σαλαμάνκα τον Μάρτιο του 2001 εκπρόσωποι από τα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια δήλωσαν ότι:

Τα Ευρωπαϊκά Ιδρύματα Ανώτερης Εκπαίδευσης αναγνωρίζουν ότι οι φοιτητές τους χρειάζονται και απαιτούν προσόντα τα οποία θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά για τους σκοπούς των σπουδών και της καριέρας τους σε ολόκληρη την Ευρώπη...και επιβεβαιώνουν την προθυμία τους να οργανωθούν ανάλογα εντός του πλαισίου της αυτονομίας τους.

Η Διεθνής Συνομοσπονδία Συλλόγων Διαιτολόγων (ICDA) και ο EFAD αποφάσισαν ότι το πρώτο βήμα για μια ενδεχόμενη θέσπιση προδιαγραφών εκπαίδευσης, κατάρτισης και πρακτικής άσκησης θα ήταν να αξιολογήσουν την τρέχουσα κατάσταση. Έτσι, το 2006 χρηματοδοτήθηκε το Ευρωπαϊκό Δίκτυο DIETS (Dietitians Improving Education and Training), ένα θεματικό δίκτυο βελτίωσης των προτύπων Εκπαίδευσης και πρακτικής κατάρτισης των διαιτολόγων στην Ευρώπη. Βασικός στόχος της δημιουργίας του ήταν να περιγράψει όλους τους τομείς της

διαιτολογίας, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε όλη την Ευρώπη και να αναπτύξει την χρήση του συστήματος ECTS (European Credit Transfer System).

Το 2007 μέσω του δικτύου DIETS πραγματοποιήθηκαν 12 επισκέψεις μεταξύ 26 εταίρων Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων από 16 Ευρωπαϊκές χώρες μέσω του δικτύου DIETS (Preparing students for placement, 2007). Σκοπός ήταν τα Ιδρύματα να μοιραστούν και να διαδώσουν τις βέλτιστες πρακτικές για τη διδασκαλία των φοιτητών διαιτολογίας, να αναπτυχθούν δείκτες ποιότητας για την πρακτική εκπαίδευση αλλά και οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί να βοηθηθούν και να αναπτύξουν τις ικανότητες τους. Τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν κατά τις επισκέψεις έδειξαν ότι για το 54% των Ιδρυμάτων που χρησιμοποιούσαν τις διδακτικές μονάδες ECTS, οι μονάδες που αντιστοιχούσαν στην πρακτική άσκηση ήταν ίσες ή και παραπάνω από τις προτεινόμενες ενώ το υπόλοιπο 46% δεν ικανοποιούσε τις συστάσεις του EFAD. Επίσης τα Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση και Πρακτική Άσκηση των Διαιτολόγων του 2005 ζητούσαν οι φοιτητές να γνωρίσουν τον Κώδικα Δεοντολογίας για τους διαιτολόγους πριν την τοποθέτησή τους για πρακτική άσκηση. Από τα ερωτηματολόγια βρέθηκε ότι το 90% των Ιδρυμάτων εκπλήρωναν τον στόχο αυτόν.

Μέσα στον ίδιο χρόνο, το 2007, το DIETS σχεδίασε ένα ερωτηματολόγιο, το Education – mapping questionnaire (EMQ) προκειμένου να χαρτογραφήσει την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση των διαιτολόγων στην Ευρώπη (de Looy et al, 2010). Το ερωτηματολόγιο συμπλήρωσαν διαδικτυακά 37 Τριτοβάθμια Εκπαιδευτικά Ιδρύματα το 2007 και στη συνέχεια 41 το 2009. Οι διαφορές μεταξύ του 2007 και του 2009 όσο αφορά τα πεδία απασχόλησης κατά την πρακτική άσκηση δεν ήταν μεγάλες. Σχεδόν όλοι οι φοιτητές εκπαιδεύονταν στο να δίνουν συμβουλές τόσο σε ομάδες ατόμων όσο και σε άτομα (100% και 94% αντίστοιχα). Ο μέσος όρος πρακτικής άσκησης ήταν 22,5 και 21,4 εβδομάδες για το 2007 και το 2009 αντίστοιχα. Παρόλ' αυτά τα αποτελέσματα έδειξαν ότι σε επτά χώρες (Τσεχία, Νορβηγία, Πολωνία, Σλοβενία, Ισπανία, Τουρκία και Σουηδία) η πρακτική άσκηση διαρκούσε λιγότερο από 17 εβδομάδες το οποίο έχει οριστεί ως ελάχιστη διάρκεια (σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση και Πρακτική Άσκηση των Διαιτολόγων του 2005 -The European Dietetic Academic and Practitioner Standards, 2005).

Ο πίνακας 2.1 δείχνει ότι η πιο συνηθισμένη τοποθέτηση για πρακτική ήταν σε κλινικό περιβάλλον. Τα περισσότερα ιδρύματα προσέφεραν τοποθέτηση για άσκηση είτε στην προαγωγή της υγείας (health promotion) ή στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και σε εταιρείες στην κατηγορία της τροφοδοσίας τροφίμων. Τέσσερα Ιδρύματα παρείχαν μια τοποθέτηση στη

βιομηχανία τροφίμων. Μερικά Ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης παρείχαν την ευκαιρία στους φοιτητές να επιλέξουν το δικό τους περιβάλλον για πρακτική. Επίσης ορισμένα Ιδρύματα προσέφεραν εναλλακτικές τοποθετήσεις.

Διαφορές παρατηρήθηκαν ακόμα και ανάμεσα σε Ιδρύματα της ίδιας χώρας τόσο ως προς την ποικιλία της πρακτικής όσο και ως προς την διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Για παράδειγμα στην Πορτογαλία μόνο ένα Ίδρυμα παρείχε τοποθέτηση για πρακτική στην βιομηχανία τροφίμων από τα τρία που ανταποκρίθηκαν και στη Σουηδία η πρακτική στη βιομηχανία τροφίμων ή τη διοίκηση τροφοδοσίας τροφίμων ήταν εφικτή μόνο σε ένα Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (de Looy et al, 2010). Η άσκηση στην προαγωγή υγείας (health promotion) και στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας δεν ήταν πάντα υποχρεωτική.

Πίνακας 2.1 Τύπος τοποθέτησης και εβδομάδες στην τοποθέτηση από την έρευνα DIETS-2009.

<i>Placement type and weeks spent in the placement from DIETS09 Survey</i>						
Country	Weeks spent in the placement and type of placement					
	Clinical	Health promotion	Primary health care	Catering management	Food industry	Comment
Austria	24	4		1		
Belgium	5-14	4-15	Up to 15*	2-6		Variable lengths; depends on mix
Denmark	14-16	6 *		6*		
Finland	6		6	4		
France	10	4 *		6*		
Germany	14			18		Plus nutrition Placement
Greece	6-24	6 *	6*	2-6		
Hungary	8	2		4		
Ireland	26	4		6		
Lithuania	All					No report of weeks
Netherlands	20	20 *	20*	2-4		
Poland						No placements are offered
Portugal	5-24	3-12	3-5	5-10	15*	
Slovak Republic	24					
Slovenia	3	1	1	1	4	Other placement 5wks
Spain	4-8	1-8	1-4	2-8	1-8*	Very variable
Sweden	0-10		0-10		10 *	
Turkey	14					
United Kingdom	28					

* Μόνο ένα Ίδρυμα Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανέφερε αυτό το είδος τοποθέτησης.

2.2 Προδιαγραφές διαιτολόγων από το δίκτυο DIETS.

Συνολικά οι προδιαγραφές για τους Διαιτολόγους (Standards for Dieticians) που έχουν δημοσιευθεί από το δίκτυο DIETS είναι τρεις:

1. Τα Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση και Πρακτική Άσκηση των Διαιτολόγων (The European Dietetic Academic and Practitioner Standards, 2005).
2. Ευρωπαϊκές Ικανότητες Διαιτολόγου και οι Δείκτες Απόδοσής τους που έχουν αποκτήσει οι διαιτολόγοι κατά τον χρόνο εξασφάλισης των προσόντων και εισδοχής τους στο επάγγελμα της Διαιτολογίας (European Dietetic Competences and their Performance Indicators attained at the point of qualification and entry to the profession of Dietetics, 2009).
3. Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Πρακτική Άσκηση στη Διαιτολογία (European Practice Placement Standards for Dietetics, 2010)

1. Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση και Πρακτική Άσκηση των Διαιτολόγων.

Τα Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση και Πρακτική Άσκηση των Διαιτολόγων (Πρότυπα EDBS ή όπως συχνά αναφέρονται Benchmark Statement) υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Συλλόγων Διαιτολόγων (EFAD) το 2005 και παρέχουν καθοδήγηση στην Ανώτερη Εκπαίδευση αναφορικά με τα αναμενόμενα εκπαιδευτικά και μαθησιακά αποτελέσματα. Έχουν μεταφαστεί σε 10 γλώσσες και έχουν σταλεί σε 13 Υπουργεία Υγείας, 8 Υπουργεία Εργασίας, 13 Υπουργεία Παιδείας και 7 Οργανισμούς Διασφάλισης Ποιότητας.

Τα Πρότυπα EDBS δεν αποτελούν ένα Ευρωπαϊκό ή Εθνικό Οδηγό Σπουδών, αλλά θέτουν το ελάχιστο πλαίσιο, μέσα στο οποίο πρέπει να κινείται ένα πρόγραμμα σπουδών. Σύμφωνα με τα πρότυπα EDBS οι διαιτολόγοι εργάζονται σε ποικίλες καταστάσεις με διαφορετικά άτομα και ομάδες πληθυσμών και η εφαρμογή της διαιτολογίας προϋποθέτει την ικανότητα των φοιτητών να επιδεικνύουν επάρκεια στα ακαδημαϊκά καθήκοντα αλλά και στην

πρακτική άσκηση σε ένα οριοθετημένο κατώτατο επίπεδο. Το πρακτικό μέρος των σπουδών οδηγεί στην ικανότητα άσκησης του επαγγέλματος του διαιτολόγου και επιτρέπει την εφαρμογή της θεωρίας στην πράξη, στο περιβάλλον που πραγματοποιείται η πρακτική. Τα πρότυπα EDBS αναφέρουν επίσης ότι *παρότι οι διαιτολόγοι κατέχουν ξεχωριστό ρόλο, γνώσεις και ικανότητες για την θεραπευτική εφαρμογή της επιστήμης της διατροφής, γίνεται ολοένα και πιο αισθητή η απαίτηση να αναπτύξουν πιο εξειδικευμένες γνώσεις και ικανότητες που θα τους επιτρέψουν να εργάζονται και σε άλλους συναφείς με το αντικείμενο χώρους εργασίας.* (The European Dietetic Academic and Practitioner Standards, 2005).

Στις Προδιαγραφές για την εφαρμογή της Διαιτολογίας (Παράγραφος 5.2) προσθέτει ότι η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται τόσο σε κλινικό όσο και σε μη κλινικό περιβάλλον:

Για την επίτευξη των κριτηρίων της πρακτικής άσκησης, το πρακτικό μέρος πρέπει να πληρεί τις παρακάτω προδιαγραφές. Το πρακτικό μέρος των σπουδών πρέπει να πραγματοποιείται σε δύο τουλάχιστον διαφορετικά περιβάλλοντα:

i. Σε υγιή άτομα ή πληθυσμιακές ομάδες, π.χ. σχολεία, χώρους εργασίας.

ii. Σε νοσούντα άτομα ή ομάδες πληθυσμού, π.χ. σε νοσοκομεία, κλινικές κλπ.

Τα άτομα ή οι ομάδες πληθυσμού πρέπει να αντιπροσωπεύουν ένα εύρος ηλικιών, παθολογικών καταστάσεων, ειδικών αναγκών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών. Όταν στο πρόγραμμα των σπουδών εμπεριέχεται η εξειδίκευση στον πρώτο ή δεύτερο κύκλο σπουδών, μπορεί να είναι απαραίτητη ή επιθυμητή η διεύρυνση των πρακτικών εμπειριών.» πραγματοποιείται τόσο σε κλινικό όσο και σε μη κλινικό περιβάλλον.

Το ECTS αποτελεί το Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς μαθημάτων στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά Ιδρύματα και εφαρμόζεται για την αναγνώριση και μεταφορά μαθημάτων. Ο EFAD προτείνει ότι οι Ευρωπαίοι Διαιτολόγοι (όλων των ειδικοτήτων) πρέπει να παρακολουθούν προγράμματα σπουδών διάρκειας τουλάχιστον 210 βαθμών ECTS, που αντιστοιχεί σε 3 ½ χρόνια σπουδών, τα οποία θα προκύπτουν ως εξής (Παράγραφος 4.2):

- *Το θεωρητικό μέρος θα αντιστοιχεί σε τουλάχιστον 180 βαθμούς ECTS, που αντιστοιχεί σε 2 ½ -3 χρόνια ακαδημαϊκών θεωρητικών σπουδών*
- *Το πρακτικό μέρος θα αντιστοιχεί το λιγότερο σε 30 βαθμούς ECTS (=900 ώρες), που αντιστοιχεί σε ½ - ¾ του έτους πρακτική άσκηση.*

Τέλος ο EFAD προτείνει ότι ο δεύτερος κύκλος σπουδών των Ευρωπαίων Διαιτολόγων (όλων των ειδικοτήτων) να αντιστοιχεί το λιγότερο σε 90 βαθμούς ECTS, από τους οποίους οι 30 να προκύπτουν από πρακτική άσκηση.

2. Ευρωπαϊκές Ικανότητες Διαιτολόγου και οι Δείκτες Απόδοσής τους που έχουν αποκτήσει οι διαιτολόγοι κατά τον χρόνο εξασφάλισης των προσόντων και εισδοχής τους στο επάγγελμα της Διαιτολογίας

Οι Ευρωπαϊκές Ικανότητες Διαιτολόγου και οι Δείκτες Απόδοσής τους προνοούν για το ελάχιστο επίπεδο ή τη βασική γραμμή των γνώσεων, των δεξιοτήτων, της κατανόησης και της ικανότητας ενός διαιτολόγου κατά τον χρόνο απόκτησης των προσόντων του στην Ευρώπη. Δείκτες απόδοσης (ΔΑ) προσφέρονται για σκοπούς καθοδήγησης και περιγράφουν τους τρόπους με τους οποίους οι διαιτολόγοι μπορούν να δείξουν ότι εργάζονται στο επίπεδο ικανοτήτων που επιτυγχάνεται κατά τον χρόνο απόκτησης των προσόντων τους. Τα Ανώτερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα μπορούν να υιοθετήσουν και να τροποποιήσουν τους δείκτες σύμφωνα με τις δικές τους ανάγκες.

3. Τα Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Πρακτική Άσκηση στη Διαιτολογία.

Τα Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Πρακτική Άσκηση στη Διαιτολογία (European Practice Placement Standards for Dietetics, 2010) συμπληρώνουν τα Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Ακαδημαϊκή Εκπαίδευση και Πρακτική Άσκηση των Διαιτολόγων. Τα κριτήρια προέκυψαν από τα αποτελέσματα των προσωπικών επισκέψεων, των συλλογισμών που προέκυψαν από τις προσωπικές επισκέψεις και τα αποτελέσματα της καλής πρακτικής που προσδιορίστηκε με το ερωτηματολόγιο που χαρτογράφησε την εκπαίδευση (de Looy et al, 2010). Λήφθηκαν επίσης υπόψη και άλλα κριτήρια που είχαν προταθεί για επαγγελματίες υγείας και για τη μάθηση μέσω της εργασίας.

Ως βοήθεια στους μελλοντικούς επαγγελματίες διαιτολόγους για να γίνουν όσο το δυνατό καλύτεροι, τα Ευρωπαϊκά Κριτήρια για την Πρακτική Άσκηση στη Διαιτολογία καθιέρωσαν τα βασικά συστατικά που θα πρέπει να υπάρχουν για μια παραγωγική πρακτική εμπειρία μάθησης. Συγκεκριμένα καθιέρωσαν:

- την αναμενόμενη ποιότητα της εμπειρίας της μάθησης,
- ότι ο φοιτητής αντιλαμβάνεται τι αναμένεται από αυτόν και τι μπορεί να αναμένει ο ίδιος με τη σειρά του και

- ότι η στήριξη για τον υπεύθυνο καθηγητή της πρακτικής ή/και για τον επιτηρητή της μάθησης με βάση την εργασία είναι τέτοια ώστε να υπάρχει ένα παραγωγικό αποτέλεσμα για όλους τους εμπλεκόμενους.

Τέλος σημειώνεται ότι χώρες που δεν έχουν καθιερώσει συγκεκριμένες μεθόδους επίβλεψης και υποστήριξης της πρακτικής άσκησης μπορούν να ξεκινήσουν την εισαγωγή των κριτηρίων αυτών σταδιακά.

Το 2009 το DIETS-report 5 περιείχε ορθές πρακτικές οι οποίες προσδιορίστηκαν μέσω των επισκέψεων αλλά και μέσω του ερωτηματολογίου Education –mapping questionnaire (EMQ) σε Ευρωπαϊκά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα. Ο πίνακας 2.2 είναι ένα απόσπασμα από τις ορθές πρακτικές και αναφέρει ορθές πρακτικές από άλλα Ιδρύματα σχετικά με την ποικιλία των οργανισμών όπου θα πρέπει να ασκηθεί ο φοιτητής.

Πίνακας 2.2

Ορθή πρακτική κατά την διάρκεια της πρακτικής άσκησης	Παραδείγματα
1β Προσφέρει μια ποικιλία (π.χ βιομηχανία τροφίμων). Μερικά Ιδρύματα προσφέρουν την δυνατότητα στους φοιτητές να διαλέξουν την τοποθέτηση τους για πρακτική ανάλογα με τον τομέα ενδιαφέροντος τους.	Προσφέρουμε στους φοιτητές ένα ευρύ φάσμα επιλογών από διαφορετικούς οργανισμούς όπου μπορούν να ολοκληρώσουν την πρακτική τους άσκηση (NL2) Οι τελευταίες 7/28 εβδομάδες αποτελούν ελεύθερη επιλογή (TR2) Ο φοιτητής μπορεί να δοαλέξει ανάμεσα σε διαφορετικά κέντρα για την τοποθέτηση του για πρακτική άσκηση (π.χ νοσοκομείο, θάλαμο, ατομική συμβουλευτική, οίκος ευγηρίας, βιομηχανία, προαγωγή υγείας) (BE2) Ο φοιτητής μπορεί να διαλέξει τον τελευταίο οργανισμό τοποθέτησης του για πρακτική άσκηση (νοσοκομείο, επιχείρηση εστίασης, βιομηχανία τροφίμων) (TR) Η πρακτική άσκηση γίνεται σε νοσοκομεία, στη πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, σε συστήματα παραγωγής τροφίμων και εταιρείες τροφοδοσίας τροφίμων (μεγάλης δυναμικότητας), επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων, κυβερνητικούς και μη

	κυβερνητικούς οργανισμούς και σε ινστιτούτα συμβουλευτικής (τουριστικά, αθλητικά κέντρα). (SI1)
--	---

(Διαμορφώθηκε από το DIETS-report 5, Appendix D, σελ. 1)

3. Ο ρόλος του διαιτολόγου στις επιχειρήσεις τροφίμων.

3.1 Άμεση σχέση της βιομηχανίας με τη δημόσια υγεία.

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών είναι ένας από τους πιο σημαντικούς και δυναμικούς βιομηχανικούς τομείς της Ευρώπης. Αποτελείται από περίπου 310.000 επιχειρήσεις και προσφέρει απασχόληση σε πάνω από 4 εκατομμύρια άτομα (http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/food/index_el.htm).

Η σχέση της βιομηχανίας με τη δημόσια υγεία είναι άμεση. Οι επιχειρήσεις τροφίμων χρησιμοποιούν καινοτόμους μεθόδους για να συμβάλουν σε υγιεινά διαιτολόγια και να ικανοποιήσουν τις ανάγκες ειδικών ομάδων πληθυσμού, παρέχουν μεγάλη ποικιλία προϊόντων διατροφής, ενώ, συμμετέχοντας στις επιστημονικές εξελίξεις μπορούν να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των καταναλωτών για θρεπτικά και υγιεινά τρόφιμα (Gassin, 2001, de Looy et al, 2010). Όσο η διατροφή και η υγεία γίνονται σημαντικά για τον καταναλωτή, η βιομηχανία τροφίμων αναγνωρίζει την ανάγκη να εκμεταλλευθεί τη γνώση κατάλληλα εξειδικευμένων εμπειρογνομόνων διατροφής (Brien, 1998). Η κύρια λειτουργία τους είτε ασχολούνται με τη νομοθεσία είτε με την έρευνα και την ανάπτυξη, είναι να παρέχουν τις πιο ενημερωμένες πληροφορίες διατροφής, και να ενεργούν ως διεπαφή μεταξύ του εργοδότη και του καταναλωτή ή/και των επαγγελματιών υγείας.

3.2 Οι δραστηριότητες των διαιτολόγων σε επιχειρήσεις τροφίμων.

Το 1994 οι Kirt et al με άρθρο τους στο Human Nutrition and Dietetics, και στη συνέχεια οι Higginson and Maunder, το 1995 δήλωσαν ότι οι διατροφολόγοι που εργάζονται στη

βιομηχανία είναι σε πιο ισχυρή θέση σε σχέση με τους υπόλοιπους επαγγελματίες υγείας να συμβάλουν στην επίτευξη των εθνικών στόχων για την διατροφή και τη μείωση των σχετικών με τη διατροφή ασθενειών στη Βρετανία (Kirt et al, 1994, Higginson and Maunder, 1995).

Στην ερώτηση για το αν η βιομηχανία τροφίμων προτιμά διατροφολόγους ή διαιτολόγους, ερευνητές του Leeds University, το 1995, διαπίστωσαν ότι το 11% των επιχειρήσεων έδειχνε προτίμηση στους διατροφολόγους ενώ το 22% στους διαιτολόγους (Higginson and Maunder, 1995). Το 67% των ερωτηθέντων οργανισμών εξέταζε τις θέσεις εργασίας λαμβάνοντας υπ' όψιν εξίσου ισότιμα για τις θέσεις εργασίας του διατροφολόγου και διαιτολόγου. Οι διατροφολόγοι θεωρήθηκαν να έχουν περισσότερη ερευνητική εμπειρία και εξοικείωση σε θέματα νομοθεσίας και επισήμανσης τροφίμων, ενώ οι διαιτολόγοι είχαν περισσότερη κλινική εμπειρία και αποδοχή από άλλους επαγγελματίες υγείας. Η μελέτη έδειξε επίσης ότι ο ρόλος των διατροφολόγων ή των διαιτολόγων στις βιομηχανίες είχε σημαντικές διαφορές. Πολλοί δούλευαν στον τομέα του μάρκετινγκ για να συνεισφέρουν στην ανάπτυξη προϊόντων, στην διαμόρφωση των ισχυρισμών υγείας και στην επισήμανση ή στις ετικέτες των τροφίμων. Άλλοι δούλευαν τα καταναλωτικά φυλλάδια, στις επιστημονικές εκθέσεις, στην εκπαίδευση ή στην έκδοση δελτίων διατροφής. Ένας άλλος τομέας απασχόλησης ήταν η έρευνα είτε μέσα στην βιομηχανία είτε εκτός της βιομηχανίας.

Η εργασία στη βιομηχανία μπορεί να διαφέρει από πολλά άλλα πεδία εργασίας δεδομένου ότι μια ευρεία γνώση σε θέματα διατροφής συνήθως απαιτείται. Για τους απόφοιτους της διατροφής, η επίδειξη ενδιαφέροντος για επίκαιρα θέματα διατροφής αποτελεί πλεονέκτημα. Οι διατροφολόγοι που έχουν αποκτήσει εμπειρία στην έρευνα, ανεξάρτητα από το θέμα της έρευνας, προσθέτουν στο βιογραφικό τους μια σημαντικά αξιολογη κατάρτιση για την εργασιακή τους εμπειρία. Ωστόσο, η εμπειρία σε διάφορους τομείς αποτελεί πλεονέκτημα για τις περισσότερες θέσεις εργασίας στη βιομηχανία, (Kirt et al, 1994).

Το 2007 το περιοδικό του συλλόγου των διαιτολόγων στις Ηνωμένες Πολιτείες αναφέρθηκε στην ανάγκη να έχουν οι διαιτολόγοι επαρκείς διοικητικές ικανότητες έτσι ώστε να απορροφηθούν από μεγάλες επιχειρήσεις στον τομέα της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών στο μέλλον (Cluskey et al, 2007). Στις επαγγελματικές ικανότητες που πρέπει να διαθέτουν οι επιστήμονες διατροφής και διαιτολογίας αναφέρθηκε και η Brien το 1998 στο περιοδικό Nutrition & Food Science. Η συνεργασία των επιστημόνων διατροφής με ανθρώπους από όλα τα κοινωνικά στρώματα, ακαδημαϊκούς, επαγγελματίες υγείας, διευθυντές μάρκετινγκ, μη-τεχνικό προσωπικό ή καταναλωτές, αποτελεί ένα ουσιαστικό μέρος της εργασίας τους στον κλάδο της βιομηχανίας τροφίμων. Επομένως και η δεξιότητα στην επικοινωνία, τόσο γραπτής όσο και

προφορικής, είναι από τις πιο σημαντικές ικανότητες που απαιτούνται. Η ικανότητα να εργαστούν με προθεσμίες, και να διαχειριστούν αποτελεσματικά τον χρόνο ή να θέσουν προτεραιότητες είναι απαραίτητη, ιδιαίτερα για τους διαιτολόγους που εργάζονται ατομικά και εκτελούν πολλές εργασίες ταυτόχρονα. Επίσης, πολλοί θα πρέπει να χρησιμοποιούν στατιστικά πακέτα, να διαχειρίζονται πληροφορίες ή επιστημονικές βάσεις δεδομένων. Αυτό απαιτεί μια πιο σε βάθος γνώση της τεχνολογίας αλλά και συνεχή ενημέρωση (Brien, 1998).

Στην Βρετανία από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, αρχίζει να δραστηριοποιείται ένας υποστηρικτικός οργανισμός για τους διατροφολόγους που εργάζονται στη χώρα, το *Nutritionists in Industry* (<http://www.nii.org.uk>). Ο οργανισμός που αποτελείται από πάνω από 160 μέλη. Σκοπός του είναι να συζητά πληροφορίες και ιδέες στο πλαίσιο της βιομηχανίας τροφίμων. Παράλληλα, στόχος του είναι να αυξήσει το προφίλ των διαιτολόγων και των διατροφολόγων που εργάζονται στη βιομηχανία ως μια αξιόπιστη πηγή που λειτουργεί με γνώσεις και ειδικευση, προς όφελος της βιομηχανίας και τελικά του καταναλωτή. Η Chapman, με ένα άρθρο της στο *Nutrition Bulletin* μίλησε για την ομάδα του *Nutritionists in Industry* και ανέλυσε τις βασικές δραστηριότητες των διατροφολόγων στη Βιομηχανία τροφίμων. Οι βασικές δραστηριότητες των διατροφολόγων στη Βιομηχανία περιγράφονται στον πίνακα 3.1.

Πίνακας 3. 1 Οι βασικές δραστηριότητες των διατροφολόγων στη Βιομηχανία τροφίμων.

Ανάπτυξη νέων προϊόντων.

Παροχή συμβουλών για το θρεπτικό συστατικά των προϊόντων.

Ανάδειξη των εξελίξεων (trends) στην επιστήμη της διατροφής.

Παροχή συμβουλών σχετικά την επισήμανση των τροφίμων, τους ισχυρισμούς υγείας, τη διαφήμιση και των προωθητικών ενεργειών.

Δίνοντας τεχνική έγκριση για νέες συσκευασίες.

Επικοινωνία με καταναλωτές.

Γράφοντας φυλλάδια για τους καταναλωτές, τα σχολεία, και τους επαγγελματίες της υγείας

Υποστηρίζοντας μια γραμμή εξυπηρέτησης ή απευθείας απάντηση τεχνικές ερωτήσεις από τους καταναλωτές.

Έρευνα.

Διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων εντός της βιομηχανίας και σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού.

Προγραμματισμός των εργασιών, επαφές με εργοστάσια για την προμήθεια προϊόντων, την προετοιμασία των επιστημονικών εγγράφων και ομιλίες σε συνέδρια για δημοσίευση αποτελεσμάτων.

Προαγωγή της Υγείας.

Προώθηση της υγιεινής διατροφής τόσο στο εσωτερικό της εταιρείας όσο και έξω μέσα από τη χορηγία δημόσιων εκδηλώσεων, της διάταξης/παροχής του προϊόντος ή στελεχώνοντας ένα περίπτερο πληροφοριών.

Ρυθμιστικά Θέματα.

Ερμηνεία της νομοθεσίας και των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τη διατροφή. Διασφάλιση της συμμόρφωσης της εταιρείας με τη νομοθεσία. Συμβολή/συμμετοχή στην ανάπτυξη της νομοθεσίας τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Δημόσιες σχέσεις και επικοινωνία.

Δίνοντας παρουσιάσεις.

Συνομιλίες σε ένα εκθεσιακό περίπτερο.

Σχέσεις με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

(Chapman, 2001)

3.3 Βασικοί ρόλοι του διαιτολόγου στη βιομηχανία

Σύμφωνα με τους Kirt et al, οι διατροφολόγοι που εργάζονται στην βιομηχανία μπορούν να προσφέρουν καταλυτικά σε έξι βασικούς τομείς (Kirt et al, 1994).

1. Βελτιώνοντας τα θρεπτικά συστατικά των τροφίμων, σύμφωνα με τις συστάσεις, για την πρόληψη των διατροφικά σχετιζόμενων ασθενειών. Η ανάπτυξη και η βελτίωση προϊόντων περιλαμβάνει, παραδείγματος χάριν ελάτωση του περιεχόμενου των τροφίμων σε νάτριο, απλούς υδατάνθρακες, λίπος, κορεσμένο λίπος και αύξηση του περιεχομένου σε μη –αμυλούχους πολυσακχαρίτες.

Αυτές οι αλλαγές μπορεί να οδηγήσουν σε σημαντική βελτίωση της διατροφής του πληθυσμού, επιτρέποντας στους καταναλωτές να επιλέξουν ακόμα πιο υγιεινές παραλλαγές των παραδοσιακών τροφίμων χωρίς να χρειαστεί να αλλάξουν ριζικά τις τροφές που συνήθως καταναλώνουν.

2. Οι καταναλωτές προκειμένου να αναζητήσουν περαιτέρω διατροφικές συμβουλές και να κάνουν αλλαγές στη διατροφή τους πρέπει να ευαισθητοποιηθούν. Παρέχοντας

μηνύματα για την υγεία με τους ισχυρισμούς υγείας στις ετικέτες των τροφίμων και με τη διαφήμιση, οι διατροφολόγοι μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού σχετικά με τη σημασία της διατροφής στην προαγωγή της υγείας και της πρόληψης ασθενειών.

3. Με τις ετικέτες τροφίμων (ισχυρισμοί διατροφής) και τους ισχυρισμούς υγείας στις ετικέτες τροφίμων, για να βοηθήσουν τους καταναλωτές να κάνουν πιο συνειδητοποιημένες επιλογές τροφίμων. Οι ακριβείς και λεπτομερείς ετικέτες τροφίμων και οι ισχυρισμοί υγείας παρέχουν πρακτικές πληροφορίες για το περιεχόμενο των συστατικών. Έτσι, οι καταναλωτές μπορούν να κάνουν συγκρίσεις μεταξύ τροφίμων και να αποφασίσουν ποια τρόφιμα είναι κατάλληλα για τη διατροφή τους. Οι ισχυρισμοί διατροφής είναι χρήσιμοι και γρήγοροι και μπορούν να χρησιμοποιηθούν στα σημεία αγοράς των τροφίμων. Οι ετικέτες τροφίμων μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν στο σημείο πώλησης, αλλά είναι ίσως πιο χρήσιμες για την αξιολόγηση των προϊόντων στο σπίτι όταν υπάρχει περισσότερος χρόνος.
4. Παράγοντας υψηλής ποιότητας υλικό για εκπαίδευση στην διατροφή, σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους για τη διατροφή και τη μείωση σχετικών με την διατροφή ασθενειών, προς χρήση από τους επαγγελματίες υγείας, τους δασκάλους σχολείων και τους πανεπιστημιακούς καθηγητές ή για χρήση στα καταστήματα τροφίμων.
5. Σε συνεργασία ή υποστήριξη με τις εκστρατείες προώθησης υγείας. Οι πόροι αλλά και η πείρα του δημόσιου τομέα για ουσιαστική υποστηρίξη στον τομέα της προώθησης της δημόσιας υγείας και των υγιεινών διατροφικών προτύπων συχνά δεν θα είναι αρκετοί. Οι επιστήμονες διατροφής στο χώρο της βιομηχανίας μπορούν να συνεργαστούν με συναδέλφους τους καθώς και με συναδέλφους από τον ακαδημαϊκό κόσμο στις εκστρατείες προώθησης υγείας με σκοπό να προωθήσουν την κατανάλωση υγιών τροφίμων στο πλαίσιο μιας ισορροπημένης διατροφής.
6. Μέσω συνεργασίας /χρηματοδότησης επιστημονικής έρευνας. Οι δημόσιοι πόροι για την έρευνα είναι περιορισμένοι. Επιπλέον, στην κατανομή των κεφαλαίων, προτεραιότητα δίνεται συχνά στα προγράμματα που ακολουθούν τις καθιερωμένες λεωφόρους της έρευνας. Η βιομηχανία τροφίμων από την άλλη πλευρά, τείνει να είναι περισσότερο πρόθυμη να χρηματοδοτήσει την έρευνα σε νεότερα δεδομένα. Κατά συνέπεια η

χρηματοδότηση της έρευνας από την βιομηχανία τροφίμων παίζει καθοριστικό ρόλο στην διεύρυνση της κατανόησης του ρόλου της διατροφής στην υγεία.

Μερικοί επιστήμονες υποστηρίζουν ότι τα πορίσματα επιστημονικών ερευνών συχνά επηρεάζονται από τον φορέα χρηματοδότησης (Freedhoff and Hebert, 2011, Lesser et al, 2007) ενώ άλλοι ότι τα πορίσματα των επιστημονικών ερευνών είναι ανεξάρτητα του φορέα χρηματοδότησης (Thomas et al, 2008). Οι Lesser et al το 2007 εξέτασαν την σχέση μεταξύ φορέων χρηματοδότησης και επιστημονικών συμπερασμάτων σε θέματα διατροφής. Οι ερευνητές επέλεξαν να συμπεριλάβουν μόνο τα μη αλκοολούχα ποτά (αναψυκτικά, χυμοί και γάλα). Το κύριο πόρισμα της μελέτης ήταν ότι τα επιστημονικά άρθρα σχετικά με ποτά που χρηματοδοτούνταν εξ ολοκλήρου από τη βιομηχανία ήταν περίπου τέσσερις έως οκτώ φορές πιο πιθανό να καταλήγουν σε ευνοϊκά συμπεράσματα για τα οικονομικά συμφέροντα των χορηγών, από ότι όταν δεν συνδέονταν με χρηματοδοτήσεις από την βιομηχανία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσίασε ότι καμία από τις παρεμβατικές μελέτες με τη στήριξη της βιομηχανίας δεν παρουσίασε αρνητικά συμπεράσματα (Lesser et al, 2007).

Η μελέτη των Dwyer and Ouyang το 2000, επικεντρώθηκε στις διατροφικές και συμπεριφορικές στρατηγικές και δράσεις που μπορούν να εφαρμοστούν από μεγάλους παραγωγούς βασικών προϊόντων τροφίμων, βιομηχανίες τροφίμων, λιανοπωλητές και εγκαταστάσεις εστίασης. Σύμφωνα με τους Dwyer and Ouyang η βιομηχανία τροφίμων έχει πέντε σημαντικούς ρόλους προκειμένου να ενυψώσει διατροφικές και συμπεριφοριστικές αλλαγές (Dwyer and Ouyang, 2000).

Οι δύο πρώτοι από αυτούς είναι άμεσοι: 1) Διάθεση ελκυστικών τροφίμων τα οποία βοηθούν τους καταναλωτές για να καλύψουν διατροφικές συστάσεις. Η βιομηχανία μπορεί να αυξήσει τη διαθεσιμότητα μιας μεγάλης ποικιλίας βασικών αγαθών και νέων τροφίμων για να βοηθήσει τους καταναλωτές να εφαρμόσουν διατροφικές συστάσεις. 2) Είναι επίσης υπεύθυνη για την ανάπτυξη και τη διαμόρφωση ελκυστικών, υγιεινών και αποτελεσματικών προϊόντων που θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην μείωση των χρόνιων εκφυλιστικών ασθενειών. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με αλλαγές στο θερμιδικό περιεχόμενο των τροφίμων και με τρόφιμα χαμηλής ενεργειακής πυκνότητας, με αλλαγές που αφορούν τους υδατάνθρακες, με υλικά και τεχνικές επεξεργασίας οι οποίες θα αλλάξουν την ποσότητα, το είδος και την επεξεργασία των υδατανθράκων, έτσι ώστε να συμβάλλουν στην επιβραδύνση της απορρόφησης των υδατανθράκων (Gannon & Nuttall, 1991), με την τροποποίηση μη-αμυλούχων πολυσακχαριτών και με αλλαγές στο είδος και στη ποσότητα του λίπους. 3) Η βιομηχανία μπορεί να προσφέρει

κίνητρα στους καταναλωτές για τα τρόφιμα που θα επιλέξουν και θα μαγειρέψουν, το οποίο και θα τους οδηγήσει στην υιοθέτηση πιο υγιεινών διατροφικών προτύπων. Οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν σε ποια τρόφιμα να δώσουν έμφαση και γιατί για να λάβουν μέτρα προς την κατεύθυνση ενός υγιεινού τρόπου ζωής. Σε αυτό μπορούν να βοηθήσουν π.χ οι διαιτητικές οδηγίες, οι πυραμίδες διατροφής, η χρήση μερίδων, οι ισχυρισμοί διατροφής, οι ισχυρισμοί υγείας, και άλλα εκπαιδευτικά εργαλεία όπως οι λίστες ανταλλαγής τροφίμων για τους διαβητικούς, οι λίστες χαμηλού γλυκαιμικού δείκτη κ.α. 4) Μπορεί επίσης να συμμετέχει σε συμμαχίες με σκοπό την μείωση των χρόνιων ασθενειών. 5) Τέλος, μπορεί να συνεργαστεί στην έρευνα για την περαιτέρω κατανόηση συσχετισμών μεταξύ διατροφής και υγείας. Η βιομηχανία τροφίμων μπορεί να διαδραματίσει έναν σημαντικό ρόλο, ωστόσο, τα πιο ισχυρά μέτρα αφορούν επίσης και άλλους άλλους φορείς, όπως τους καταναλωτές και την κυβέρνηση.

Τα παρακάτω παραδείγματα έχουν επιλεγεί από τις ΗΠΑ και βασίζονται σε μέτρα που προάγουν τη μείωση των κινδύνων που σχετίζονται με το μεταβολικό σύνδρομο. Ο πίνακας 3.3 συνοψίζει τις στρατηγικές και τις δράσεις για την επίτευξη διατροφικών αλλαγών.

Πίνακας 3.3. Στρατηγικές Βιομηχανίας και δράσεις για τη βελτίωση της διατροφής και της υγείας.

Στρατηγική	Δράση
Αύξηση της διαθεσιμότητας τροφίμων.	Παροχή επιλογών σε όλους τους χώρους με αυξημένες φυτικές ίνες και μειωμένα κορεσμένα λιπαρά, ζάχαρη, νάτριο και θερμίδες.
Ανάπτυξη τροφίμων που μειώνουν τον κίνδυνο χρόνιων ασθενειών.	Δοκιμάστε τον γλυκαιμικό δείκτη και να αναπτύξετε δείκτες κορεσμού των τοπικών τροφίμων / νέων τροφίμων και κοινών γευμάτων. Προσλάβετε προσωπικό καταρτισμένο να αλλάζει τα τρόφιμα σε πιο υγιεινές κατευθύνσεις.
Κίνητρα στους καταναλωτές να ακολουθούν τις διατροφικές συστάσεις, τόσο στο σπίτι όσο και όταν τρώνε έξω. Συμπεριλάβετε υγιεινές επιλογές στα σπίτια, επιχειρήσεις υπηρεσίες εστίασης, φαστ-φουντ, ιδρύματα.	Στήριξη των προσπαθειών για τη βελτίωση διατροφικών ετικετών των επεξεργασμένων τροφίμων σε εστιατόρια ή στα γεύματα φάστ φούντ. Δώστε στο σημείο-της-αγοράς πληροφορίες σχετικά με τη θρεπτική αξία (στα σούπερ μάρκετ και στις υπηρεσίες τροφίμων). Δώστε έμφαση σε τρόφιμα με υψηλή περιεκτικότητα σε φυτικές ίνες, χαμηλής περιεκτικότητας σε σάκχαρα και θερμίδες. Αποφύγετε την υπερβολική κατανάλωση υδατανθράκων σε αθλητικά μπαρ, αποφύγετε την κατανάλωση προϊόντων με υψηλή θερμιδική αξία / χαμηλή περιεκτικότητα σε λιπαρά και υψηλή περιεκτικότητα σε αλκοόλ.

Γίνετε μέλος κοινοπραξιών για τη διευκόλυνση του τρόπου ζωής και συμπεριφοράς και άλλες αλλαγές εκτός διατροφής. Συνεργαστείτε στον τομέα της έρευνας των τροφίμων, τη διατροφή και με παράγοντες κινδύνου. Αύξηση ελκυστικής ποικιλίας τροφίμων.	Οι κοινοπραξίες είναι απαραίτητες για να βοηθήσουν τους καταναλωτές να αποφύγουν αυξήσεις βάρους, να διατηρήσουν ένα υγιές βάρος, να υποστηρίξουν τον μακροπρόθεσμο έλεγχο του βάρους, και την φυσική δραστηριότητα και άσκηση. Οι κοινοπραξίες πρέπει επίσης να αντιμετωπίσουν τους παράγοντες κινδύνου. Στις ΗΠΑ αυτές περιλαμβάνουν το Εθνικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης για διαβήτη, το Εθνικό Προγράμματα Εκπαίδευσης για τη Χοληστερόλη και το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για την Υψηλή Εθνική Πίεση του αίματος. Πληροφορίες για τους παράγοντες κινδύνου, βοήθεια και πρόσβαση από την περίθαλψη και διαχείριση νόσων χρειάζονται ευρύτερη διάδοση. Επίσης, στήριξη εθνικών προγραμμάτων για την προαγωγή της υγείας και προγραμμάτων πρόληψης των ασθενειών. Είδος λίπαρών και αντίσταση στην ινσουλίνη, αξία κορεσμού και ενεργειακή πυκνότητα των τροφίμων, χρησιμότητα του γλυκαιμικού δείκτη και του γλυκαιμικού φορτίου στην πρόβλεψη μακροχρόνιου ελέγχου της γλυκόζης στο αίμα, Επιπτώσεις της αντικατάστασης μονοακόρεστων ή λιπαρών οξέων υψηλών σε κορεσμένα και υδατάνθρακες και μείωση του GI των τροφίμων στη διατροφή των διαβητικών, είδος και ποσότητα υδατανθράκων, λίπους, αξία κορεσμού GI, κατανάλωση τροφίμων και ρύθμιση βάρους μακροπρόθεσμα. Παραγωγή εύλογων σε μέγεθος μερίδων. Εναλλακτικές λύσεις με τρόφιμα στην αγορά -που να είναι ελκυστικά και σε λογικές τιμές- τόσο παραδοσιακά όσο και νέα τρόφιμα. Μεταβολές στον τύπο/είδος τροφίμων μπορεί επίσης να χρειάζονται.
--	---

Modified with additions from FAO/WHO (1997).

Πηγή: Dwyer and Ouyang, 2000

3.4 Η δράση της βιομηχανίας τροφίμων σε παγκόσμια κλίμακα.

Η βιομηχανία τροφίμων έχει αποτελέσει αντικείμενο επικρίσεων για συμβολή της στην αύξηση του υπέρβαρου και της παχυσαρκίας (Ludwig and Nestle, 2008). Η H. Brundtland, τέως γενική διευθύντρια της ΠΟΥ, συνειδητοποιώντας ότι οι λύσεις για το υπέρβαρο και την παχυσαρκία θα εξαρτηθούν εν μέρει από την καινοτομία και την αποτελεσματικότητα της βιομηχανίας τροφίμων, τόνισε ότι η αντιμετώπιση των χρόνιων ασθενειών απαιτεί τη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και φιλοξένησε την πρώτη συνάντηση μεταξύ του ΠΟΥ και ανώτατων διευθυντικών στελεχών από κορυφαίες εταιρείες τροφίμων. Η Παγκόσμια Στρατηγική για τη Διατροφή, τη Φυσική Δραστηριότητα και την Υγεία (ΠΣΥ 57.17, 2004) του

ΠΟΥ περιέλαβε συστάσεις για τη βιομηχανία τροφίμων με στόχο την αντιμετώπιση χρόνιων ασθενειών. Οι συστάσεις συνοψίζονται στον πίνακα 1 στο Παράρτημα.

Στη συνέχεια, ως απάντηση στην κλήση της ΠΟΥ για δράση, ιδρύθηκε τον Μάιο του 2008 η Διεθνής Συμμαχία Τροφίμων και Ποτών (IFBA) συντάσσοντας μια σειρά από πέντε παγκόσμιες δημόσιες δεσμεύσεις. Οι δεσμεύσεις κατευθύνονται: 1) στην αλλαγή σύνθεσης των τροφίμων 2) στην πληροφόρηση των καταναλωτών 3) στην υπευθυνότητα στο μάρκετινγκ 4) στην προώθηση ενός υγιεινού τρόπου ζωής και 5) στη συμβολή του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Οι στόχοι αυτοί υπογράφονται από τους διευθύνοντες συμβούλους κορυφαίων πολυεθνικών εταιρειών (Ferrero, General Mills, Grupo Bimbo, η Kellogg, Kraft Foods, Mars, Nestlé, PepsiCo, The Coca-Cola Company, και Unilever). Η σημασία της πρωτοβουλίας του IFBA (και διαφορά από τους άλλους) έχει δύο σημαντικές διαστάσεις: την κλίμακα και την πρόσβαση. Όσον αφορά την κλίμακα, οι δέκα πολυεθνικές εταιρείες αντιπροσωπεύουν περίπου το 80% της παγκόσμιας διαφημιστικής δαπάνης στη βιομηχανία τροφίμων και ποτών και συλλογικά έχουν έσοδα άνω των 350 δισ. δολαρίων ετησίως. Όσον αφορά την πρόσβαση, οι πολυεθνικές έχουν συλλογική παρουσία σε περισσότερες από 200 χώρες. Το αποτέλεσμα είναι η πρώτη σοβαρή προσπάθεια παρέμβασης σε παγκόσμια βάση.

Ηγετικές κυβερνήσεις επίσης αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της παιδικής παχυσαρκίας. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η Μ.Obama ξεκίνησε μια πρωτοβουλία για την παχυσαρκία, με τίτλο «ας προχωρήσουμε», με στόχο την εξάλειψη της παχυσαρκίας μέσα στο χρονικό διάστημα μια γενιάς. Σε απάντηση, οι εταιρείες ποτών στις ΗΠΑ ανακοίνωσαν τη βελτίωση της επισήμανσης στα προϊόντα τους για τις θερμίδες που περιέχουν, τις πηγές ανθρακικού, και την βελτίωση της επισήμανσης των προϊόντων τους στα μηχανήματα αυτόματης πώλησης. Οι προσπάθειες αυτές συμπληρώνουν το έργο σε εξέλιξη από τις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών ώστε να θέσουν όρια στις πωλήσεις των προϊόντων υψηλής περιεκτικότητας σε ζάχαρη, αλάτι, και λίπος στα σχολεία στις ΗΠΑ. Για παράδειγμα, το 2006 η Αμερικανική Ένωση Ποτών (American Beverage Association - ABA) ενώνεται με τη Συμμαχία για μια Υγιέστερη γενιά (Alliance for a Healthier Generation) και την Αμερικανική Εταιρεία Καρδιολογίας (American Heart Association) και παρέχουν κατευθυντήριες γραμμές για την κατανάλωση ποτών στα Σχολεία. Αμέσως μετά από την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών, οι μεταφορές των πλήρους σε θερμίδες αναψυκτικών στα σχολεία μειώθηκαν κατά 95% .

4.ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ Κ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ.

Η πρακτική άσκηση στη Βιομηχανία είναι ένα νέο δεδομένο για το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να μετρηθούν και να καταγραφούν όλες οι πληροφορίες εκείνες που συλλέχθηκαν για την «Πρακτική Άσκηση στη Βιομηχανία Τροφίμων» των φοιτητών Επιστήμης Διαιτολογίας & Διατροφής του Χαροκόπειου Πανεπιστημίου που ολοκληρώθηκε για πρώτη φορά το 2011.

Η μελέτη θα προσπαθήσει να εντοπίσει τις γνώσεις και τις αντιλήψεις που αποκόμισαν οι φοιτητές κατά την διάρκεια της πρακτικής, τους τομείς απασχόλησης, την ικανοποίηση, τις δεξιότητες που ανέπτυξαν και να προτείνει βελτιώσεις για το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης.

4.1 Μεθοδολογία

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε μεταξύ Μαρτίου και Ιουνίου του 2012 σε φοιτητές του Χαροκοπείου το οποίο για πρώτη φορά οργάνωσε την «Πρακτική στην Βιομηχανία» το 2011. Όλοι οι φοιτητές, πλὴν ενός, ολοκλήρωσαν την πρακτική τους μέσα στο καλοκαίρι του 2001.

4.2 Σύνταξη ερωτηματολογίων

Για την συγκεκριμένη έρευνα χρησιμοποιήθηκαν 3 διαφορετικά ερωτηματολόγια. Το πρώτο ερωτηματολόγιο με τίτλο «Ερωτηματολόγιο Πτυχιακής εργασίας για την Αξιολόγηση της Πρακτικής στην Βιομηχανία» συντάχθηκε για να εξυπηρετήσει τους σκοπούς της συγκεκριμένης εργασίας και να συλλέξει πληροφορίες σε σχέση με τις παρακάτω ενότητες:

Ενότητα Α- Ερωτήσεις σχετικά με την επιχείρηση.

Ενότητα Β- Ερωτήσεις σχετικά με το περιβάλλον εργασίας.

Ενότητα Γ. Ερωτήσεις για τη σχέση με το προσωπικό.

Ενότητα Δ. Ερωτήσεις για το γνωστικό επίπεδο των φοιτητών.

Το δεύτερο ερωτηματολόγιο με τίτλο «Αξιολόγηση Επιδόσεων Φοιτητών από επόπτες στην Βιομηχανία» σχεδιάστηκε από τους υπεύθυνους της πρακτικής άσκησης ως μέρος της

αξιολόγησης της πρακτικής και συμπληρώθηκε από τους επόπτες των φοιτητών στη Βιομηχανία.

Το τρίτο ερωτηματολόγιο με τίτλο «Ποσοτική Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης» σχεδιάστηκε από τους υπεύθυνους της πρακτικής άσκησης ως μέρος της αξιολόγησης της πρακτικής και συμπληρώθηκε από τους φοιτητές. Σκοπός του ερωτηματολογίου ήταν να αξιολογήσουν οι φοιτητές την εμπειρία τους στην επιχείρηση που έγινε η πρακτική τους.

4.3 Συνεντεύξεις - συλλογή δεδομένων

Το σύνολο των φοιτητών που ακήθηκαν την πρώτη χρονιά στην Πρακτική της Βιομηχανίας ήταν 47 φοιτητές στους οποίους και στάλθηκε ηλεκτρονικά το πρώτο ερωτηματολόγιο με τίτλο «Ερωτηματολόγιο Πτυχιακής εργασίας για την Αξιολόγηση της Πρακτικής στην Βιομηχανία». Από τους 47 φοιτητές τελικά οι 43 συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο οι οποίοι αποτέλεσαν και το τελικό δείγμα για την διεξαγωγή της έρευνας.

Οι φοιτητές συμπλήρωσαν το δεύτερο ερωτηματολόγιο «Ποσοτική Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης» - με κωδικό FIP E08α στο τέλος της πρακτικής τους. Από τους 47 φοιτητές μόνο οι 14 βρέθηκαν από τα αρχεία να είχαν συμπληρώσει το ερωτηματολόγιο μέχρι το στάδιο επεξεργασίας των δειγμάτων, οι οποίοι και αποτέλεσαν το δείγμα για το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο.

Οι επόπτες συμπλήρωσαν το τρίτο ερωτηματολόγιο «Αξιολόγηση Επιδόσεων Φοιτητών από επόπτες στην Βιομηχανία» - με κωδικό FIP E07. Από τα αρχεία της πρακτικής βρέθηκαν 45 ερωτηματολόγια τα οποία και αποτέλεσαν το δείγμα κατά την επεξεργασία των ερωτηματολογίων.

4.4 Καταγραφή και επεξεργασία δεδομένων

Αρχικά τα δεδομένα περάστηκαν σε φύλλα του Microsoft Excel 2007 στην αγγλική γλώσσα. Χρησιμοποιήθηκαν 3 φύλλα εργασίας. Το πρώτο περιέχει τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου με τίτλο «Ερωτηματολόγιο Πτυχιακής εργασίας για την Αξιολόγηση της Πρακτικής στην Βιομηχανία», το δεύτερο περιέχει τις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου «Ποσοτική Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης» - με κωδικό FIP E08α και το τρίτο περιέχει τις

ερωτήσεις του ερωτηματολογίου «Αξιολόγηση Επιδόσεων Φοιτητών από επόπτες στην Βιομηχανία» - με κωδικό FIP E07.

4. 5 Ανάλυση δεδομένων

Η στατιστική ανάλυση έγινε χρησιμοποιώντας το στατιστικό πρόγραμμα STATISTICA 8.0 StatSoft. Inc 1984-2007. Χρησιμοποιώντας τα 3 φύλλα του Microsoft Excel 2007 έγιναν τα γραφήματα και σχηματίστηκαν οι πίνακες συχνότητας. Στις ανοιχτές ερωτήσεις σχεδιάστηκαν καινούργια φύλλα του Microsoft Excel και έγινε ποιοτική ανάλυση των δεδομένων. Με τη χρήση του data mining έγινε ανάλυση κειμένων.

5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

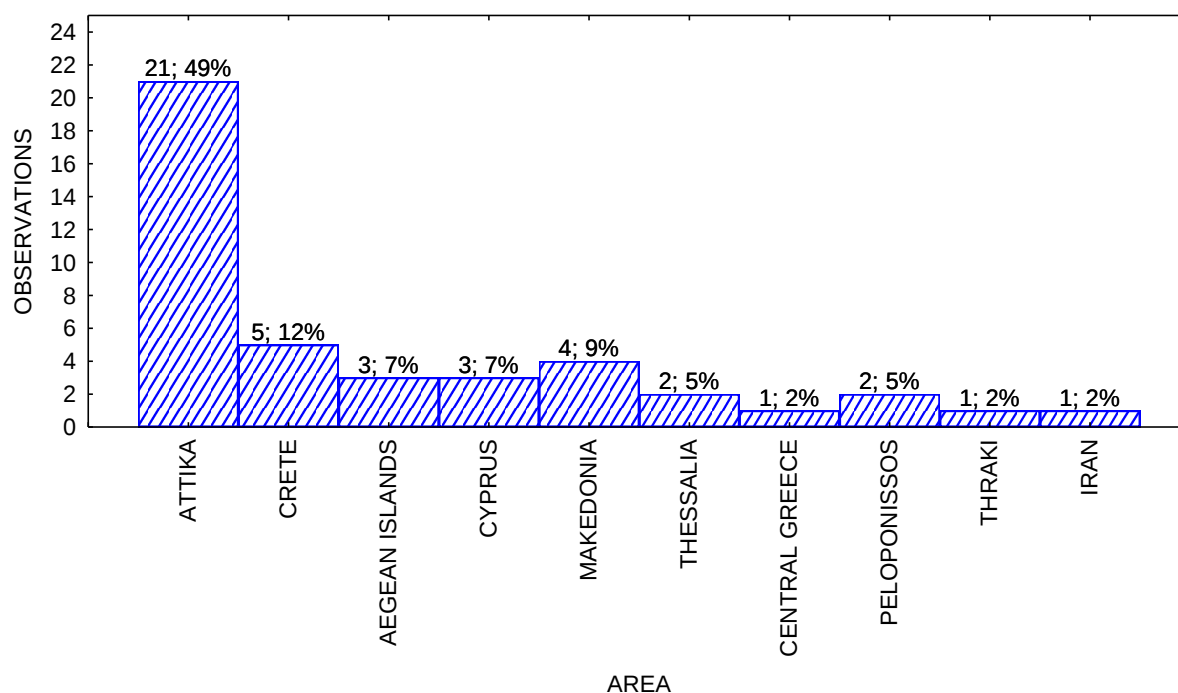
5.1 1^ο Ερωτηματολόγιο: «Ερωτηματολόγιο Πτυχιακής εργασίας για την Αξιολόγηση της Πρακτικής στην Βιομηχανία».

Ενότητα Α- Ερωτήσεις σχετικά με την επιχείρηση.

Γεωγραφικές περιοχές των επιχειρήσεων που εκπονήθηκαν οι πρακτικές.

Η εικόνα 5.1 δείχνει τις περιοχές που εκπονήθηκαν οι πρακτικές των φοιτητών. Το μεγαλύτερο ποσοστό ήταν σε επιχειρήσεις της Αττικής (49%) και αμέσως μετά σε επιχειρήσεις της Κρήτης (12%), στα Ιόνια νησιά και στην Κύπρο 7%, στην Μακεδονία 9%, στην Θεσσαλία 5%, στην Πελοπόννησο 5% και 2% στην Κεντρική Ελλάδα, την Θράκη και το Ιράν.

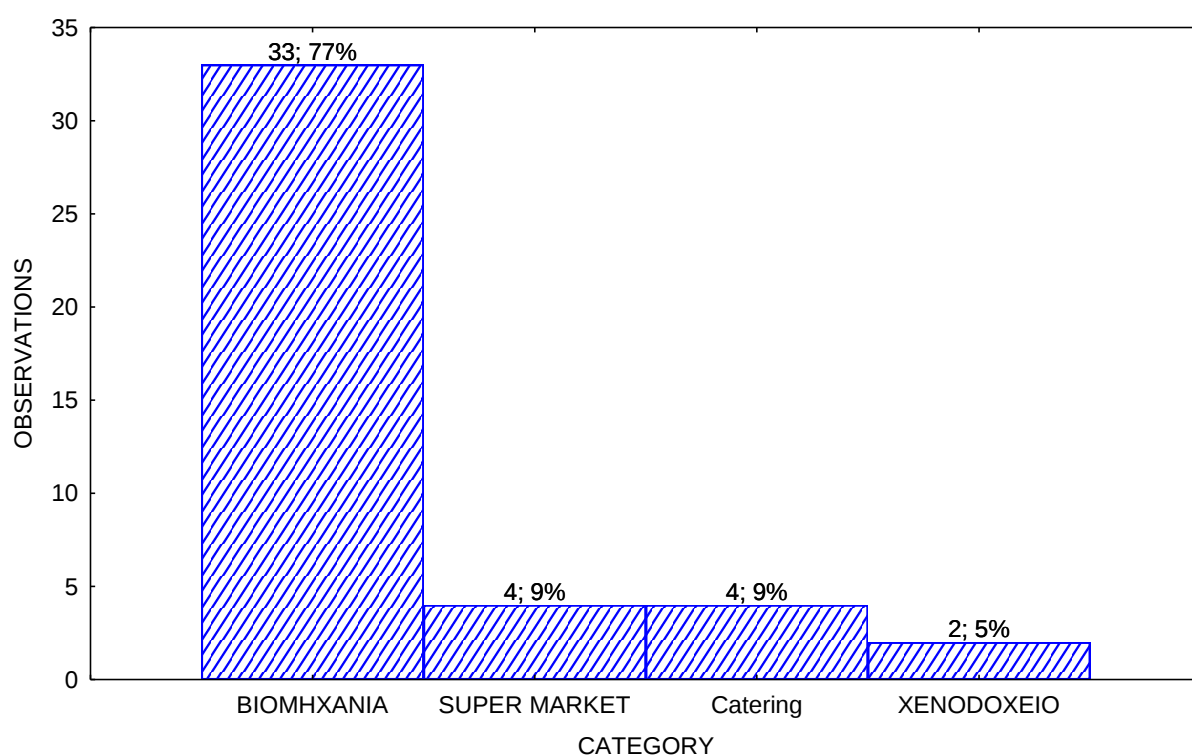
Εικόνα 5.1

Κατανομή φοιτητών ανά κατηγορία επιχείρησης.

Η εικόνα 5.2 δείχνει την κατανομή των φοιτητών στις επιχειρήσεις ανάλογα με την κατηγορία της επιχείρησης. 33 (77%) περιπτώσεις ασκήθηκαν σε επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων (Food industry), 4 (9%) σε επιχειρήσεις λιανικής πώλησης τροφίμων και συγκεκριμένα υπεραγορές τροφίμων (food retail), και 6 σε επιχειρήσεις εστίασης (food service) - η ομάδα αυτή περιλαμβάνει 2 (5%) σε Ξενοδοχεία και 4 (9%) σε εταιρείες τροφοδοσίας (catering) .

Εικόνα 5.2

Θέσεις/ τομείς απασχόλησης φοιτητών.

Για τις θέσεις/ τομείς απασχόλησης των φοιτητών στην πρακτική έγινε ανάλυση των λέξεων. Εξήντα δύο (62) περιπτώσεις ασχολήθηκαν με την ποιότητα εκ των οποίων σαράντα επτά (47) ασχολήθηκαν με τον έλεγχο ποιότητας και δεκαπέντε (15) με την διασφάλιση ποιότητας. Εννέα (9) περιπτώσεις ασχολήθηκαν με την παραγωγή τροφίμων/ ποτών, επτά (7) με διατροφική αξιολόγηση, τέσσερις (4) με την ανάπτυξη προϊόντων, δύο (2) με το μάρκετινγκ , μία (1) με την ικανοποίηση πελατών και μία (1) περίπτωση με την οργανοληπτική ανάλυση. Το Stemmed – word δείχνει την ρίζα της λέξης.

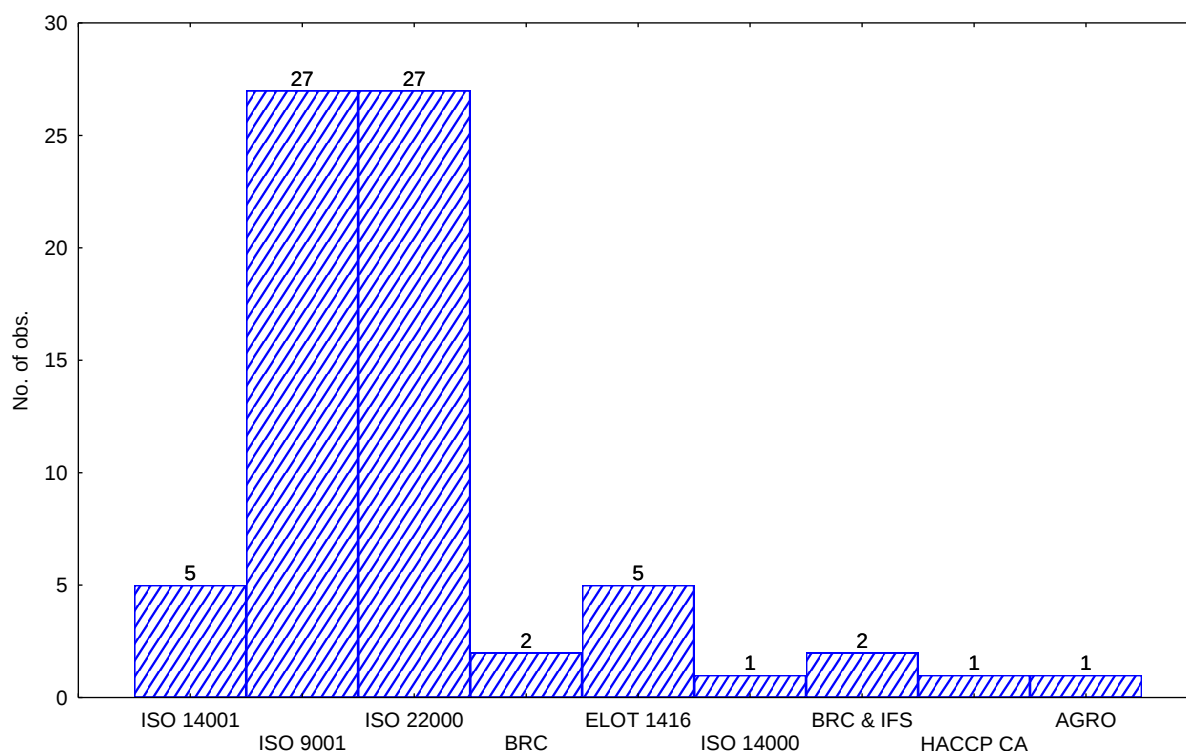
Πίνακας 5.1

Words summary (Spreadsheet4)			
	Frequency	Number of - documents	Stemmed - word
quality	62	37	qualiti
control	47	32	control
assurance	15	12	assur
product	13	11	product
food	9	9	food
evaluation	7	7	evalu
nutritional	7	7	nutrit
development	4	3	develop
marketing	2	2	market
analysis	1	1	analysi
customer	1	1	custom
satisfaction	1	1	satisfact
sensory	1	1	sensori

Συστήματα διασφάλισης ποιότητας των επιχειρήσεων που απασχολήθηκαν οι φοιτητές.

Ανάμεσα στις 43 επιχειρήσεις βρέθηκαν 27 επιχειρήσεις με ISO 9001, 27 με ISO 22000, 5 με ISO 14001, 5 με EL0T 1416, 2 με BRC, 2 με BRC & IFS, 1 με ISO 14000, 1 με HACCP CA και 1 με AGRO.

Εικόνα 5.3 .

Ο πίνακας δείχνει πιο αναλυτικά την συχνότητα και τη συχνότητα με συνδιασμό συστημάτων διασφάλισης ποιότητας ανά επιχείρηση.

Πίνακας 5.2

Frequent item sets computed (Spreadsheet4) Min. support = 1,0%, Min. confidence = 1,0%, Min. correlation = 1,0% Max. size of body = 10, Max. size of head = 10			
	Frequent itemsets	Frequency	Support(%)
2	ISO 9001	27	62,79
3	ISO 22000	27	62,79
12	ISO 9001, ISO 22000	19	44,19
16	ISO 9001, EL0T 1416	5	11,63
23	ISO 14001, ISO 9001, ISO 22000	5	11,63
10	ISO 14001, ISO 9001	5	11,63

11	ISO 14001, ISO 22000	5	11,63
1	ISO 14001	5	11,63
7	ELOT 1416	5	11,63
26	ISO 9001, ISO 22000, ELOT 1416	3	6,98
21	ISO 22000, ELOT 1416	3	6,98
25	ISO 9001, ISO 22000, BRC & IFS	2	4,65
24	ISO 9001, ISO 22000, BRC	2	4,65
14	ISO 9001, BRC & IFS	2	4,65
13	ISO 9001, BRC	2	4,65
20	ISO 22000, BRC & IFS	2	4,65
19	ISO 22000, BRC	2	4,65
5	BRC & IFS	2	4,65
4	BRC	2	4,65
27	ISO 9001, ISO 14000, AGRO	1	2,33
17	ISO 9001, ISO 14000	1	2,33
15	ISO 9001, HACCP CA	1	2,33
18	ISO 9001, AGRO	1	2,33
22	ISO 14000, AGRO	1	2,33
8	ISO 14000	1	2,33
6	HACCP CA	1	2,33
9	AGRO	1	2,33

Πίνακας 5.3. Κανόνες συσχέτισης

Summary of association rules (Spreadsheet4) Min. support = 1,0%, Min. confidence = 1,0%, Min. correlation = 1,0% Max. size of body = 10, Max. size of head = 10						
	Body	==>	Head	Support(%)	Confidence(%)	Correlation(%)
5	ISO 9001	==>	ISO 22000	44,18605	70,3704	70,3704
18	ISO 22000	==>	ISO 9001	44,18605	70,3704	70,3704
3	ISO 14001	==>	ISO 9001, ISO 22000	11,62791	100,0000	51,2989

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα προκύπτουν οι εξής σημαντικοί κανόνες συσχέτισης:

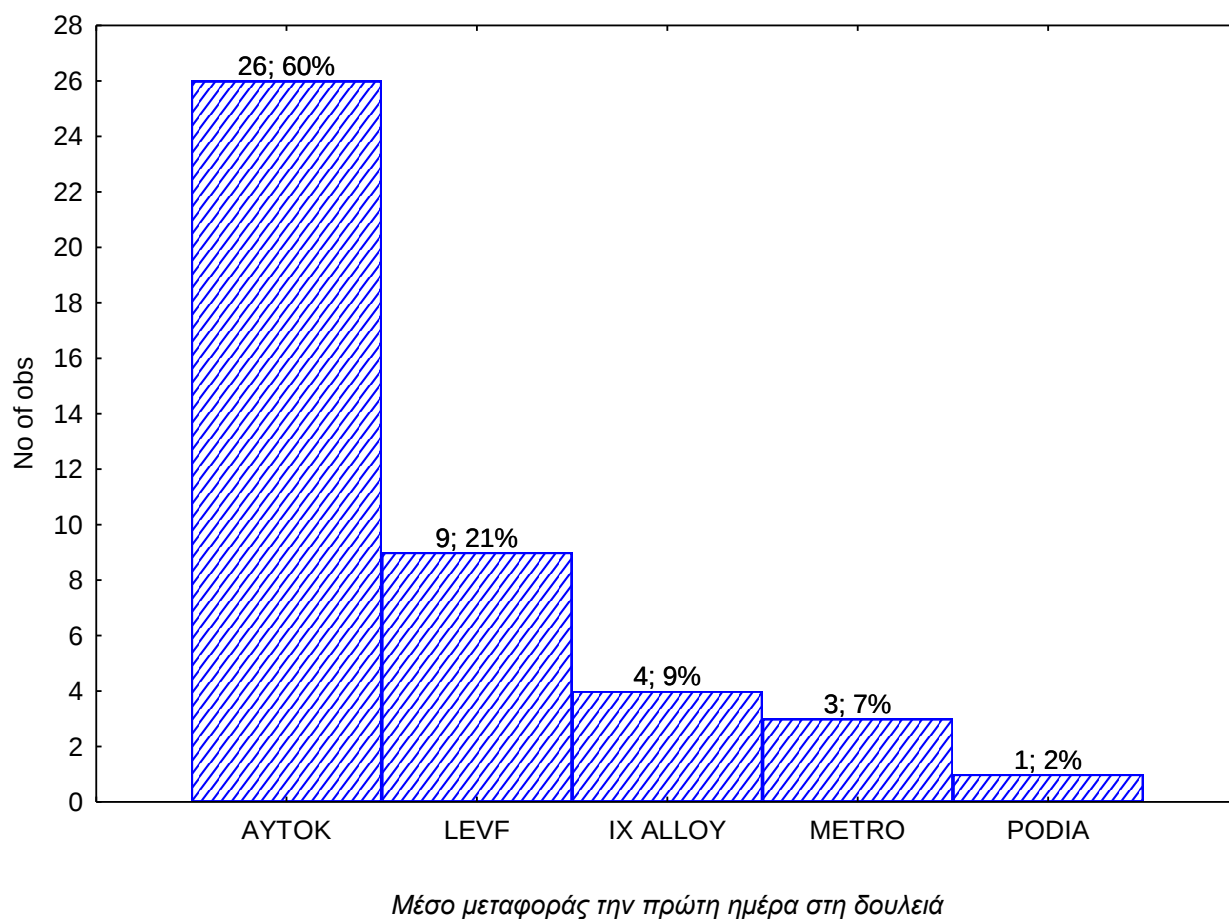
1. Εάν έχει πιστοποίηση ISO 9001 τότε έχει πιστοποίηση και ISO 22000, με ποσοστό εμπιστοσύνης 70%.
2. Εάν έχει πιστοποίηση ISO 22000 τότε έχει πιστοποίηση και ISO 9001, με ποσοστό εμπιστοσύνης 70%.
3. Εάν έχει πιστοποίηση ISO 14001 τότε έχει πιστοποίηση και ISO 9001 και ISO 22000, με ποσοστό εμπιστοσύνης 100%.

Ενότητα Β- Ερωτήσεις σχετικά με το περιβάλλον εργασίας.

Μέσο μεταφοράς χρησιμοποίησαν οι φοιτητές την πρώτη ημέρα στην δουλειά?

26 (60%) περιπτώσεις απάντησαν με αυτοκίνητο, 9 (21%) περιπτώσεις απάντησαν με λεωφορείο, 3 (7%) περιπτώσεις απάντησαν με μετρό και 1 (2%) περίπτωση απάντησε με τα πόδια.

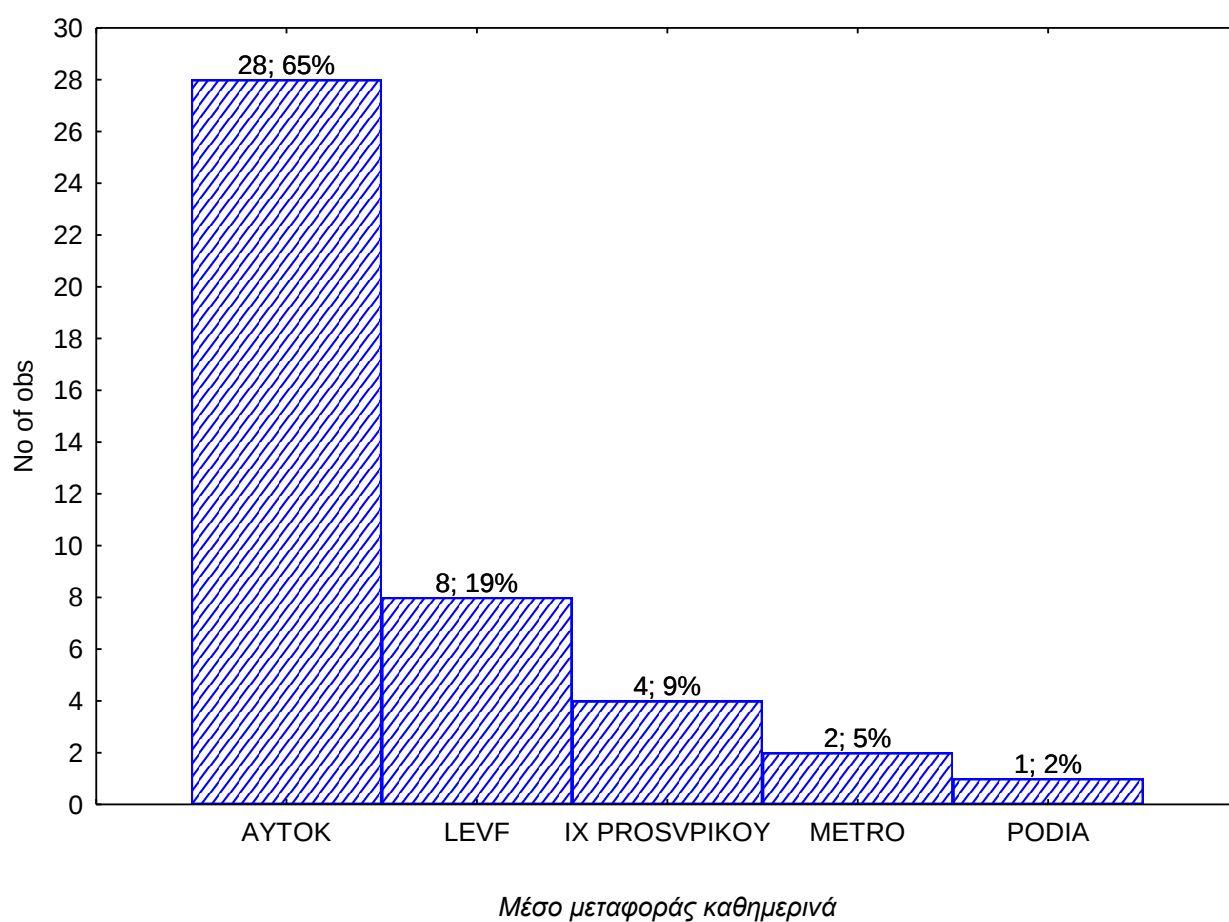
Εικόνα 5.4

Μέσο μεταφοράς καθημερινά

28 (65%) περιπτώσεις απάντησαν χρησιμοποίησαν αυτοκίνητο, 8 περιπτώσεις χρησιμοποίησαν το λεωφορείο (19%), 4 (9%) περιπτώσεις χρησιμοποίησαν το ΙΧ του προσωπικού, 2 (5%) περιπτώσεις χρησιμοποίησαν το μετρό και 1 (2%) περίπτωση δεν χρησιμοποίησε κανένα μέσο μεταφοράς.

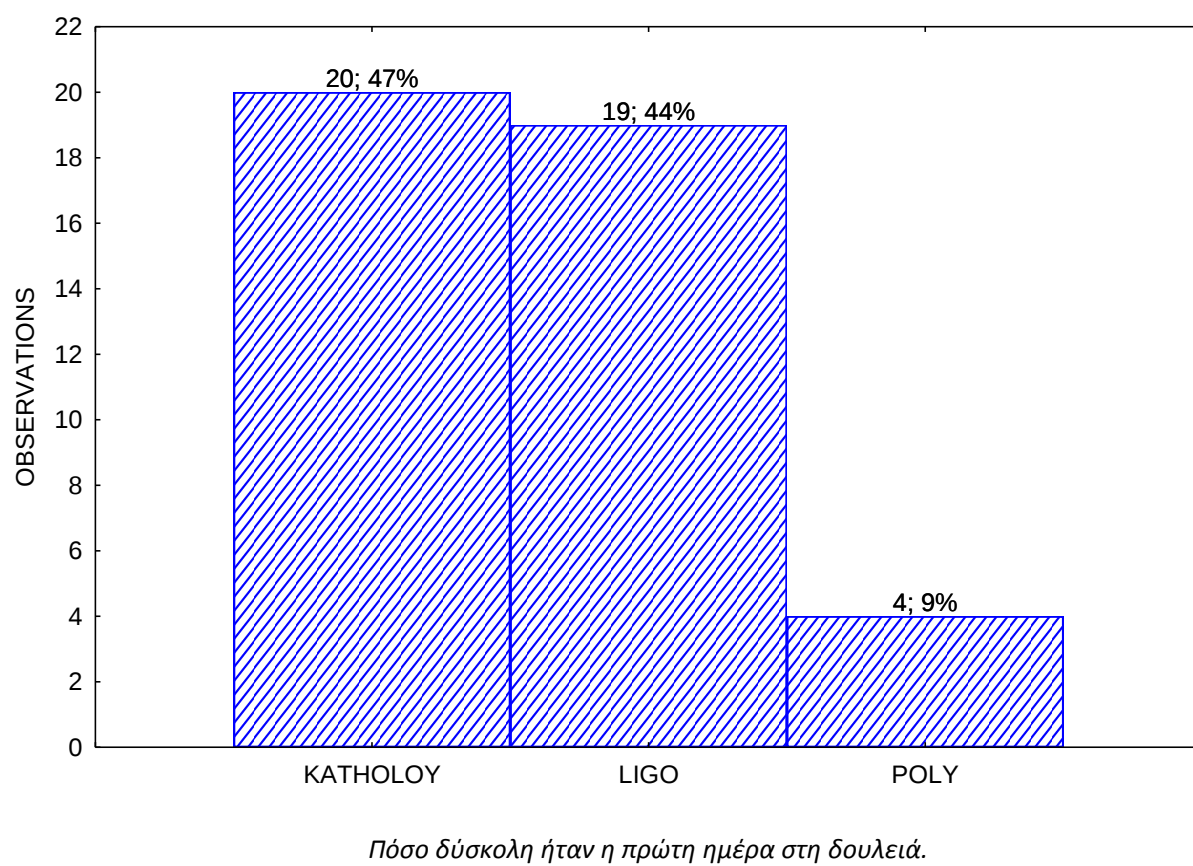
Εικόνα 5.5

Ερώτηση 3. Πόσο δύσκολη ήταν η πρώτη ημέρα στη δουλειά?

20 (47%) περιπτώσεις απάντησαν καθόλου, 19 (44%) απάντησαν λίγο και 4 (9%) απάντησαν πολύ.

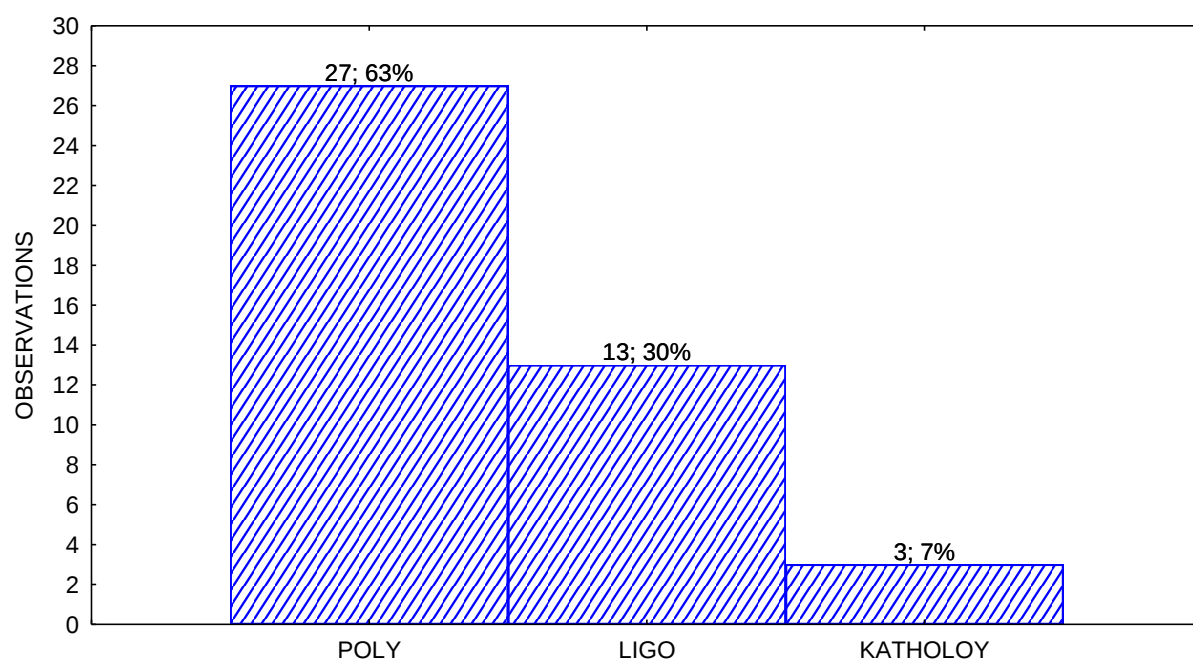
Εικόνα 5.6

Ερώτηση .4 Πόσο ενθουσιώδης ήσασταν την κατά την πρώτη ημέρα στη δουλειά?

27 (63%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ, 13 (30%) περιπτώσεις απάντησαν λίγο και 3 (7%) περιπτώσεις απάντησαν καθόλου.

Εικόνα 5.7

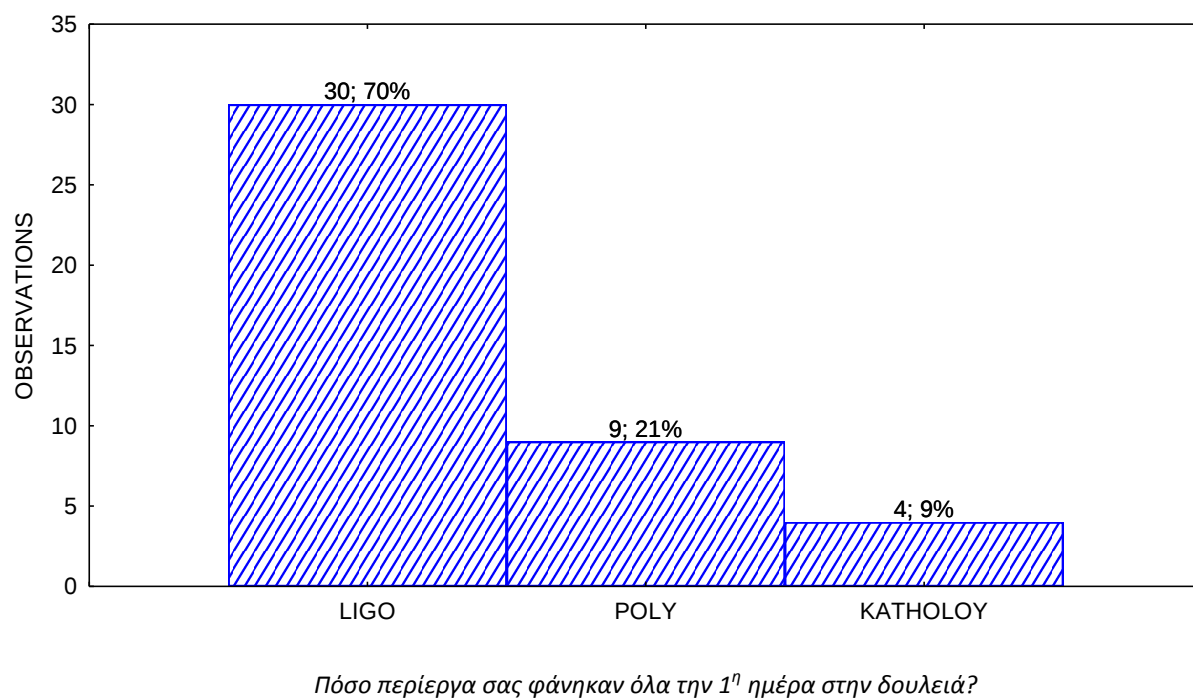

Πόσο ενθουσιώδης ήσασταν την κατά την πρώτη ημέρα στη δουλειά

Ερώτηση 5. Πόσο περίεργα σας φάνηκαν όλα την 1^η ημέρα στην δουλειά?

30 περιπτώσεις (70%) απάντησαν λίγο, 9 περιπτώσεις (21%) απάντησαν πολύ και 4 περιπτώσεις (9%) απάντησαν καθόλου.

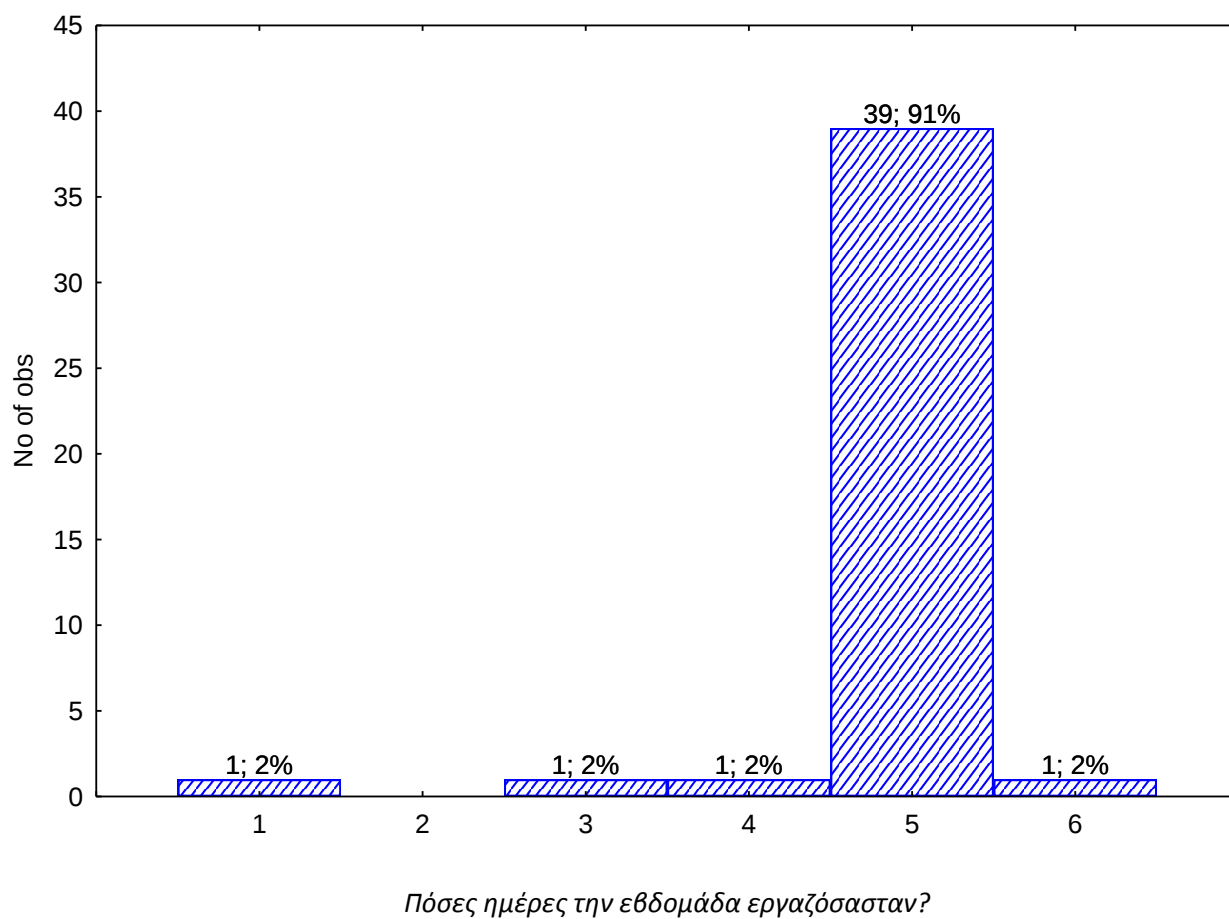
Εικόνα 5.8

Ερώτηση 6. Πόσες ημέρες την εβδομάδα εργαζόσασταν?

39 (91%) φοιτητές απάντησαν 5 φορές την εβδομάδα, και οι υπόλοιποι τέσσερις από 1,3,4 και 6 φορές την εβδομάδα.

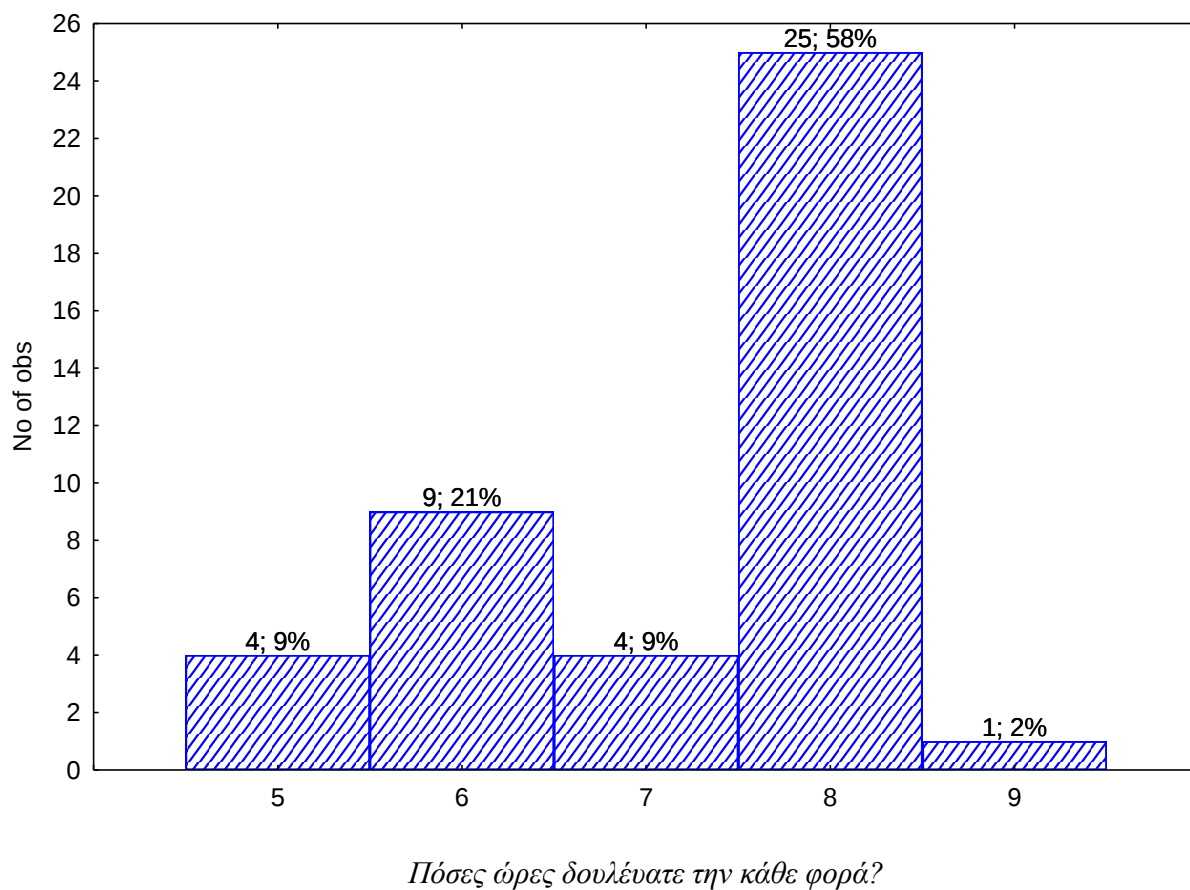
Εικόνα 5.9

Ερώτηση 7. Πόσες ώρες δουλέυατε την κάθε φορά?

Στην ερώτηση 7, 25 (58%) περιπτώσεις απάντησαν 8 ώρες, 9 (21%) απάντησαν 6 ώρες, 4 (9%) απάντησαν 7 ώρες, 4 (9%) περιπτώσεις απάντησαν 5 ώρες και 1 περίπτωση απάντησε 9 (2%) ώρες την ημέρα.

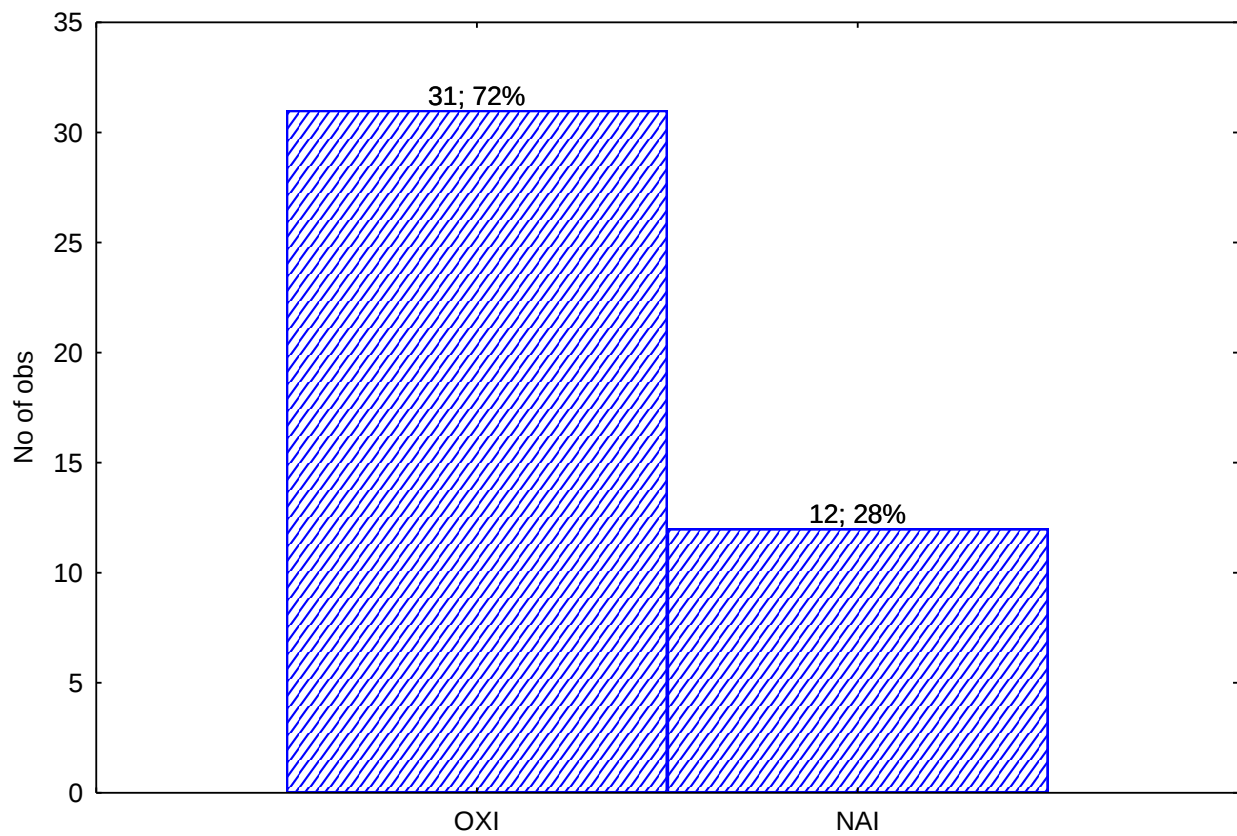
Εικόνα 5.10

Ερώτηση 8. Ήταν φορές που μένατε στην δουλειά πέρα από τα βασικά ωράρια εργασίας?

31 (72%) περιπτώσεις απάντησαν όχι και 12 (28%) περιπτώσεις απάντησαν ναι.

Εικόνα 5.11

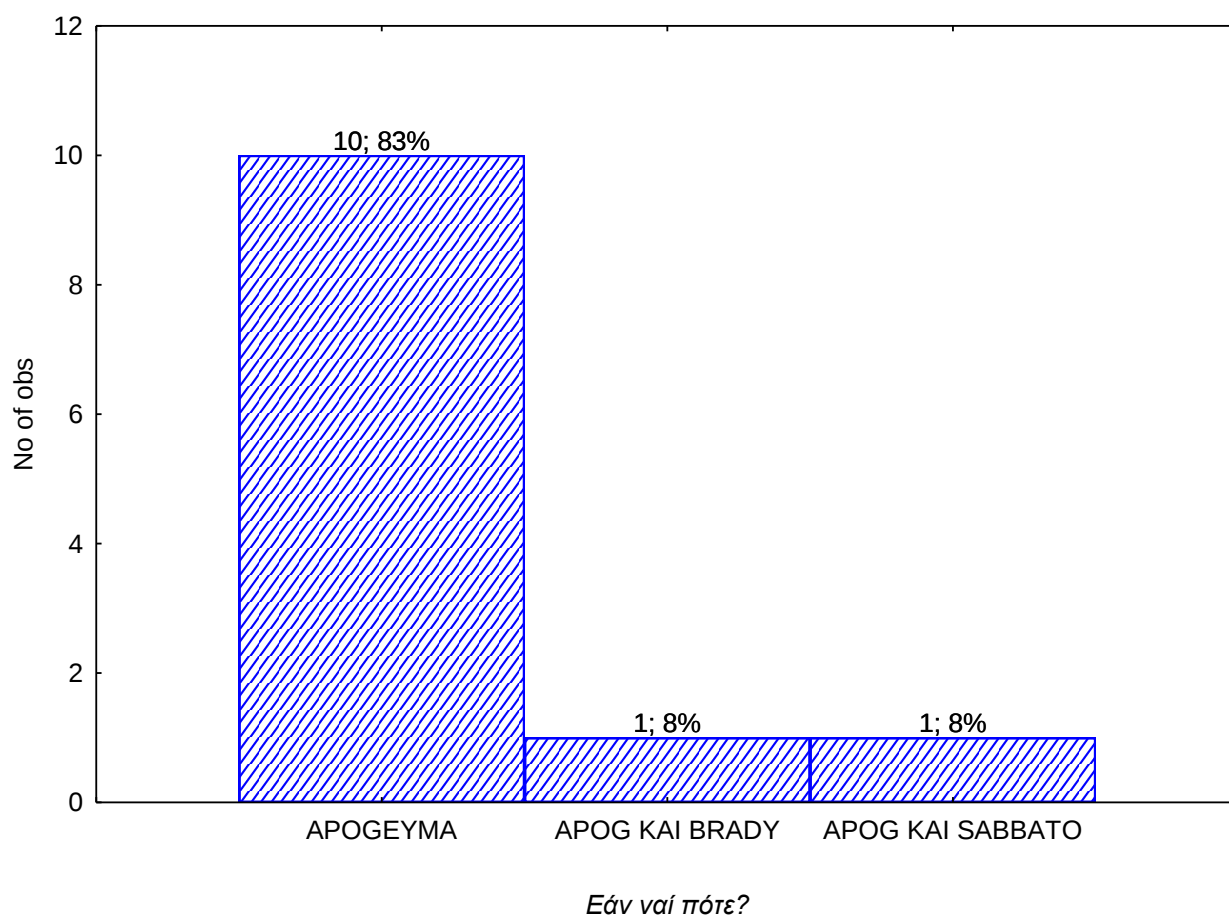

Ήταν φορές που μένατε στην δουλειά πέρα από τα βασικά ωράρια εργασίας?

Στην ίδια ερώτηση 8, μεταξύ των φοιτητών που απάντησαν ναι, στη συνέχεια ερωτήθηκαν πότε μένατε στην δουλειά πέρα από τα βασικά ωράρια εργασίας?

10 (83%) περιπτώσεις απάντησαν απόγευμα, 1 (8%) περίπτωση απάντησε απόγευμα και βράδυ και 1 (8%) περίπτωση απάντησε απόγευμα και Σάββατο.

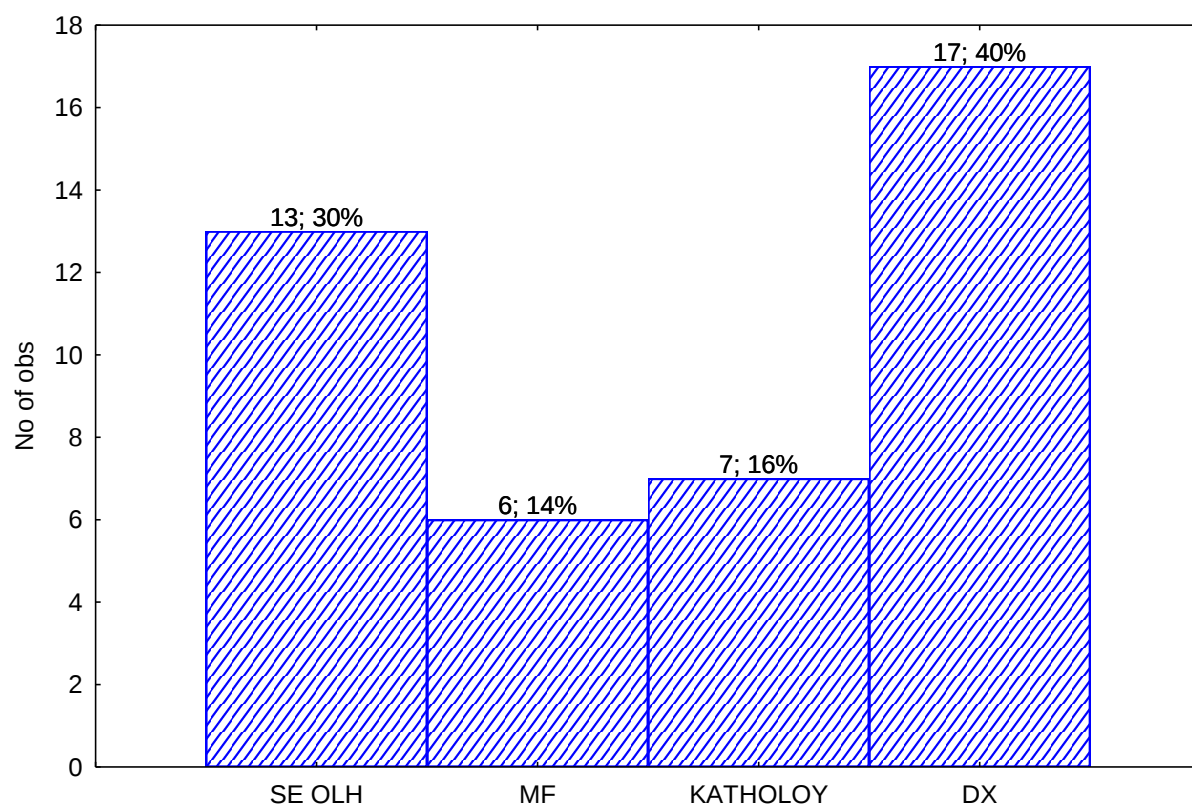
Εικόνα 5.12

Ερώτηση 9. Σας είχαν διαθέσει δικό σας χώρο να εργασίας?

17 (40%) περιπτώσεις απάντησαν δεν χρειάστηκε, 13 (30%) απάντησαν σε όλη την περίοδο, 7 (16%) απάντησαν καθόλου και 6 (14%) απάντησαν μερικές φορές.

Εικόνα 5.13

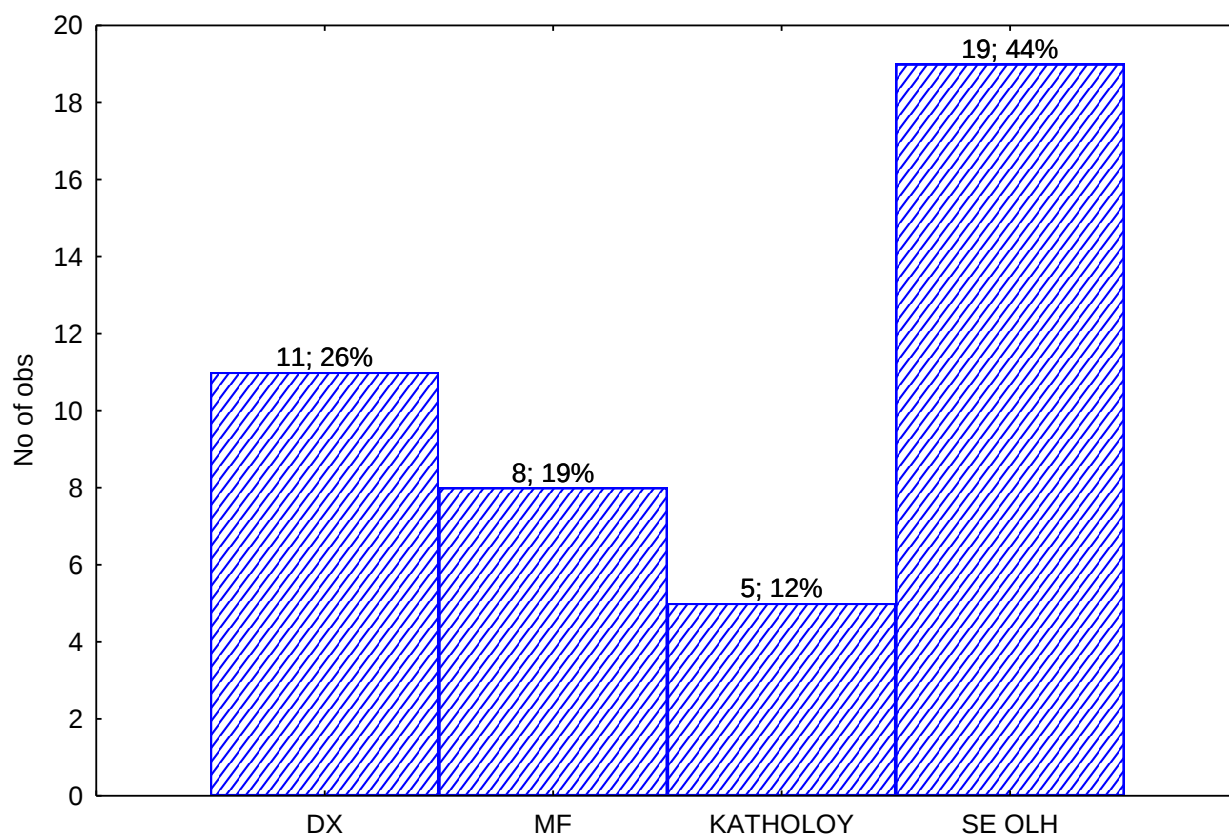

Σας είχαν διαθέσει δικό σας χώρο να εργασίας?

Ερώτηση 10. Σας είχαν δώσει πρόσβαση σε Υ/Η της εταιρείας?

19 (44%) φοιτητές απάντησαν σε όλη την περίοδο, 11 (26%) φοιτητές απάντησαν δεν χρειάστηκε, 8 (19%) απάντησαν μερικές φορές και 5 (12%) απάντησαν καθόλου.

Εικόνα 5.14

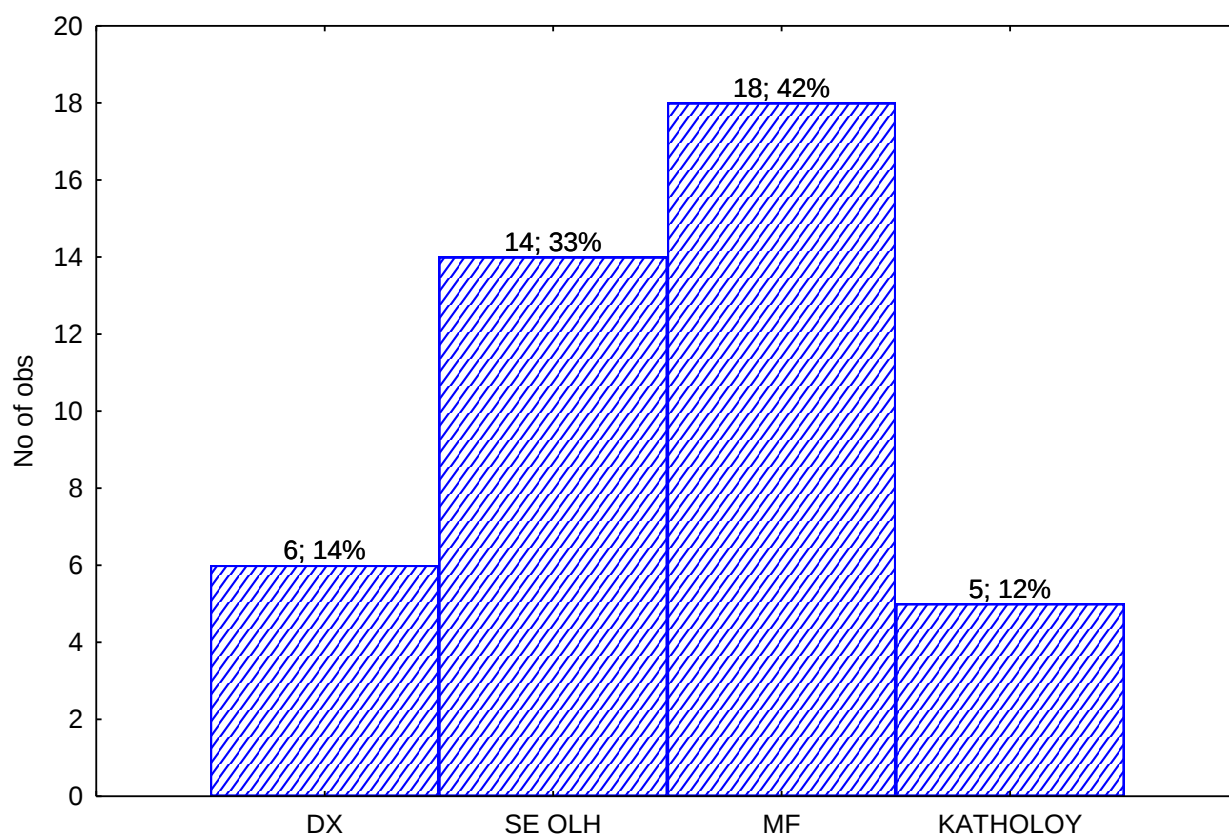

Σας είχαν δώσει πρόσβαση σε Υ/Η της εταιρείας

Ερώτηση 11. Σας είχαν δώσει πρόσβαση σε αρχεία της εταιρείας?

18 (42%) περιπτώσεις απάντησαν μερικές φορές, 14 (33%) περιπτώσεις απάντησαν σε όλη την περίοδο, 6 (14%) περιπτώσεις απάντησαν ότι δεν χρειάστηκε και 5 (12%) περιπτώσεις απάντησαν καθόλου.

Εικόνα 5.15

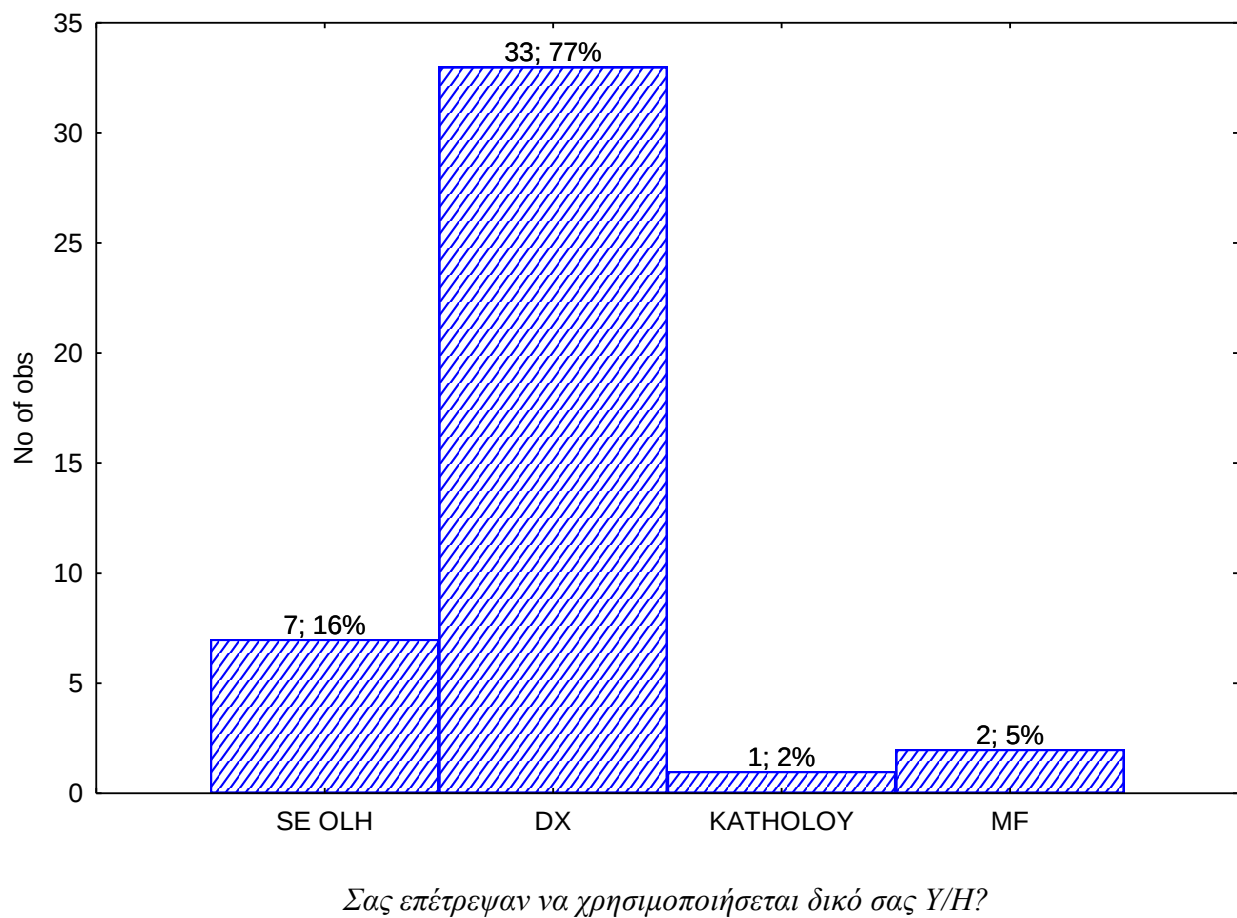

Σας είχαν δώσει πρόσβαση σε αρχεία της εταιρείας?

Ερώτηση 12. Σας επέτρεψαν να χρησιμοποιήσετε δικό σας Υ/Η?

33 (77%) περιπτώσεις απάντησαν δεν χρειάστηκε, 7 (16%) περιπτώσεις απάντησαν σε όλη την περίοδο, 2 (5%) περιπτώσεις απάντησαν μερικές φορές και 1 (2%) περίπτωση απάντησε καθόλου.

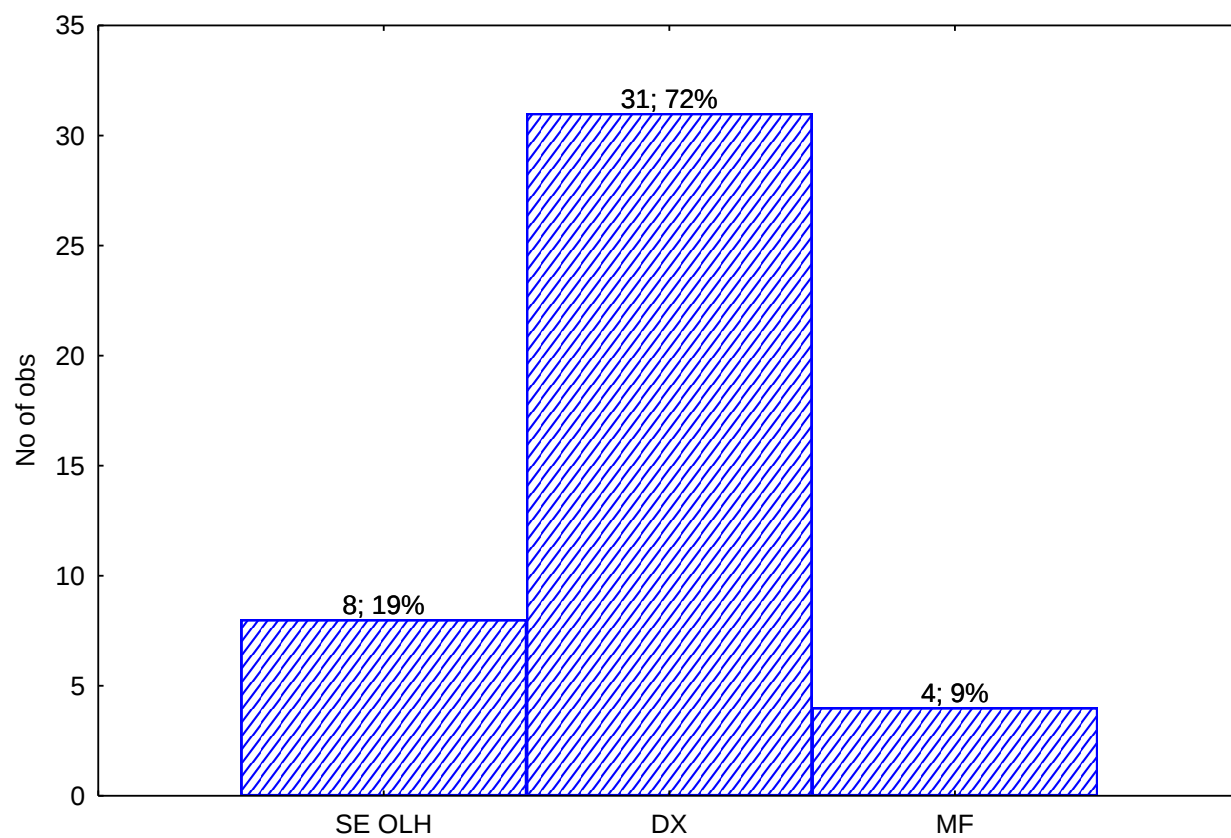
Εικόνα 5.16

Ερώτηση 13. Σας επέτρεψαν να χρησιμοποιήσετε εξωτερικό μέσο αποθήκευσης?

31 (72%) φοιτητές απάντησαν δεν χρειάστηκε, 8 (19%) απάντησαν σε όλη την περίοδο και 4 (9%) μερικές φορές.

Εικόνα 5.17

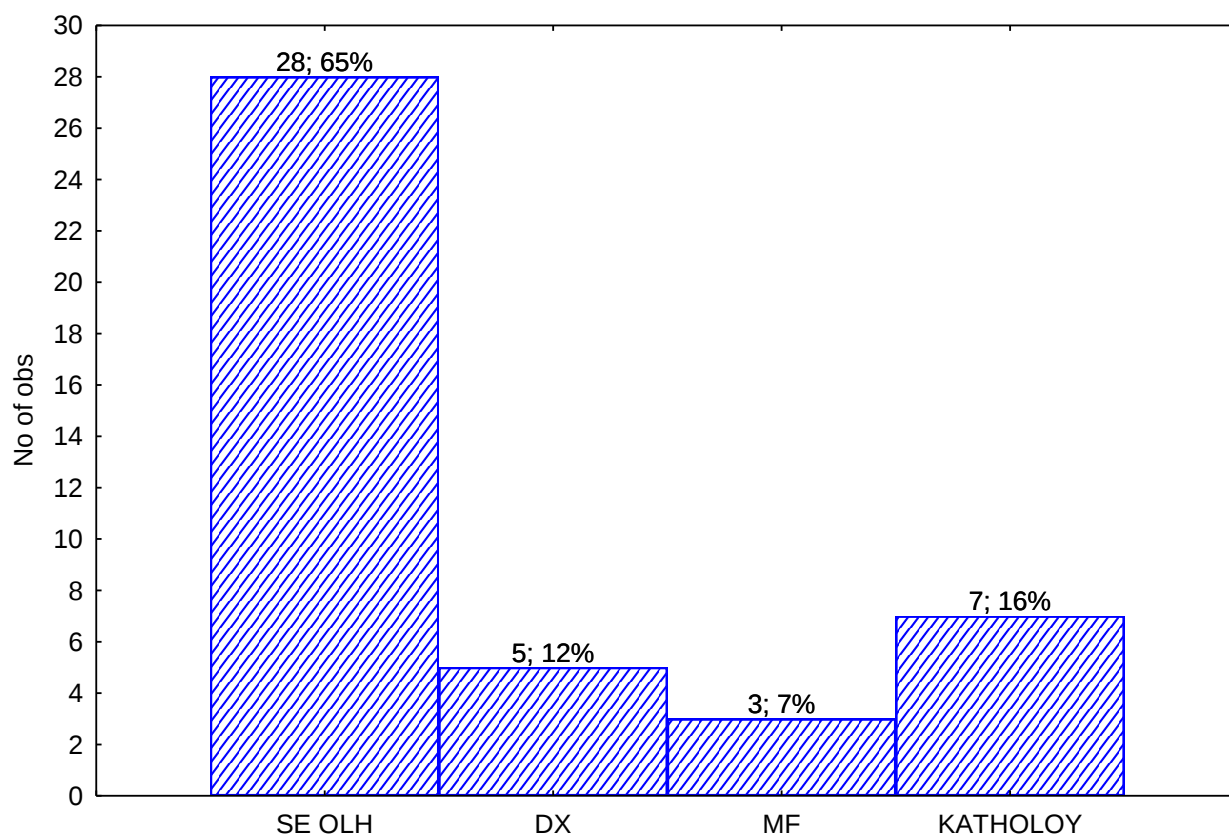

Σας επέτρεψαν να χρησιμοποιήσετε εξωτερικό μέσο αποθήκευσης?

Ερώτηση 14. Σας παρήχαν στολή εργασίας όταν αυτό απαιτούνταν?

28 (65%) απάντησαν σε όλη την περίοδο, 7 (16%) καθόλου, 5 (12%) δεν χρειάστηκε, 3 (7%) μερικές φορές.

Εικόνα 5.18

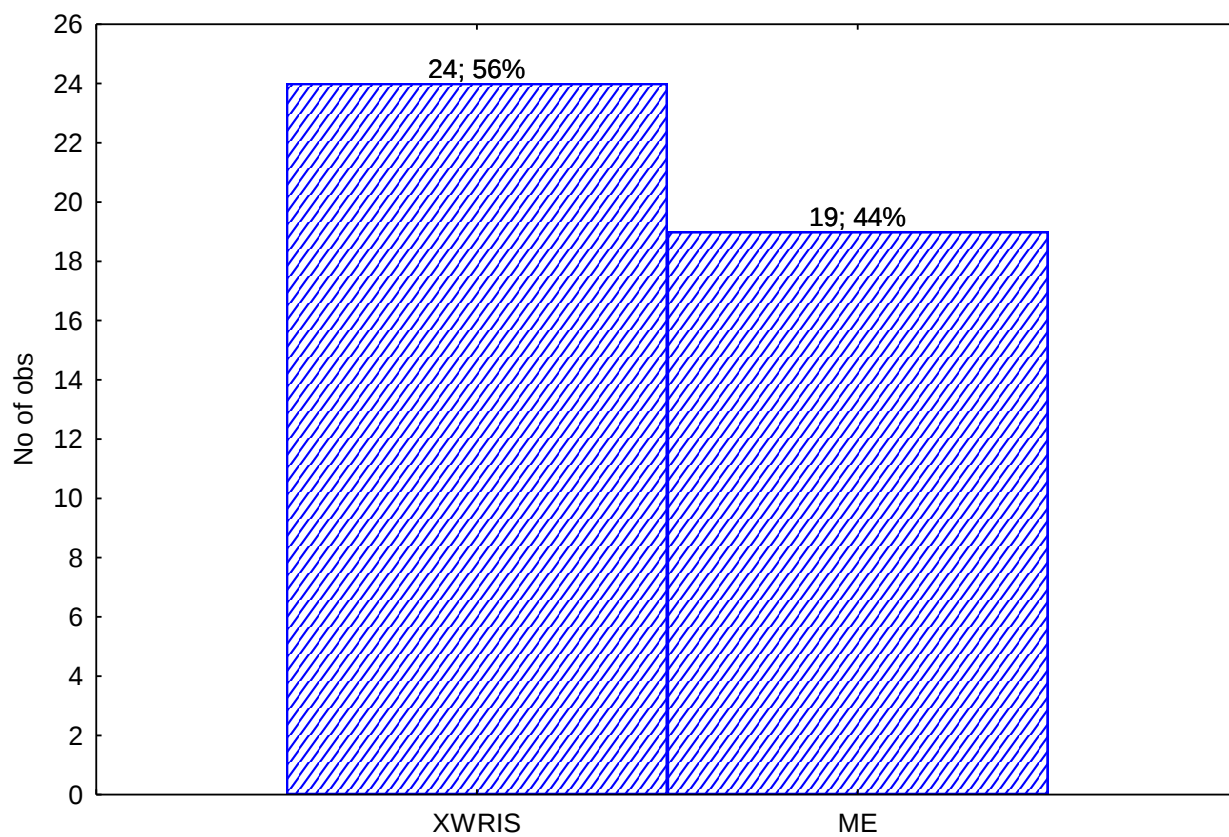

Σας παρήχαν στολή εργασίας όταν αυτό απαιτούνταν?

Ερώτηση 15. Σας επέτρεπαν την είσοδο σε όλους τους χώρους της εταιρείας?

24 (56%) περιπτώσεις απάντησαν χωρίς συνοδό και 19 (44%) περιπτώσεις απάντησαν με συνοδό.

Εικόνα 5.19

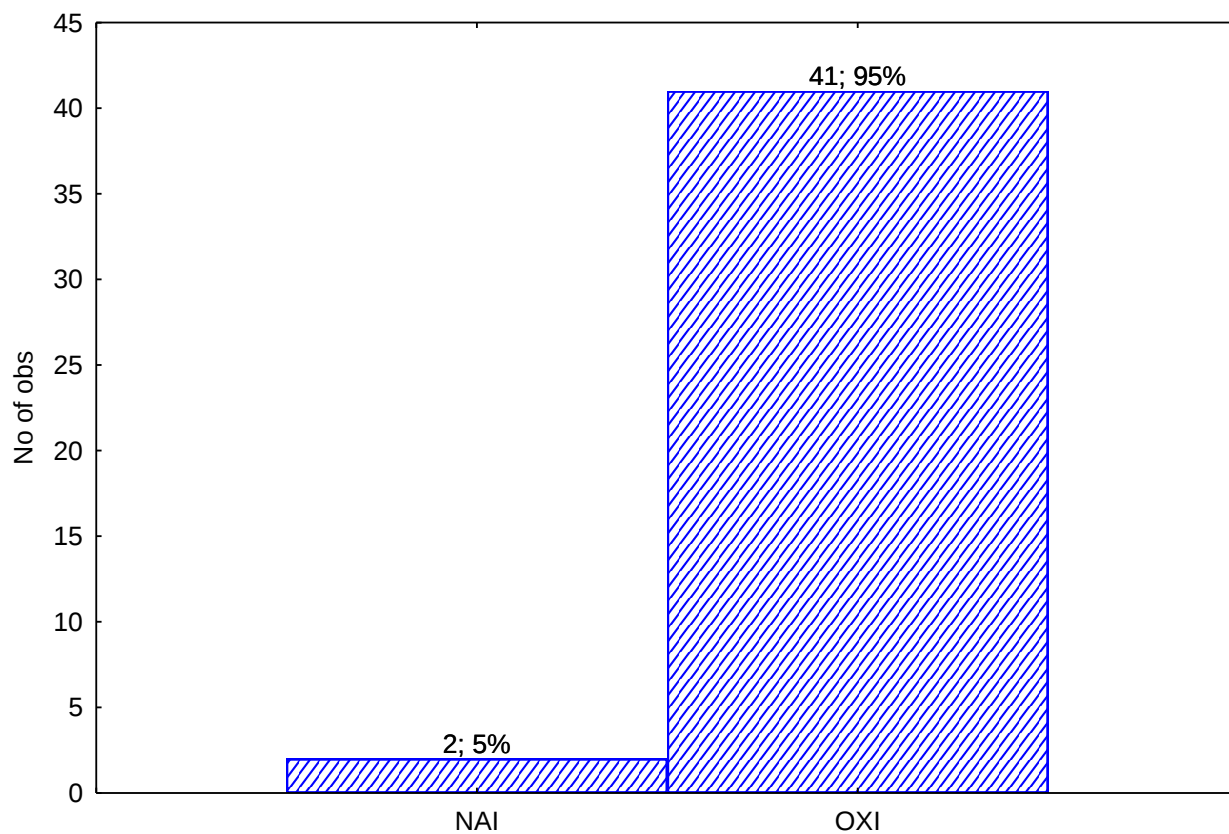

Σας επέτρεπαν την είσοδο σε όλους τους χώρους της εταιρείας?

Ερώτηση 16.Σας χορηγήθηκε κάποια χρηματική αμοιβή από την εταιρεία?

41 (95%) περιπτώσεις απάντησαν όχι και 2 (5%) περιπτώσεις απάντησαν ναι.

Εικόνα 5.20

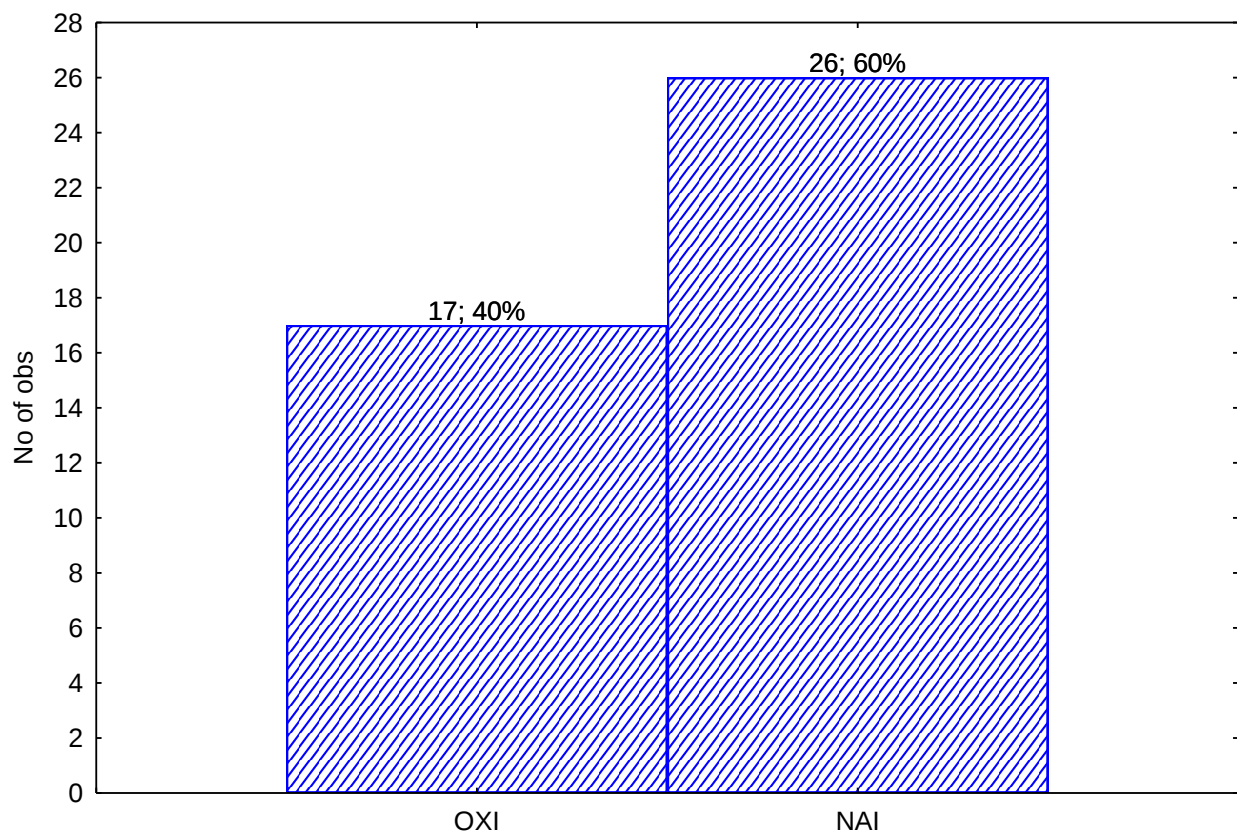

Σας χορηγήθηκε κάποια χρηματική αμοιβή από την εταιρεία

Ερώτηση 17. Σας δόθηκαν κάποια προϊόντα ή παροχές της εταιρείας δωρεάν?

26 (60%) περιπτώσεις απάντησαν ναί και 17 (40%) περιπτώσεις απάντησαν όχι.

Εικόνα 5.21

Σας δόθηκαν κάποια προϊόντα ή παροχές της εταιρείας δωρεάν?

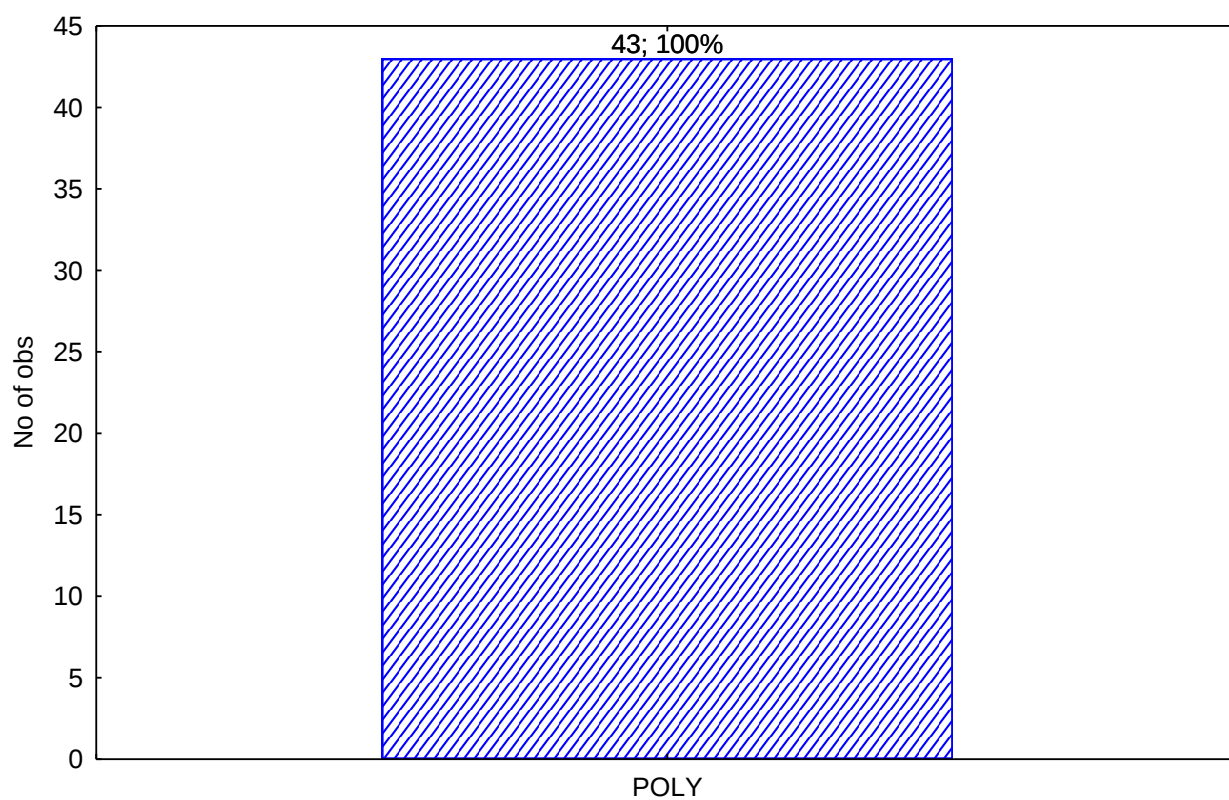
Ενότητα Γ. Ερωτήσεις για τη σχέση με το προσωπικό.

Ερώτηση 18. Πώς σας αντιμετώπισε το προσωπικό που είχατε άμεση συνεργασία?

A) ME EYGENIA

Και οι 43 (100%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ.

Εικόνα 5.22

Πώς σας αντιμετώπισε το προσωπικό που είχατε άμεση συνεργασία?

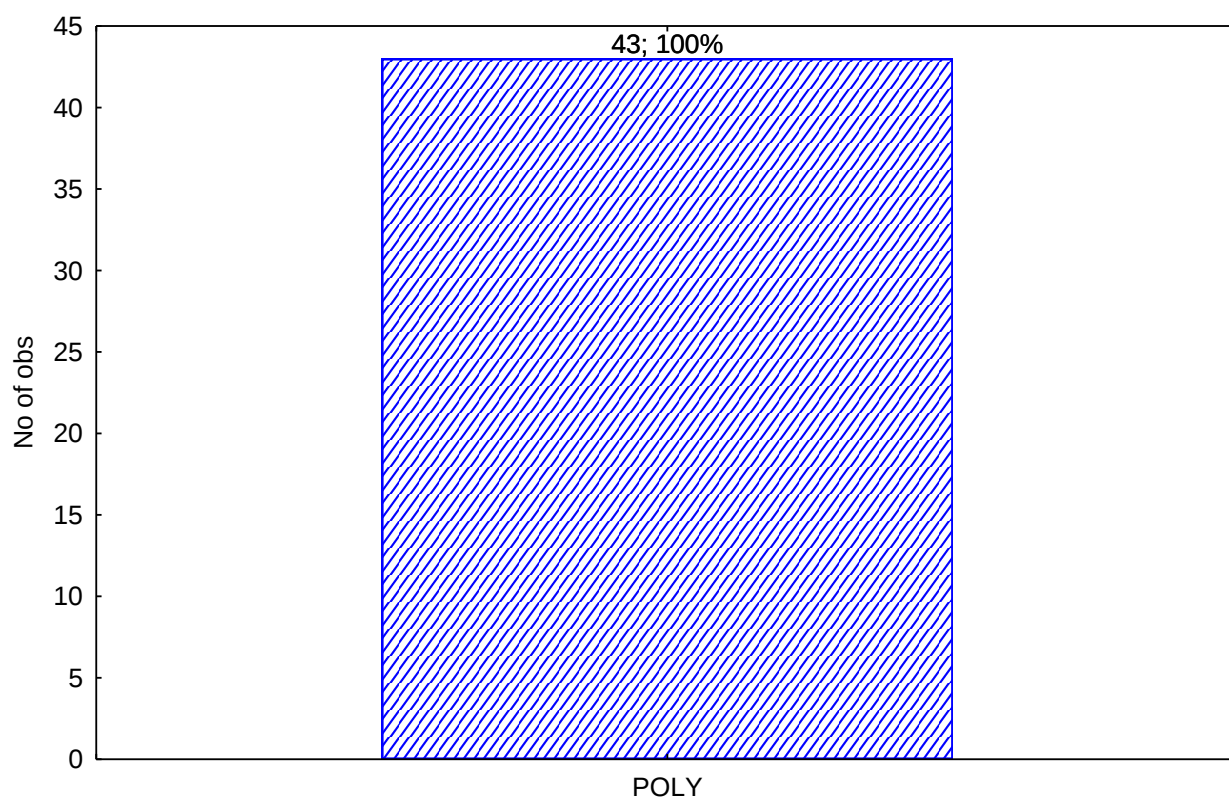
A) ME EYGENIA

Ερώτηση 18. Πώς σας αντιμετώπισε το προσωπικό που είχατε άμεση συνεργασία?

B) ΜΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑ

Και οι 43 (100%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ.

Εικόνα 5.23

Πώς σας αντιμετώπισε το προσωπικό που είχατε άμεση συνεργασία?

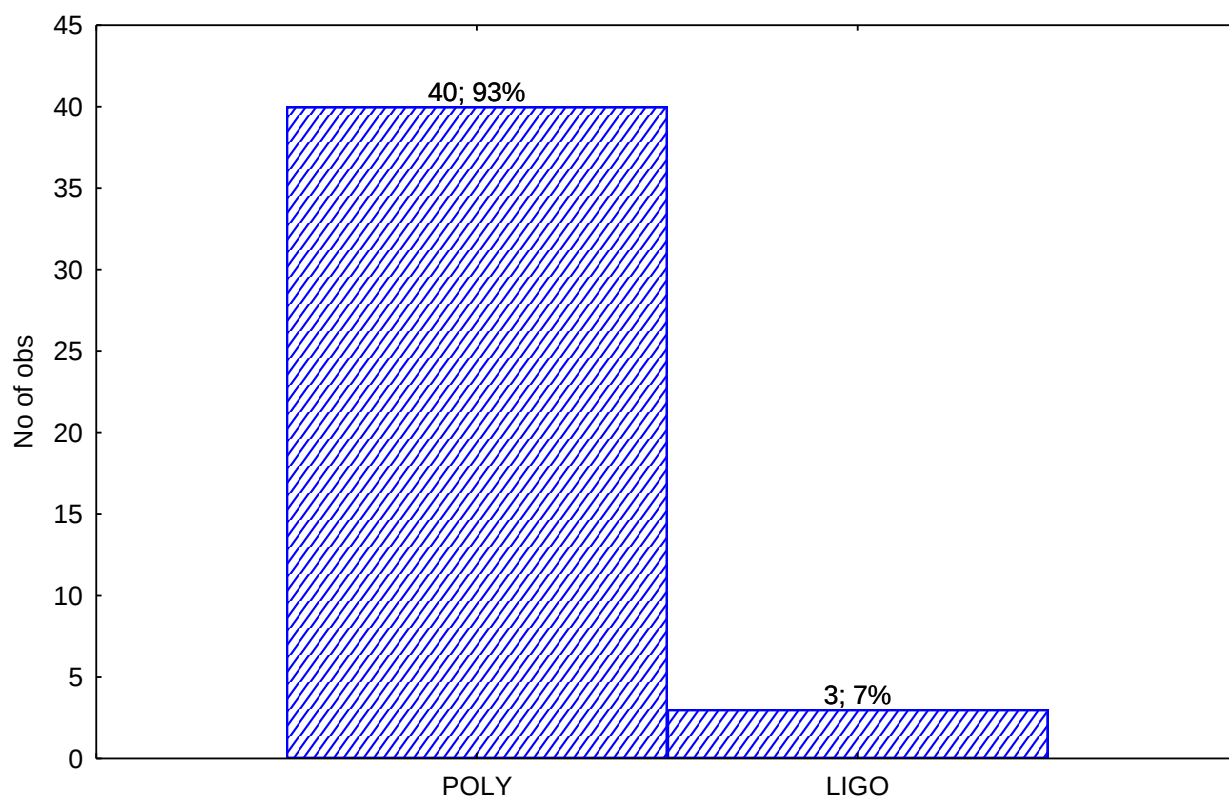
B) ΜΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑ

Ερώτηση 18. Πώς σας αντιμετώπισε το προσωπικό που είχατε άμεση συνεργασία?

Γ) ΜΕ ΟΙΚΕΙΟΤΗΤΑ

40 (93%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 3 (7%) περιπτώσεις απάντησαν λίγο.

Εικόνα 5.24

Πώς σας αντιμετώπισε το προσωπικό που είχατε άμεση συνεργασία?

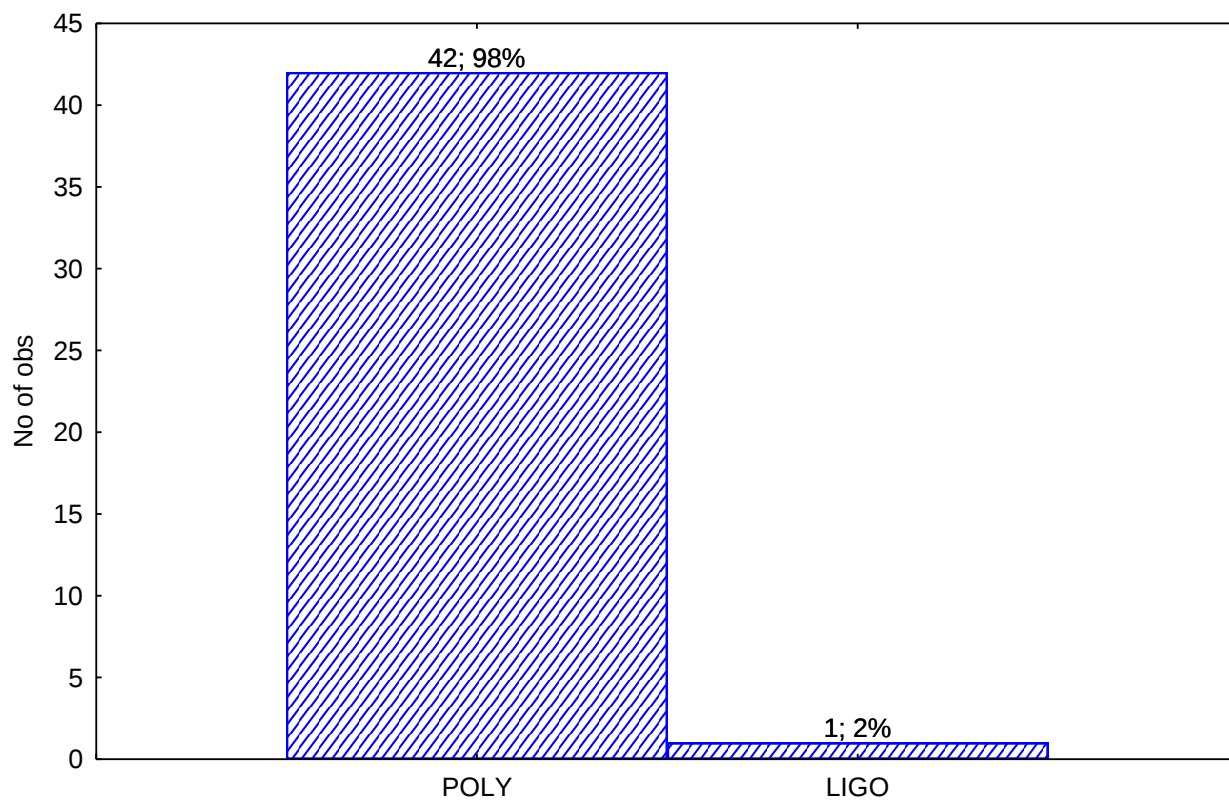
Γ) ΜΕ ΟΙΚΕΙΟΤΗΤΑ

Ερώτηση 19. Πώς σας αντιμετώπισε το υπόλοιπο προσωπικό?

A) ΜΕ ΕΥΓΕΝΙΑ

42 (98%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 1 (2%) περίπτωση απάντησε λίγο.

Εικόνα 5.25

Πώς σας αντιμετώπισε το υπόλοιπο προσωπικό?

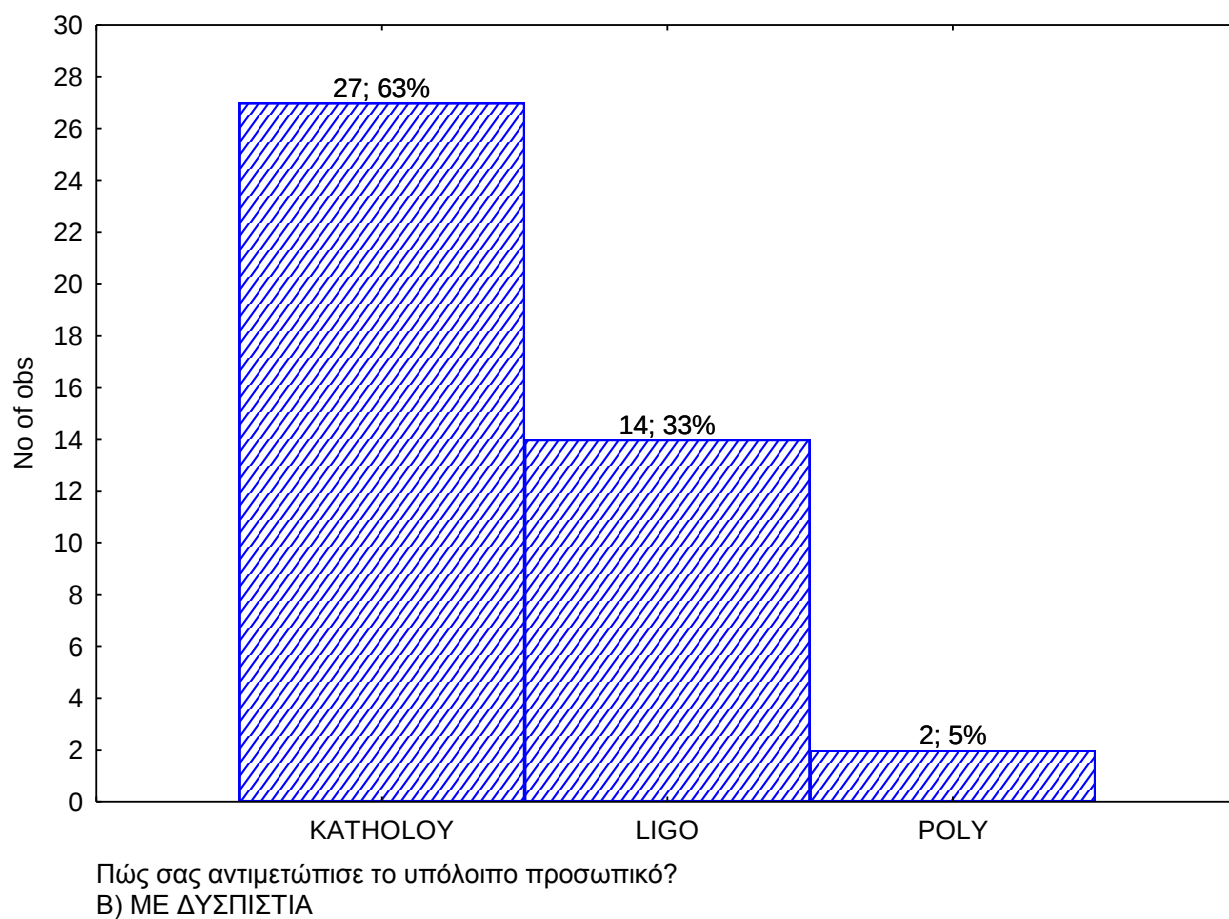
A) ΜΕ ΕΥΓΕΝΙΑ

Ερώτηση 19. Πώς σας αντιμετώπισε το υπόλοιπο προσωπικό?

B) ΜΕ ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ

27 (63%) περιπτώσεις απάντησαν καθόλου, 14 (33%) περιπτώσεις απάντησα λίγο και 2 (5%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ.

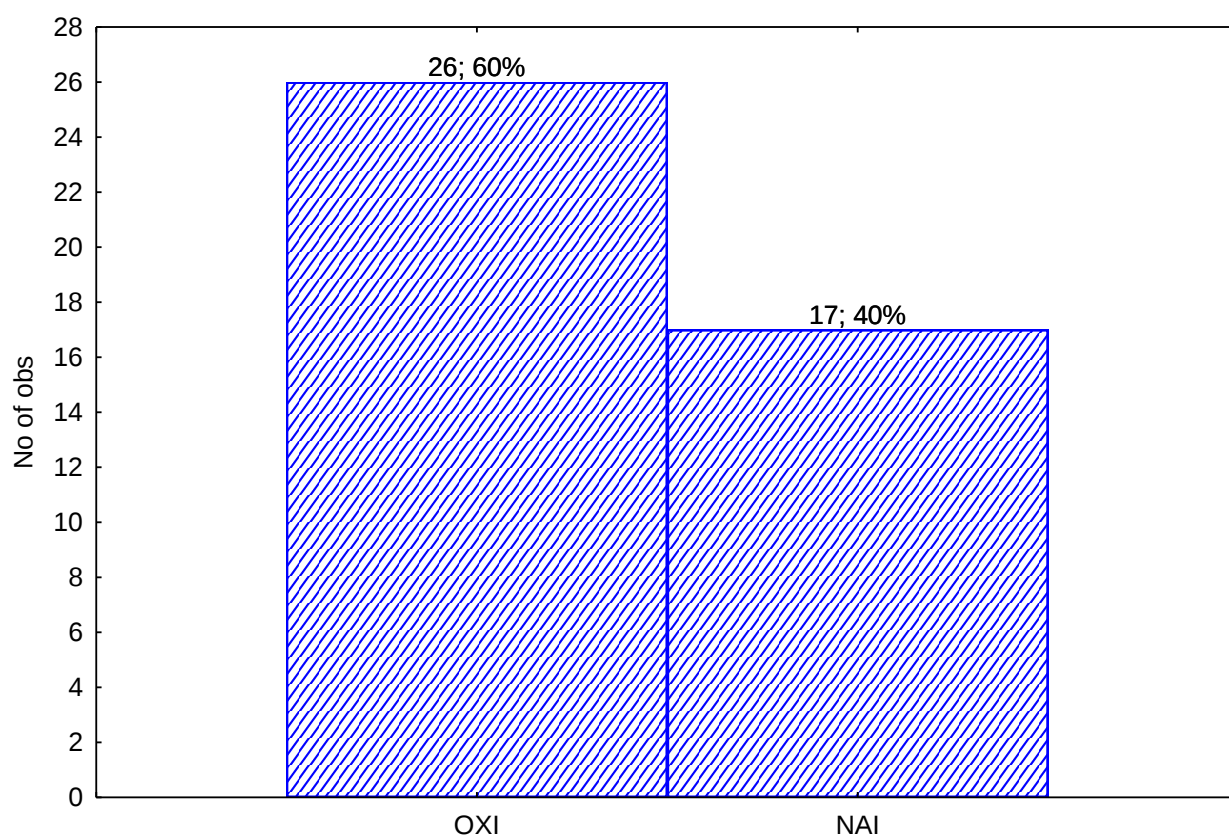
Εικόνα 5.26

Ερώτηση 20. Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική?

26 (60%) περιπτώσεις απάντησαν όχι και 17 (40%) απάντησαν ναι.

Εικόνα 5.27

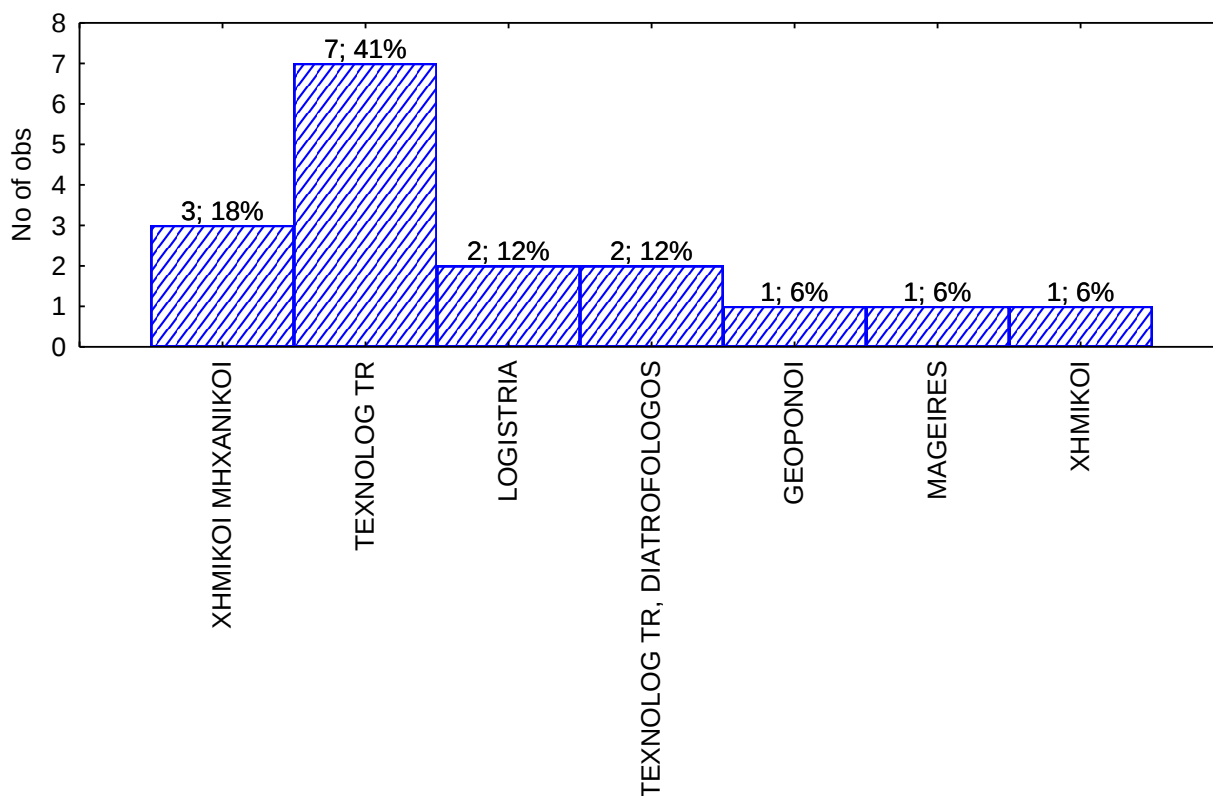
Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική?

Ερώτηση 20. Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική?

Εάν ναι ποιάς ειδίκευσης?

Από τις περιπτώσεις που απάντησαν ναι, οι 7 (41%) περιπτώσεις απάντησαν ότι ήταν τεχνολόγοι τροφίμων, 3 (18%) περιπτώσεις απάντησαν ότι ήταν χημικοί μηχανικοί, 2 (12%) περιπτώσεις απάντησαν ότι ήταν λογίστριες, 2 (12%) απάντησαν ότι ήταν διατροφολόγοι και τεχνολόγοι τροφίμων, 1 (6%) απάντησε ότι ήταν γεωπόνοι, 1 (6%) απάντησε ότι ήταν μάγειρες και 1 (6%) απάντησε ότι ήταν χημικοί.

Εικόνα 5.28

Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική?

Εάν ναι ποιάς ειδίκευσης

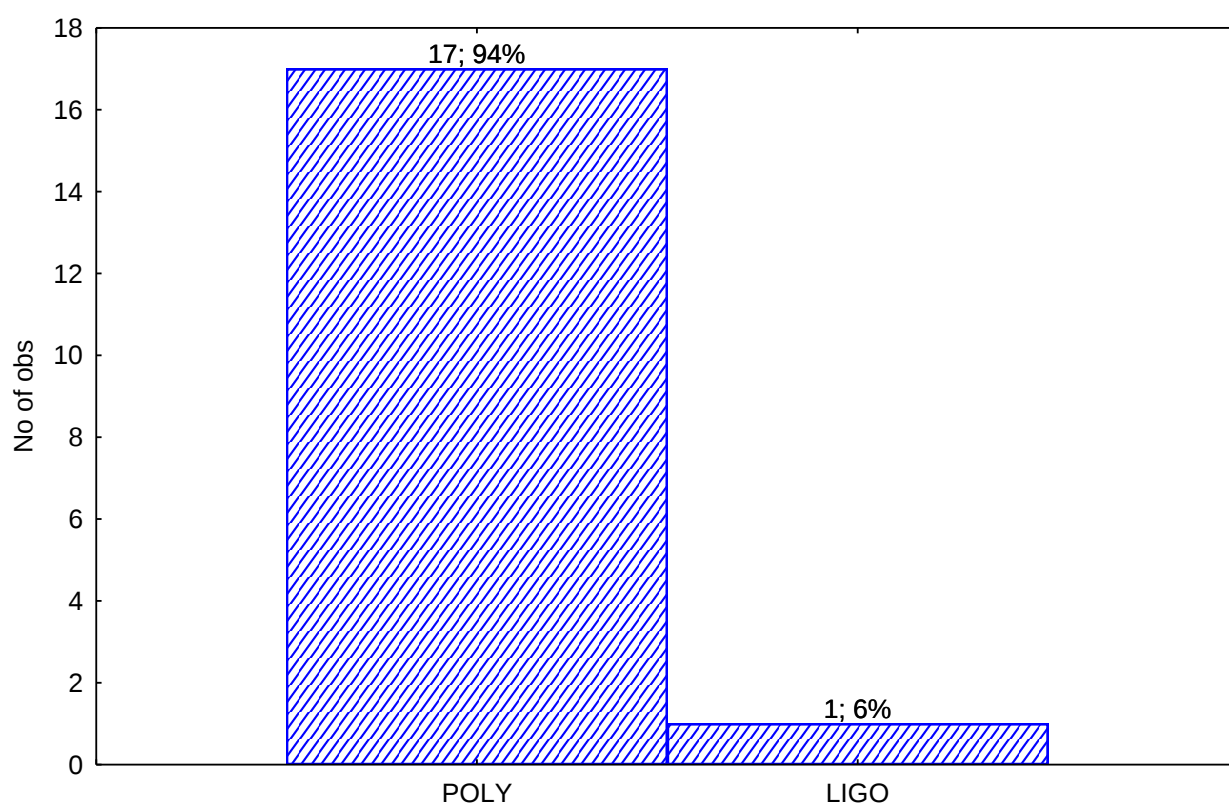
Ερώτηση 20. Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική ?

Ποιά ήταν η σχέση σας μαζί τους, πως σας αντιμετώπισαν?

A) ME EYGENIA

17 (94%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 1 (6%) περίπτωση απάντησε λίγο.

Εικόνα 5.29

20. Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική?
Ποιά ήταν η σχέση σας μαζί τους, πως σας αντιμετώπισαν?
A) ME EYGENIA

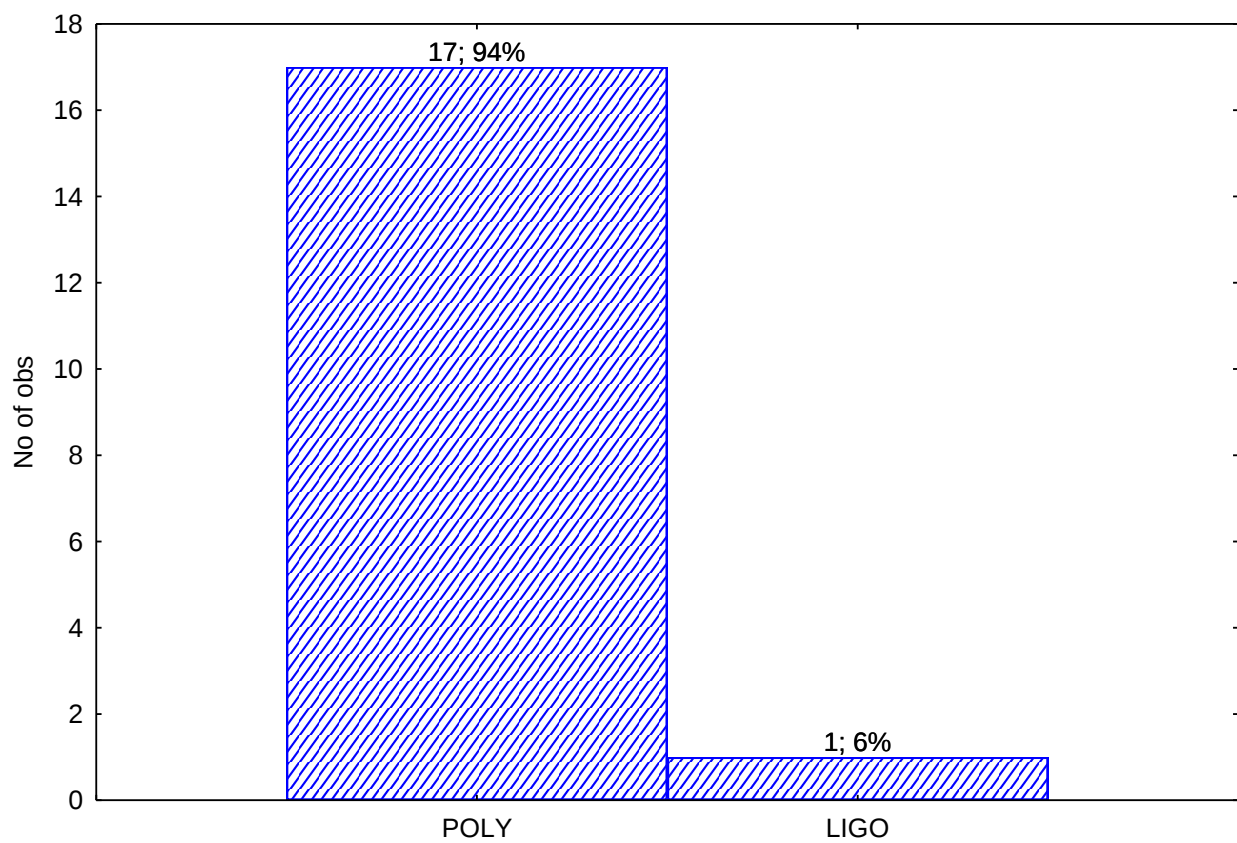
Ερώτηση 20. Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική ?

Ποιά ήταν η σχέση σας μαζί τους, πως σας αντιμετώπισαν?

B) ΜΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑ

17 (94%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 1 (6%) περίπτωση απάντησε λίγο.

Εικόνα 5.30

Ερώτηση 20. Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική ?
Ποιά ήταν η σχέση σας μαζί τους, πως σας αντιμετώπισαν?B) ΜΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑ

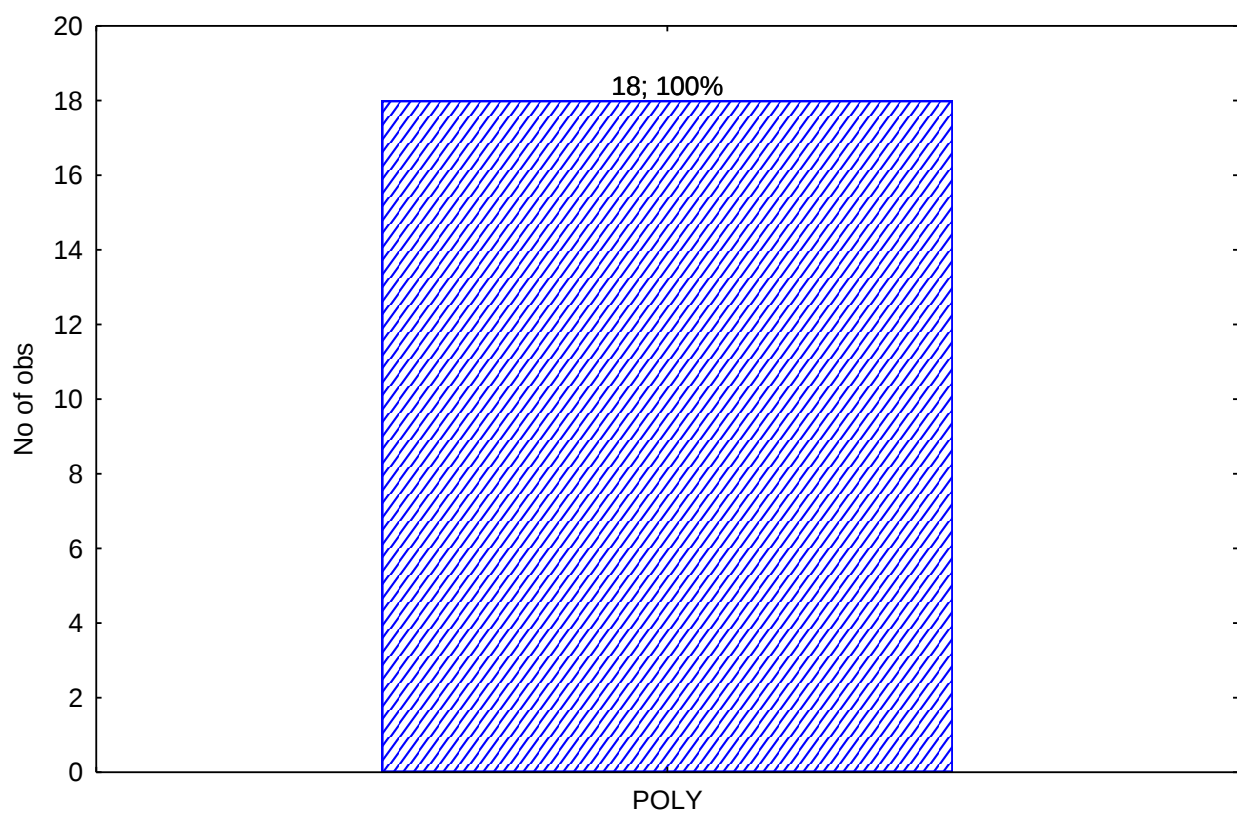
Ερώτηση 20. Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική ?

Ποιά ήταν η σχέση σας μαζί τους, πως σας αντιμετώπισαν?

Γ) ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ

Και οι 18 (100%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ.

Εικόνα 5.31

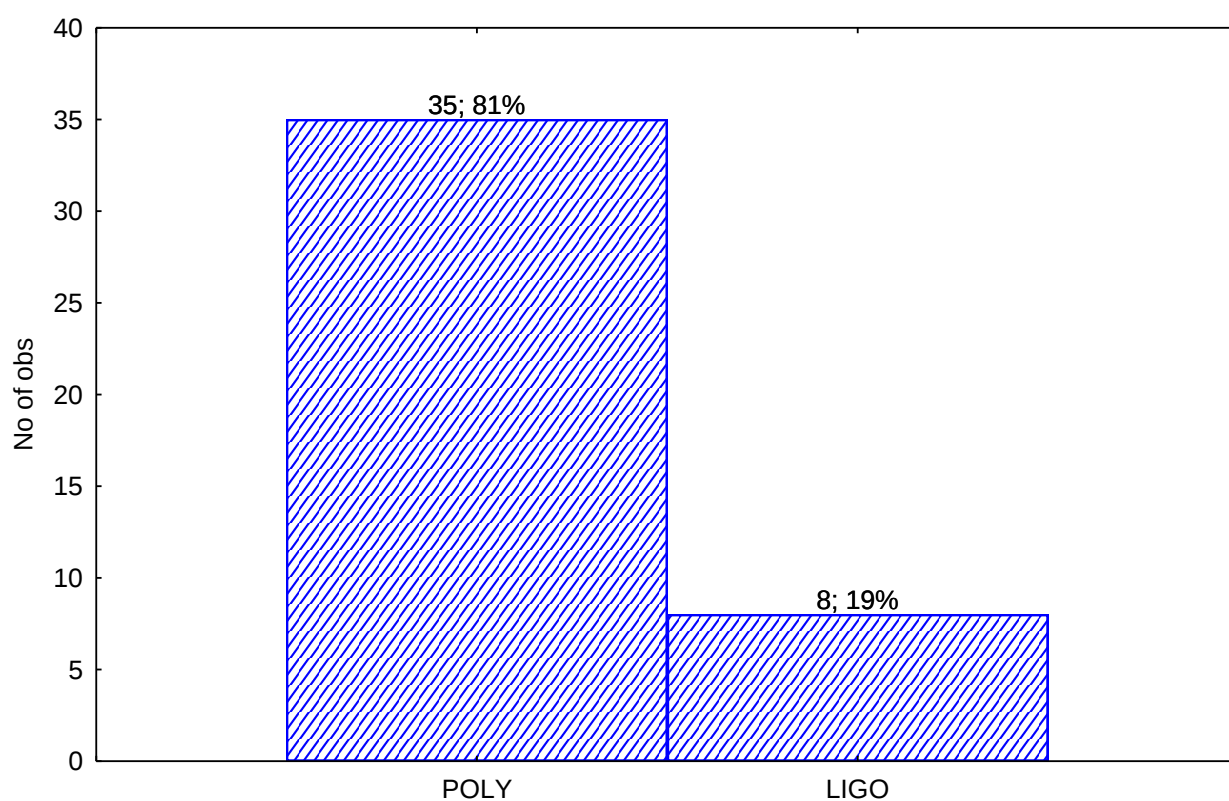
Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική ?
Ποιά ήταν η σχέση σας μαζί τους, πως σας αντιμετώπισαν?
Γ) ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ

Ενότητα Α. Ερωτήσεις για το γνωστικό επίπεδο των φοιτητών.

Ερώτηση 21. Σε ποιο βαθμό οι γνώσεις σας από το Πανεπιστήμιο σας βοήθησαν να ανταποκριθείτε στις απαιτήσεις της εταιρείας?

35 (81%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 8 (19%) περιπτώσεις απάντησαν λίγο.

Εικόνα 5.32

Σε ποιο βαθμό οι γνώσεις σας από το Πανεπιστήμιο σας βοήθησαν να ανταποκριθείτε στις απαιτήσεις της εταιρείας?

Ερώτηση 22. Αναφέρεται 3 μαθήματα της σχολής τα οποία σας βοήθησαν πιο πολύ (έως 3 επιλογές).

24 περιπτώσεις απάντησαν χημεία τροφίμων, 21 φυσικοχημεία τροφίμων, 20 υγιεινή μονάδων διατροφής, 15 διαχείριση μονάδων διατροφής, 12 γενική χημεία, 7 εφαρμοσμένη μικροβιολογία, 6 νομοθεσία τροφίμων, 4 κλινική διατροφή και 3 βιοχημεία.

Πίνακας 5.4

Frequency table: Var1 (Book E22)			
	Count	Cumulative - Count	Percent
XHMEIA TROFIMVN	24	51	18,60
FYSIKOXHMEIA TROFIMVN	21	114	16,28
YGIEINH MONADV	20	27	15,50
DIAXEIRISH MONADV	15	90	11,63
GENIKH MIKROBIOLOGIA	12	67	9,30
GENIKH XHMEIA	8	75	6,20
EFARMOSMENH MIKROBIOLOGIA	7	121	5,43
NOMOTHESIA TROFIMVN	6	6	4,65
KLINIKH	4	55	3,10
BIOXHMEIA	3	93	2,33
DOATAP	1	7	0,78
SYMBOYLEYTIKH	1	122	0,78
MIKROBIOLOGIA TROFIMVN	1	123	0,78
DIATROFIKH AJIOLOGHSH	1	124	0,78

Ερώτηση 23. Αναφέρεται κάποιο θέμα για το οποίο θα έπρεπε να είχατε περισσότερη εκπαίδευση από τη σχολή (έως 3 επιλογές).

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει τις απαντήσεις των φοιτητών.

Πίνακας 5.5

Πρώτη Επιλογή Frequency table: Var56 (Spreadsheet4)			
	Count	Cumulative - Count	Percent
MIKROBIOLOGIA TROFIMVN	1	1	2,33
ERGASTHRIA	1	2	2,33
PRAKTIKES EFARMOGES TVN DIERGASIVN (BIOLOGIKES, XHMIKES)	1	3	2,33
XHMIKES ANALYSEIS ME BASH TO ALEYRI	1	4	2,33
DIADIKASIA PARASKEYHS TROFIMWN	1	5	2,33
EPAGGELMATIKH ANTIMETVPISH	1	6	2,33
EKPAIDEYSH STHN PARAGWGH TWN PROIONTWN	1	7	2,33
HACCP	1	8	2,33
EKXYLISEIS	1	9	2,33
POSOTOLOGIA STHN MAGEIRIKH	1	10	2,33
ERGASTHRIO MIKROBIOLOGIAS	1	11	2,33
FYSIKOXHMEIA TROFIMVN	1	12	2,33
Δεύτερη Επιλογή Frequency table: Var57 (Spreadsheet4)			
	Count	Cumulative - Count	Percent
XEIRISMOS DIATHLASIMETROY	1	1	2,33
Τρίτη Επιλογή Frequency table: Var58 (Spreadsheet4)			
	Count	Cumulative - Count	Percent
ENTHYLAKWSH	1	1	2,33

Ερώτηση 24. Αναφέρεται 3 θέματα στα οποία πιστεύεται ότι αποκτήσατε περισσότερες γνώσεις.

Για την ερώτηση 24 έγινε ομαδοποίηση των λέξεων. Ορισμένες προθέσεις και σύνδεσμοι όπως π.χ «που» και «και» αφαιρέθηκαν. Ο πίνακας δείχνει ότι οι έννοιες με τη μεγαλύτερη συχνότητα ήταν: ανάλυση (13 περιπτώσεις), παραγωγή (11 περιπτώσεις), βιομηχανία (11 περιπτώσεις), έλεγχος (11 περιπτώσεις), λειτουργία (10 περιπτώσεις), συνεργασία (9 περιπτώσεις), επαγγελματική (8 περιπτώσεις), ποιοτικός (8 περιπτώσεις), εφαρμογή (7 περιπτώσεις), χημικές (5 περιπτώσεις).

Πίνακας 5.6

Words summary (Spreadsheet4)			
	Frequency	Number of - documents	Stemmed - word
aeroplano	1	1	aeroplano
aeroporikwn	1	1	aeroporikwn
aleyri	1	1	aleyri
allantikvn	1	1	allantikvn
anagkes	1	1	anagk
analysh	13	12	analysh
antidrasthriwn	1	1	antidrasthriwn
arxeiwn	1	1	arxeiwn
asfaleia	2	2	asfaleia
bash	2	2	bash
biologikos	1	1	biologiko
biomhxania	11	11	biomhxania
deigmatolhcia	1	1	deigmatolhcia
deigmatwn	1	1	deigmatwn
diadikasia	4	4	diadikasia
diagrammatos	1	1	diagrammato
diasfalish	2	2	diasfalish
diatrofhs	1	1	diatrofh
diatrofikh	1	1	diatrofikh
diaxeirhsh	2	2	diaxeirhsh
doyleia	1	1	doyleia
dyskolies	2	2	dyskoli
efarmogi	7	7	efarmogi
ejoikiwsh	2	2	ejoikiwsh
ekseidikeymenes	1	1	ekseidikeymen
ektaktvn	1	1	ektaktvn
ekxyliseis	1	1	ekxylisei
elaioladoy	1	1	elaioladoy
elegxos	11	11	elegxo
empeiria	1	1	empeiria

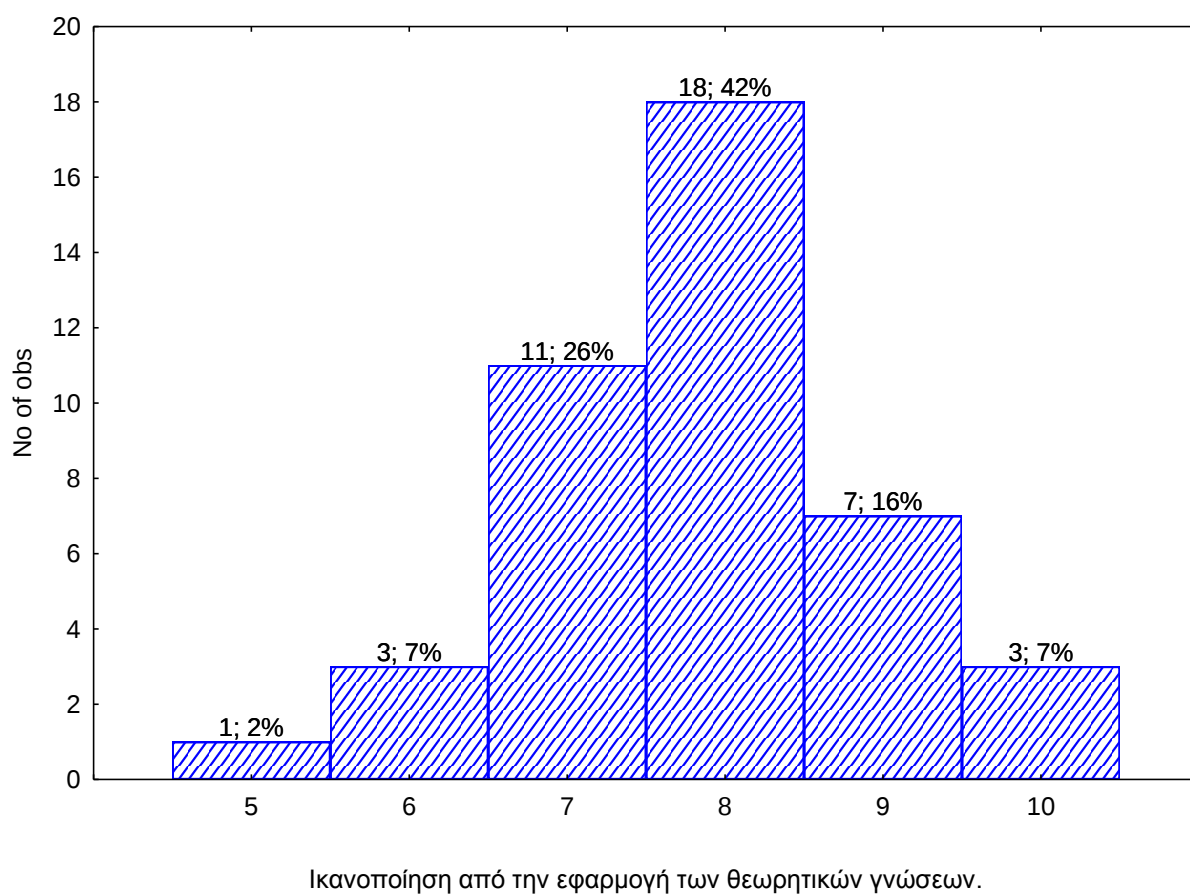
epaggelmatikh	8	6	epaggelmatikh
episthmonikwn	1	1	episthmonikwn
epixeirhshs	1	1	epixeirhsh
ergasiakh	1	1	ergasiakh
ergasias	1	1	ergasia
ergastiriakes	1	1	ergasthriak
ergastiriou	3	3	ergasthriou
etairiwn	1	1	etairiwn
freskou	1	1	freskou
fysikoxhmikos	3	3	fysikoxhmiko
galaktos	3	3	galakto
geymatwn	2	1	geymatwn
geysignwsia	1	1	geysignwsia
gnvrimia	1	1	gnvrimia
gnvsh	1	1	gnvsh
gnwsewn	2	2	gnwsewn
grammh	1	1	grammh
haccp	7	7	haccp
idiothtw	1	1	idiothtw
iso	1	1	iso
kalyterh	1	1	kalyterh
kanones	2	2	kanon
katanohsh	2	1	katanohsh
katastasewn	1	1	katastasewn
katharismos	1	1	katharismo
kostos	1	1	kosto
krasiou	1	1	krasiou
leitoyrgia	10	9	leitoyrgia
me8odoi	2	2	me8odoi
metadosh	1	1	metadosh
metafora	1	1	metafora
metrhseis	1	1	metrhsei
mhxanhmata	3	3	mhxanhmata
mikris	1	1	mikrh
mikrobiologia	5	5	mikrobiologia
nerou	2	2	neroy
omadiki	1	1	omadikh
orarioy	1	1	orarioy
organolhptikwn	1	1	organolhptikwn
organvn	1	1	organvn
organwsh	3	3	organwsh
pagwtoy	3	2	pagwtoy
paragwgi	11	11	paragvgh
paragvgikh	1	1	paragvgikh
paraskeyh	3	3	paraskeyh

poiothtas	3	3	poiothta
poiotikos	8	8	poiotiko
praksh	2	2	praksh
praktikes	2	2	praktik
problhmatvn	1	1	problhmatvn
prodiagrafes	1	1	prodiagraf
proetoimasia	1	1	proetoimasia
programma	1	1	programma
proiontos	6	6	proionto
prosarmogh	1	1	prosarmogh
proswpiko	2	2	proswpiko
roh	2	2	roh
shmantikothta	1	1	shmantikothta
sklhrothtas	1	1	sklhrothta
swstos	1	1	swstos
sxediasmos	1	1	sxediasmo
sxolhs	1	1	sxolh
symboyleytikh	1	1	symboyleytikh
symperifora	3	3	symperifora
synergasia	9	9	synergasia
texnikes	1	1	texnik
theoria	3	3	theoria
tomeas	1	1	tomea
topikvn	1	1	topikvn
trofimwn	3	3	trofimwn
tropos	2	2	tropo
tyrioy	1	1	tyrioy
usda	1	1	usda
xeirismos	1	1	xeirismo
xhmikes	7	7	xhmike
ygieinhs	2	2	ygieinh
ylvn	1	1	ylvn
ypeythynothta	1	1	ypeythynothta
ypostrwmatwn	1	1	ypostrwmatwn

Ερώτηση 25. Πόσο ικανοποιημένοι είστε από τον εαυτό σας στην εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων?

18 (42%) περιπτώσεις απάντησαν 8, 11 (26%) περιπτώσεις απάντησαν 7, 7 (16%) περιπτώσεις απάντησαν 9, 3 (7%) περιπτώσεις απάντησαν 10, 3 (7%) περιπτώσεις απάντησαν 6 και 1 (2%) περίπτωση απάντησε 5.

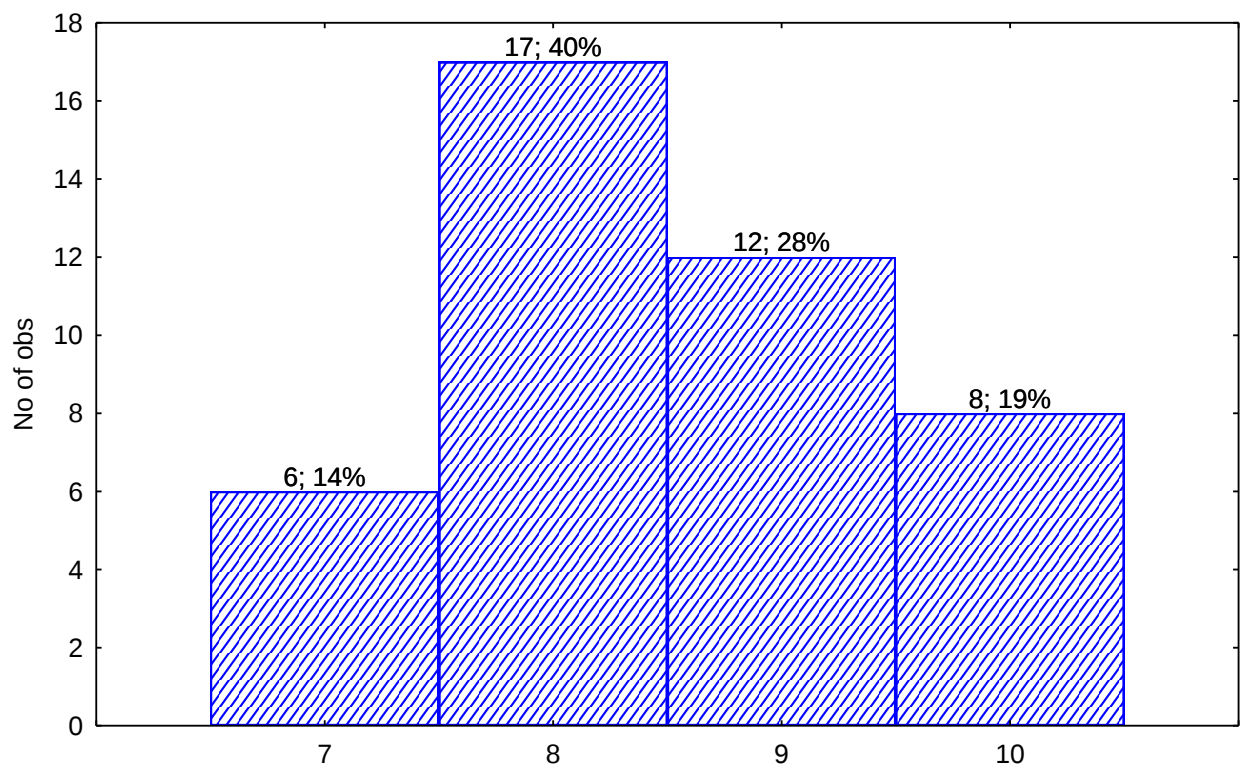
Εικόνα 5.33

Ερώτηση 26. Σε κλίμακα 1 έως 10 πόσο ευχαριστημένοι είστε από την απόδοση σας ως επαγγελματίες?

17 (40%) περιπτώσεις απάντησαν 8, 12 (28%) περιπτώσεις απάντησαν 9, 8 (19%) περιπτώσεις απάντησαν 10 και 6 (14%) απάντησαν 7.

Εικόνα 5.34

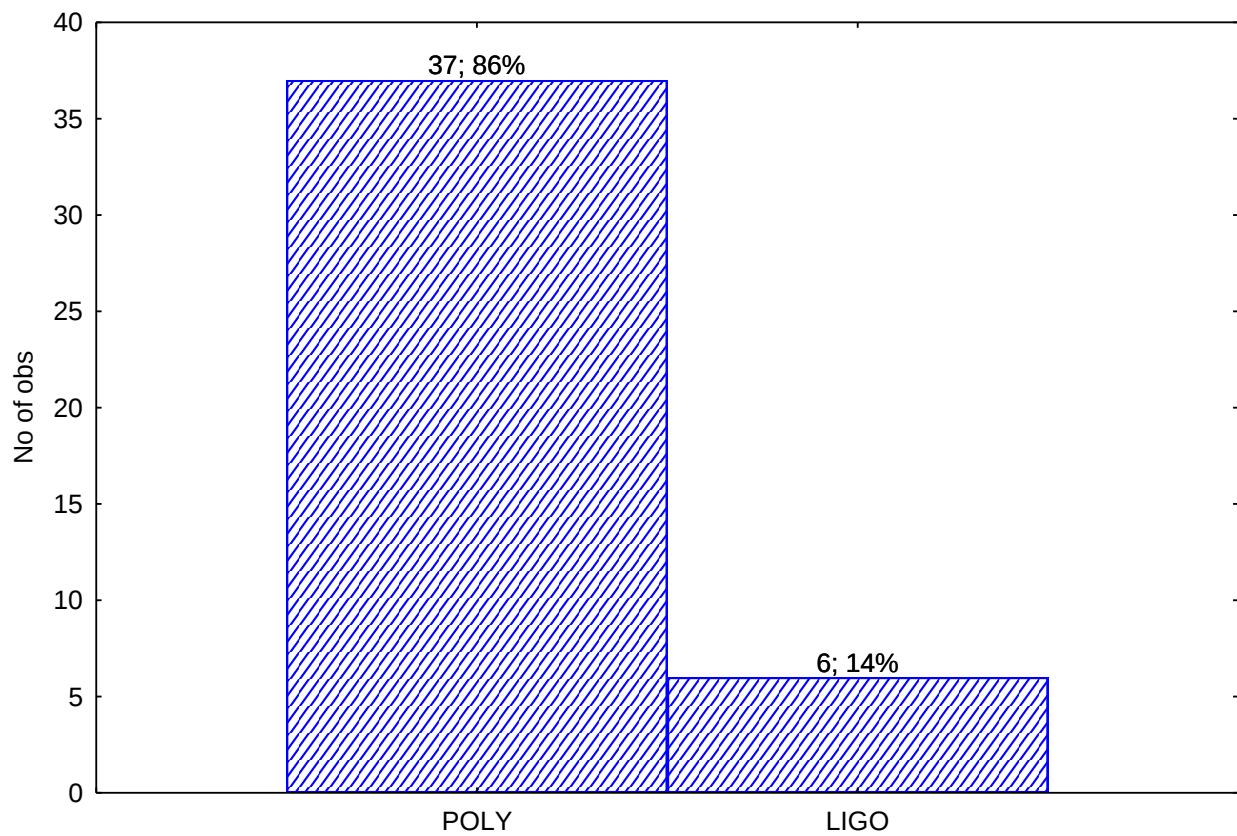

Σε κλίμακα 1 έως 10 πόσο ευχαριστημένοι είστε από την απόδοση σας ως επαγγελματίες?

Ερώτηση 27. Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να εμπεδώσετε τις γνώσεις σας?

37 (86%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 6 (14%) περιπτώσεις απάντησαν λίγο.

Εικόνα 5.35

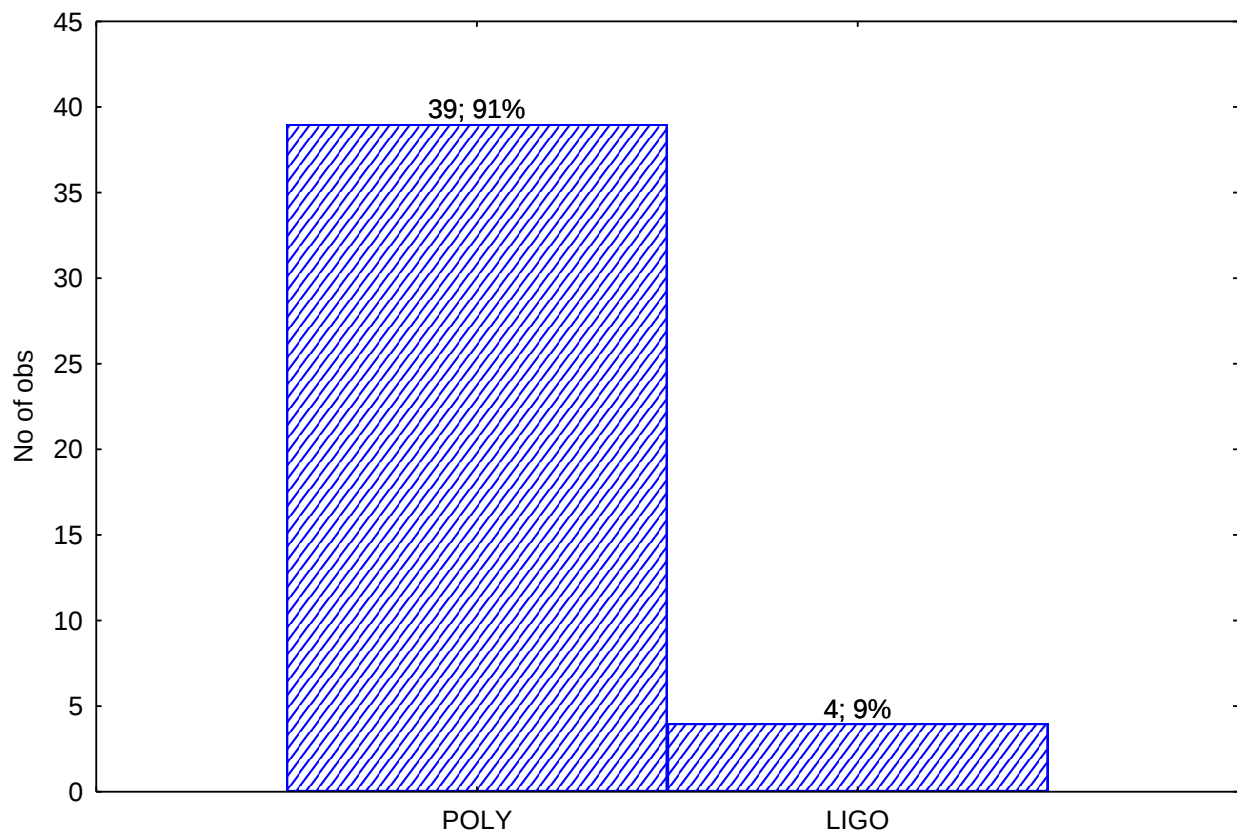

Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να εμπεδώσετε τις γνώσεις σας?

Ερώτηση 28. Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να γίνετε καλύτεροι επαγγελματίες?

39 (91%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 4 (9%) περιπτώσεις απάντησαν λίγο.

Εικόνα 5.36

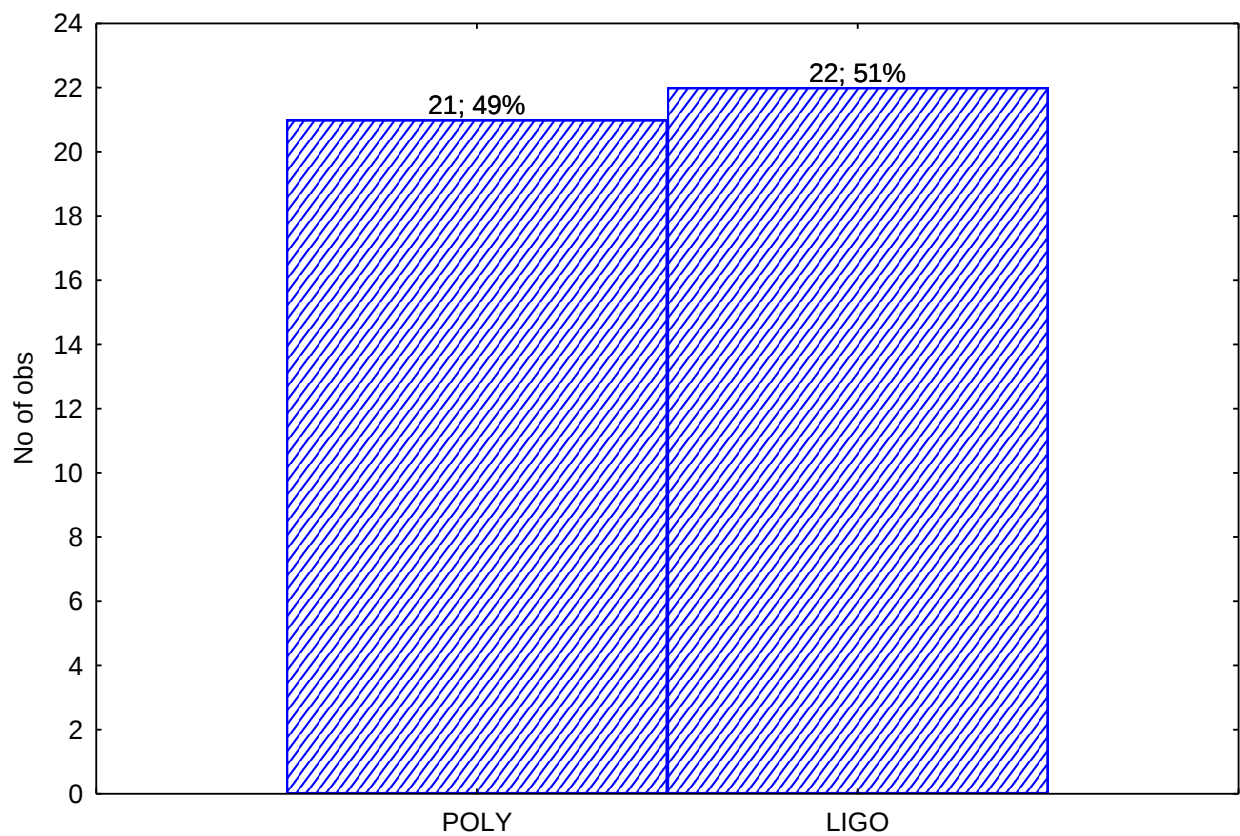

Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να γίνετε καλύτεροι επαγγελματίες?

Ερώτηση 29. Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να ανοίξετε νέους επαγγελματικούς ορίζοντες?

21 (49%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 22 (51%) απάντησαν λίγο.

Εικόνα 5.37

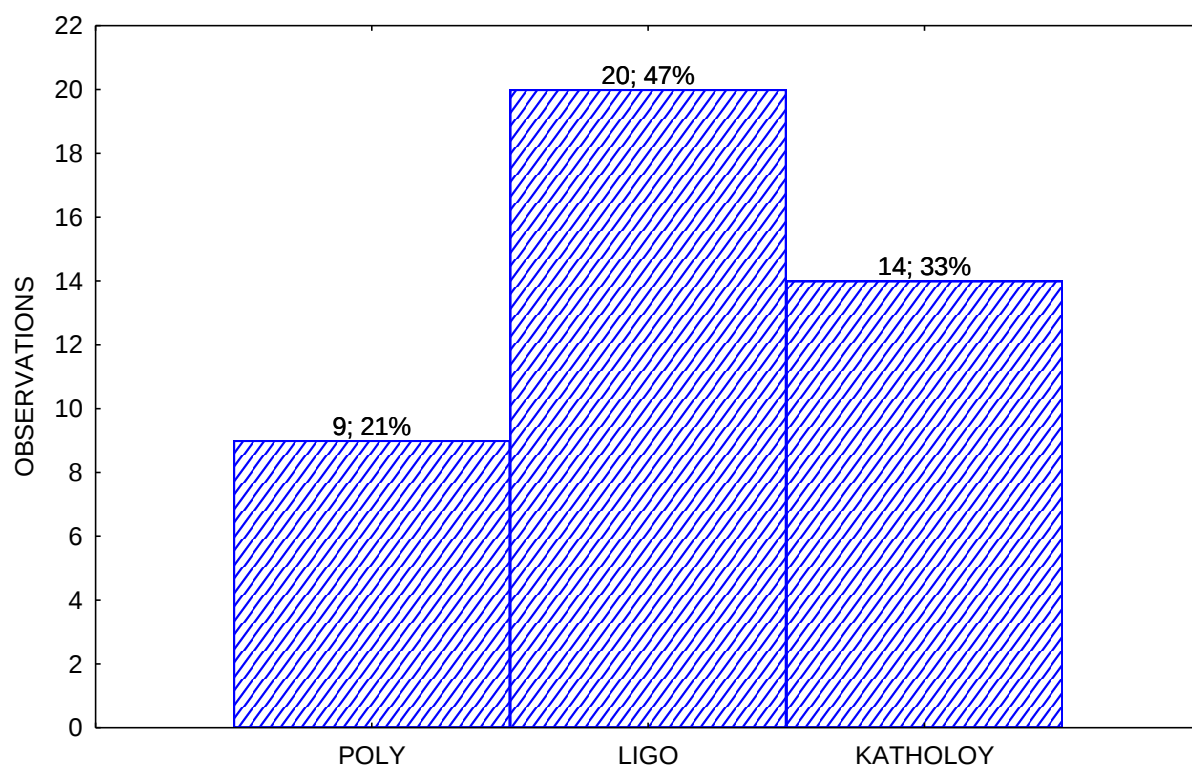
Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να ανοίξετε νέους επαγγελματικούς ορίζοντες?

Ερώτηση 30. Πιστεύετε ότι η επιχείρηση αυτή θα μπορούσε να απασχολήσει απόφοιτους του τμήματος Διαιτολογίας –Διατροφής?

A) Με πλήρη απασχόληση

20 (47%) περιπτώσεις απάντησαν λίγο, 9 (21%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 14 (33%) περιπτώσεις απάντησαν καθόλου.

Εικόνα 5.38

Πιστεύετε ότι η επιχείρηση αυτή θα μπορούσε να απασχολήσει απόφοιτους του τμήματος Διαιτολογίας -Διατροφής?

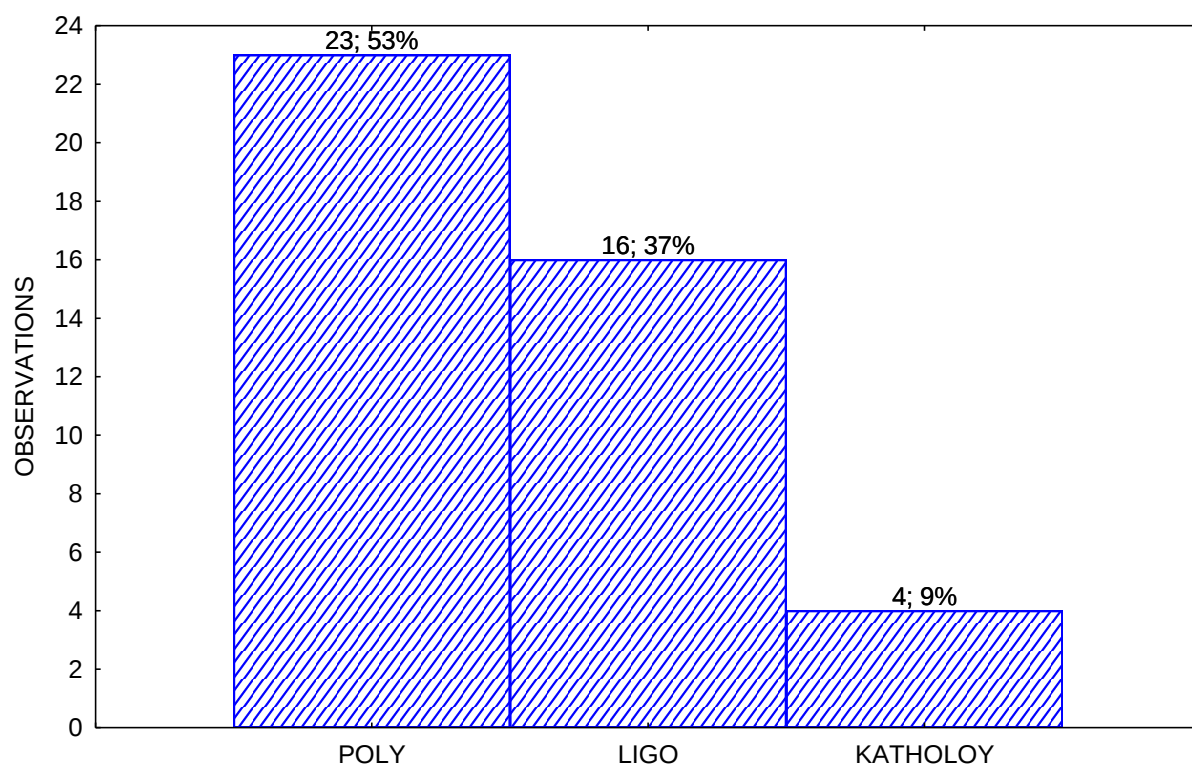
A) Με πλήρη απασχόληση

Ερώτηση 30. Πιστεύετε ότι η επιχείρηση αυτή θα μπορούσε να απασχολήσει απόφοιτους του τμήματος Διαιτολογίας –Διατροφής?

Β) Μερική απασχόληση:

23 (53%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ, 16 (16%) περιπτώσεις απάντησαν λίγο και 4 (9%) περιπτώσεις απάντησαν καθόλου.

Εικόνα 5.39

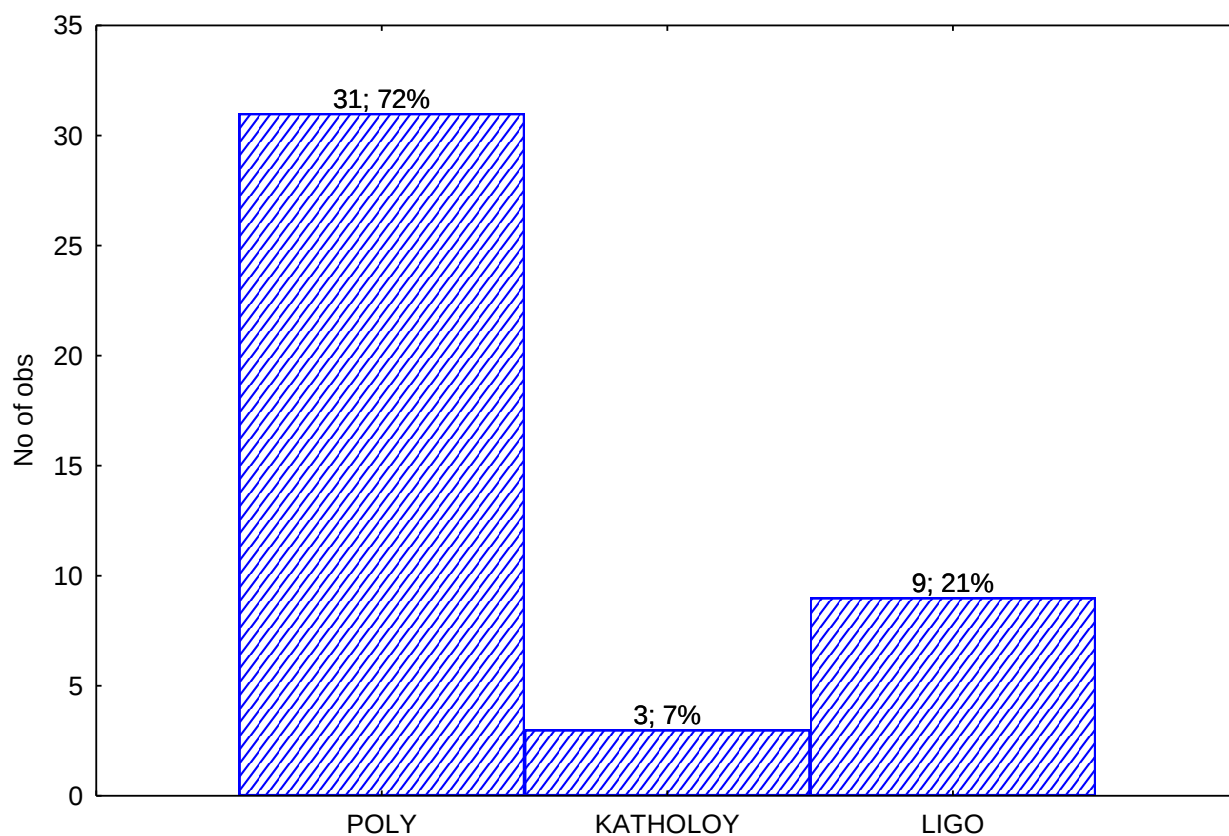
Πιστεύετε ότι η επιχείρηση αυτή θα μπορούσε να απασχολήσει απόφοιτους του τμήματος Διαιτολογίας -Διατροφής?

Β) με Μερική Απασχόληση

Ερώτηση 31. Αν σας δινόταν η ευκαιρία να εργαστείτε σε αυτή την επιχείρηση θα το δεχόσασταν?

31 (72%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ, 9 (21%) περιπτώσεις απάντησαν λίγο και 3 (7%) περιπτώσεις απάντησαν καθόλου.

Εικόνα 5.40

Αν σας δινόταν η ευκαιρία να εργαστείτε σε αυτή την επιχείρηση θα το δεχόσασταν?

Ερώτηση 32. Υπήρχε κάποιο γεγονός που σας έκανε να αισθανθείτε πάρα πολύ άσχημα ή πάρα πολύ άβολα?

37 περιπτώσεις απάντησαν όχι, 1 περίπτωση απάντησε οι συνθήκες εργασίας στο εργοστάσιο, 1 περίπτωση απάντησε οι στεσσογόνες καταστάσεις, 1 περίπτωση απάντησε για την εργασιακή δυσπιστία από εργαζόμενους, 1 περίπτωση απάντησε για την συμπεριφορά ενός μόνο ατόμου του προσωπικού και 1 περίπτωση απάντησε ότι δεν ήταν καλά οργανωμένο από το Πανεπιστήμιο. Ο πίνακας 5.7i. παρουσιάζει τα ίδια αποτελέσματα κατηγοριοποιημένα.

Πίνακας 5.7

Frequency table: Var70 (Spreadsheet4)			
	Count	Cumulative - Count	Percent
OXI	37	37	86,05
SYNTHIKES STO ERGOSTASIO - KREAS	1	38	2,33
STRESSOGONES KATASTASEIS	1	39	2,33
DYSPISTIA APO ERGAZOMENOYS	1	40	2,33
DYSPISTIA ERGAZOMENVN KATA THN DIARKEIA ELEGXOY SYSKEYASIAS	1	41	2,33
H SYMPERIFORA ENOS MONO ATOMOY TOY PROSWPIKOY	1	42	2,33
OXI KALA ORGANWMENO APO TO PAN/MIO	1	43	2,33

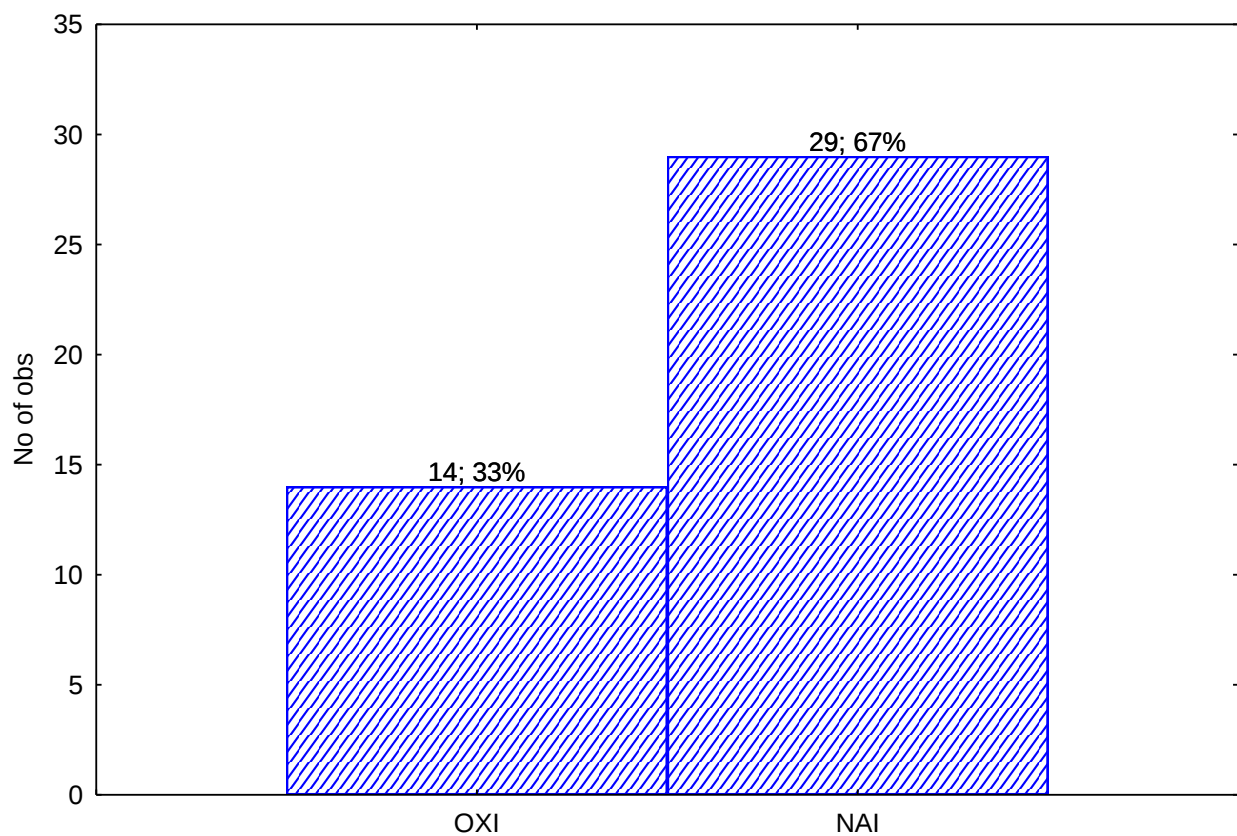
Πίνακας 5.7i.

Frequency table: Var71 (Spreadsheet4)			
	Count	Cumulative - Count	Percent
OXI	38	38	88,37
SINTHIKES ERGASIAS	1	39	2,33
STRESS	1	40	2,33
DYSPISTIA	2	42	4,65
SYMPERIFORA	1	43	2,33

Ερώτηση 33. Κατά την γνώμη σας ήταν οι ημέρες (24) για την πρακτικής αρκετές?

29 (67%) περιπτώσεις απάντησαν ναι και 14 (33%) περιπτώσεις απάντησαν όχι.

Εικόνα 5.41

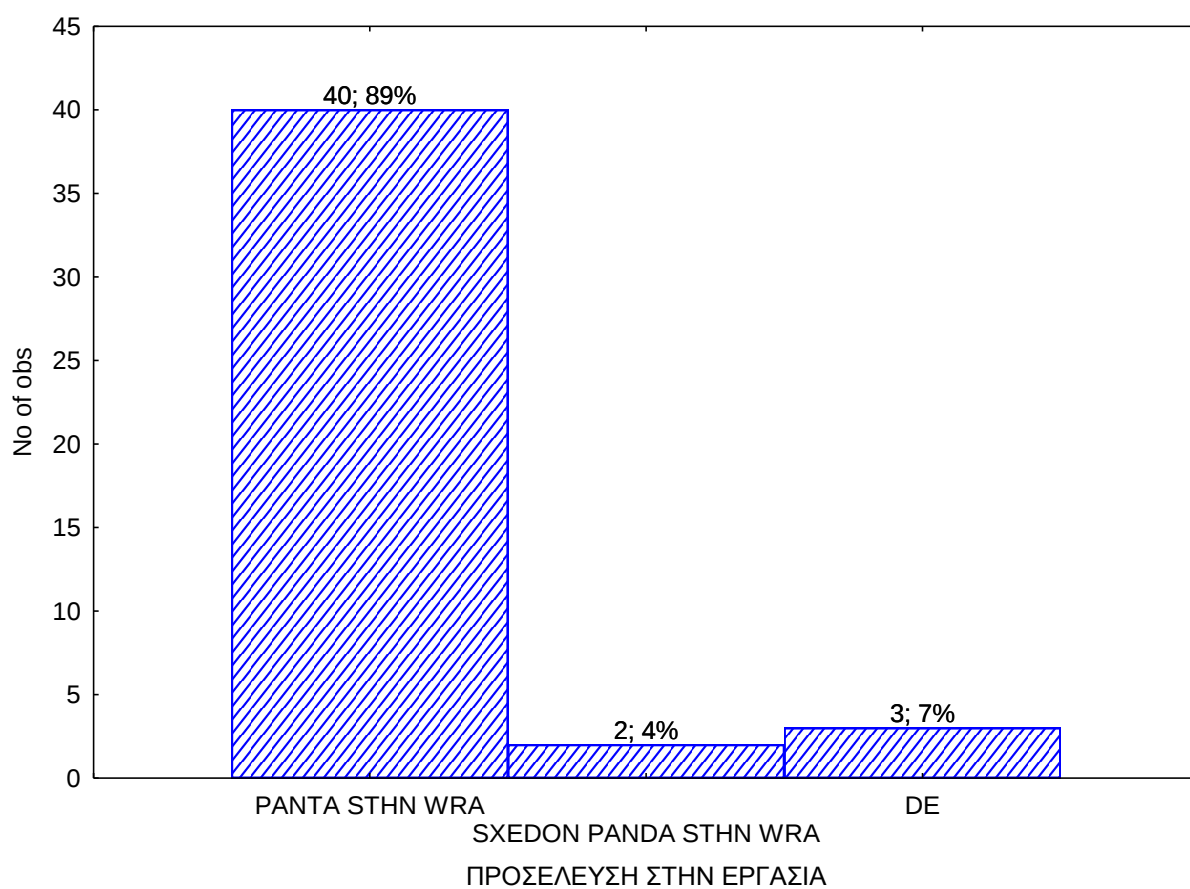
Κατά την γνώμη σας ήταν οι ημέρες (24) για την πρακτικής αρκετές?

5.2 2^ο Ερωτηματολόγιο. «Αξιολόγηση Επιδόσεων Φοιτητών από επόπτες στην Βιομηχανία».

Ερώτηση 1. Προσέλευση στη εργασία.

40 (89%) περιπτώσεις απάντησαν πάντα στην ώρα, 2 (4%) απάντησαν σχεδόν πάντα στην ώρα και 3 (7%) δεν εκτιμήθηκε.

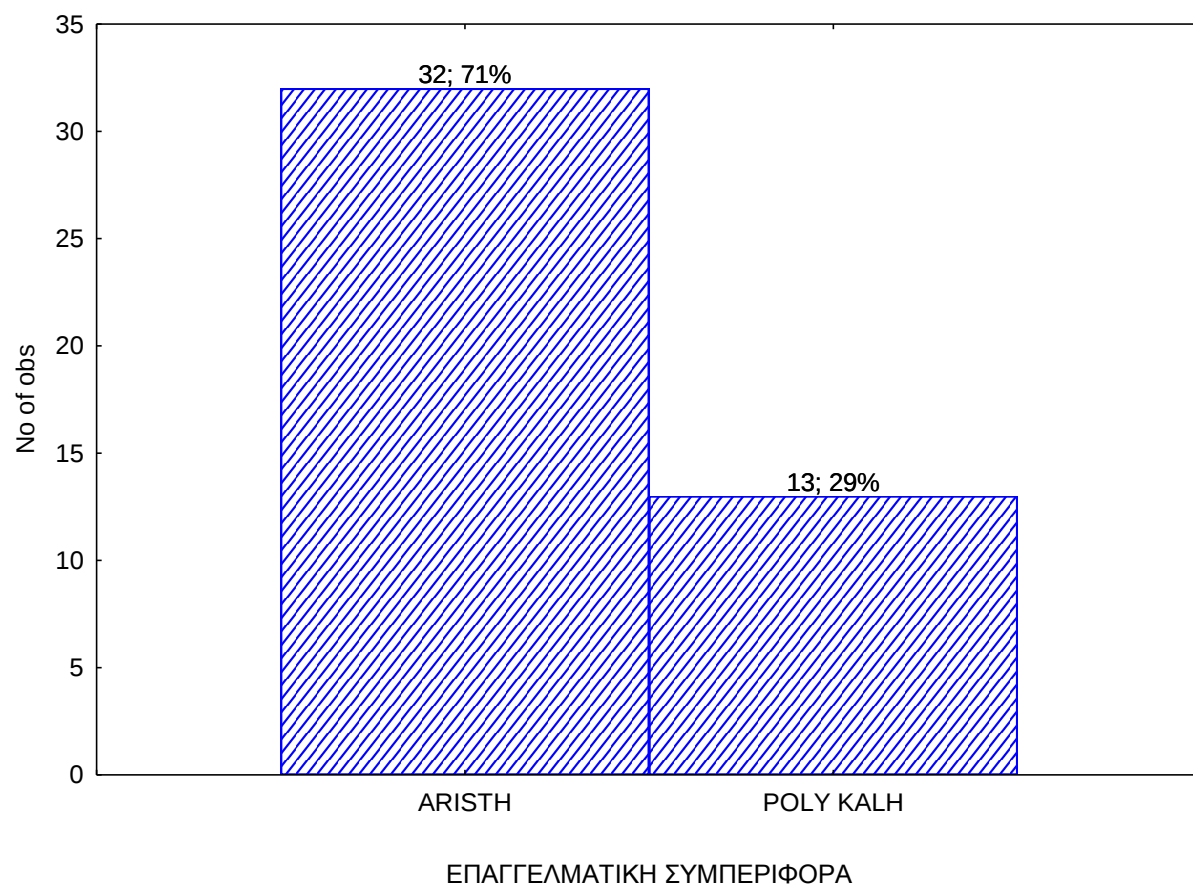
Εικόνα 5.42

Ερώτηση 2. Επαγγελματική συμπεριφορά

32 (71%) απάντησαν άριστη και 13 (29%) απάντησαν πολύ καλή.

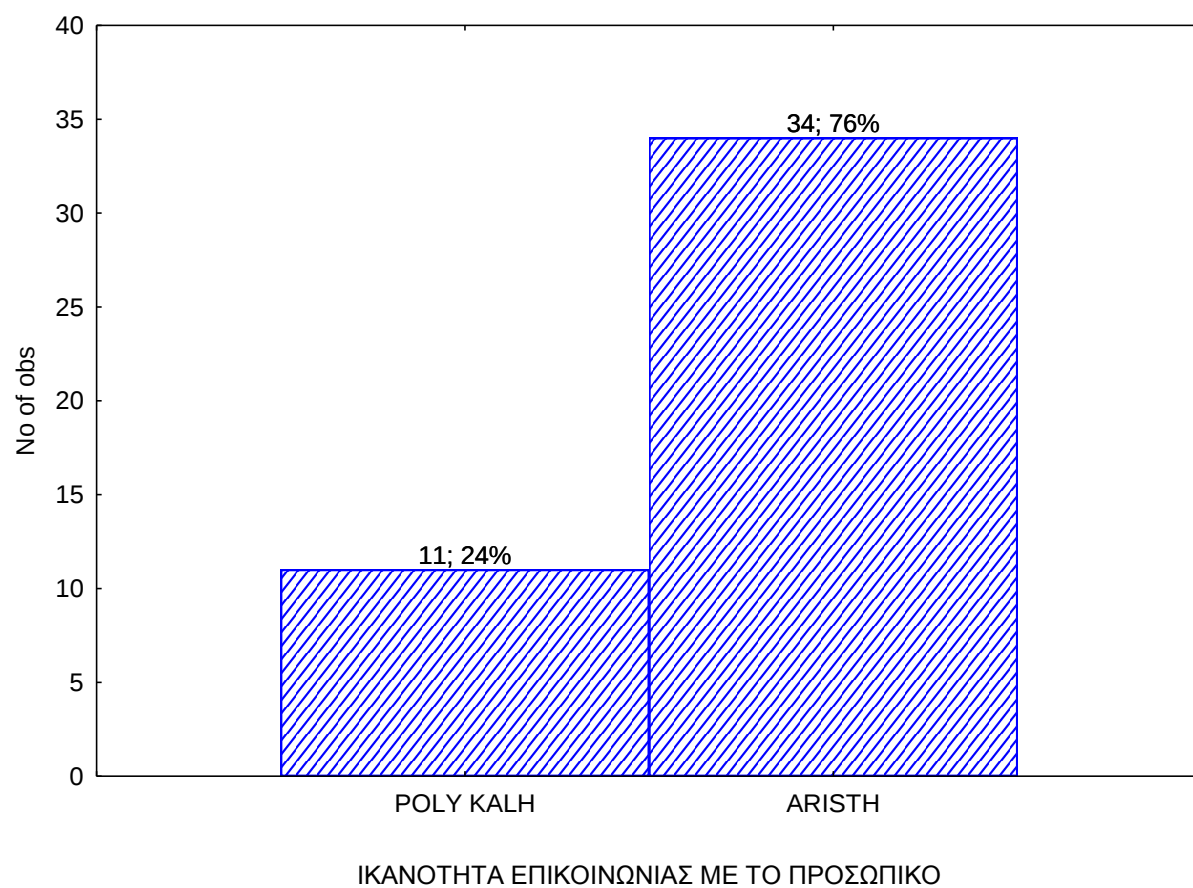
Εικόνα 5.43

Ερώτηση 3. Ικανότητα επικοινωνίας με το προσωπικό.

34 (76%) περιπτώσεις απάντησαν άριστη και 11 (24%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ καλή.

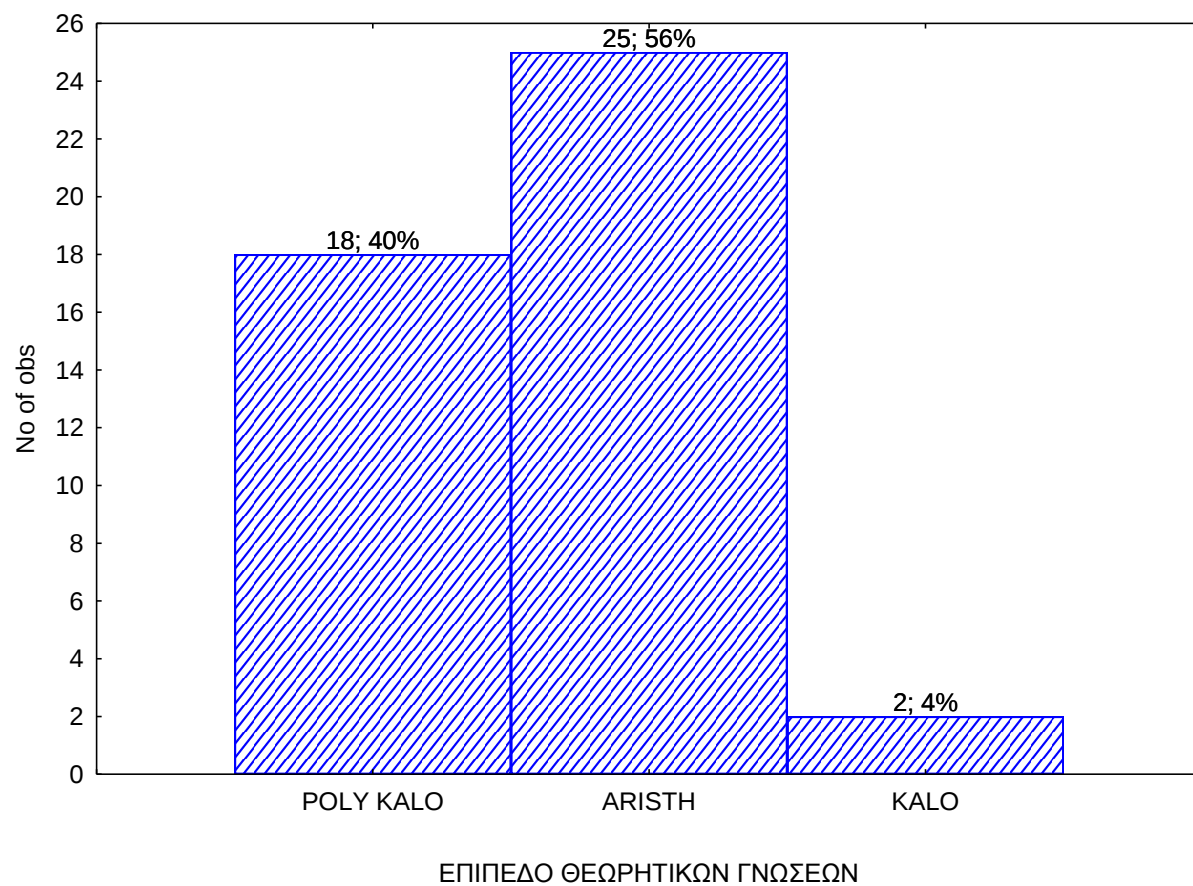
Εικόνα 5.44

Ερώτηση 4. Επίπεδο θεωρητικών γνώσεων

25 (56%) απάντησαν άριστο, 18 (40%) απάντησαν πολύ καλο και 2 (4%) απάντησαν καλό.

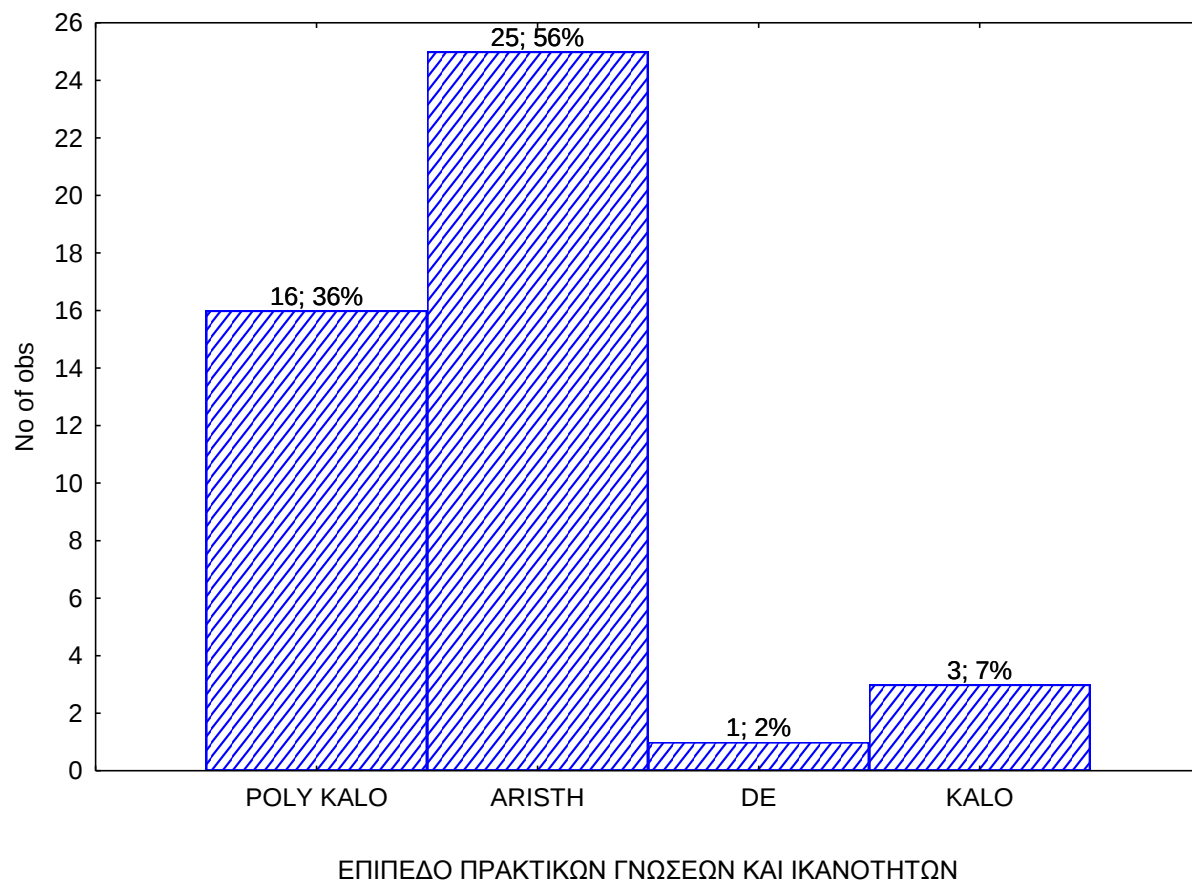
Εικόνα 5.45

Ερώτηση 5. Επίπεδο πρακτικών γνώσεων και ικανοτήτων.

25 (56%) απάντησαν άριστο, 16 (36%) απάντησαν πολύ καλό, 3 (7%) απάντησαν καλό και 1(2%) απάντηση ήταν δεν εκτιμήθηκε.

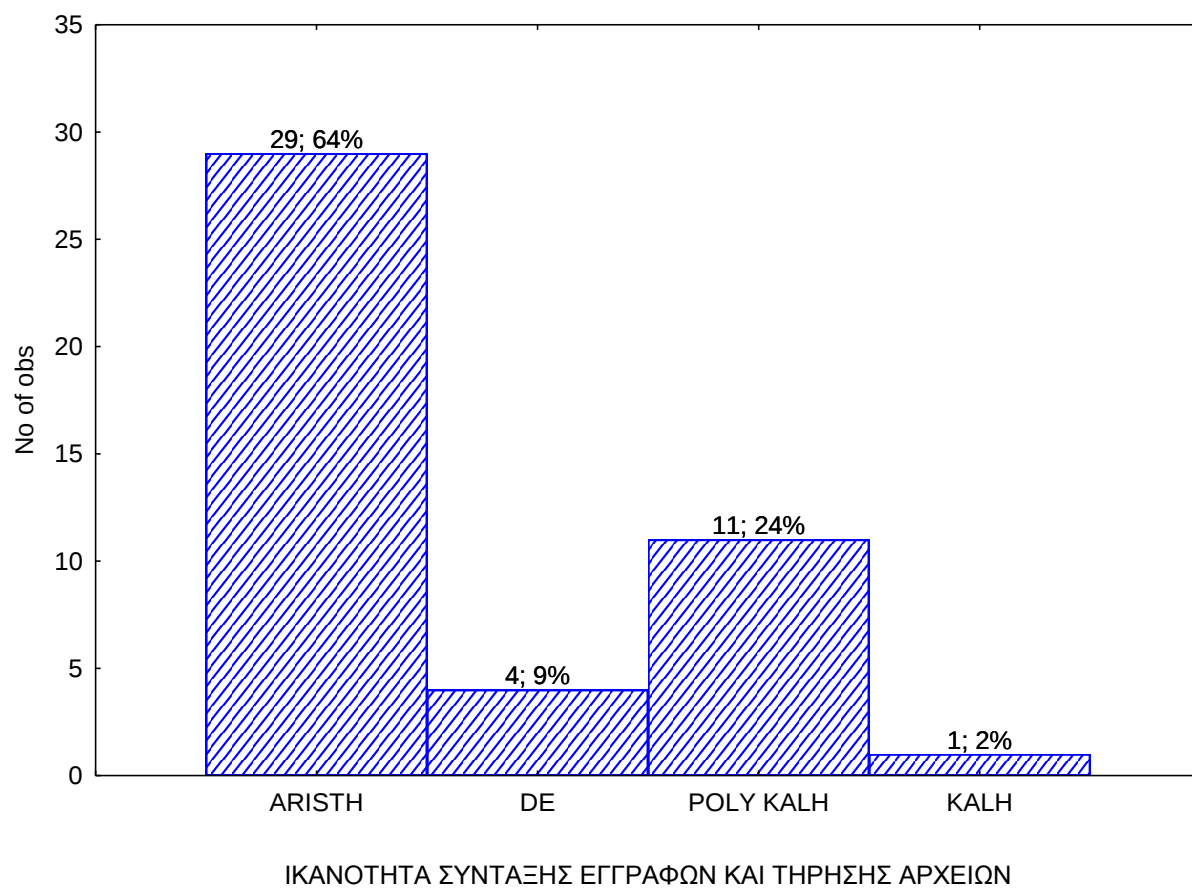
Εικόνα 5.46

Ερώτηση 6. Ικανότητα σύνταξης εγγράφων και τήρησης αρχείων

29 (64%) απάντησαν άριστη, 11(24%) απάντησαν πολύ καλή, 4 (9%) δεν εκτιμήθηκε και 1 απάντησε (2%) καλή.

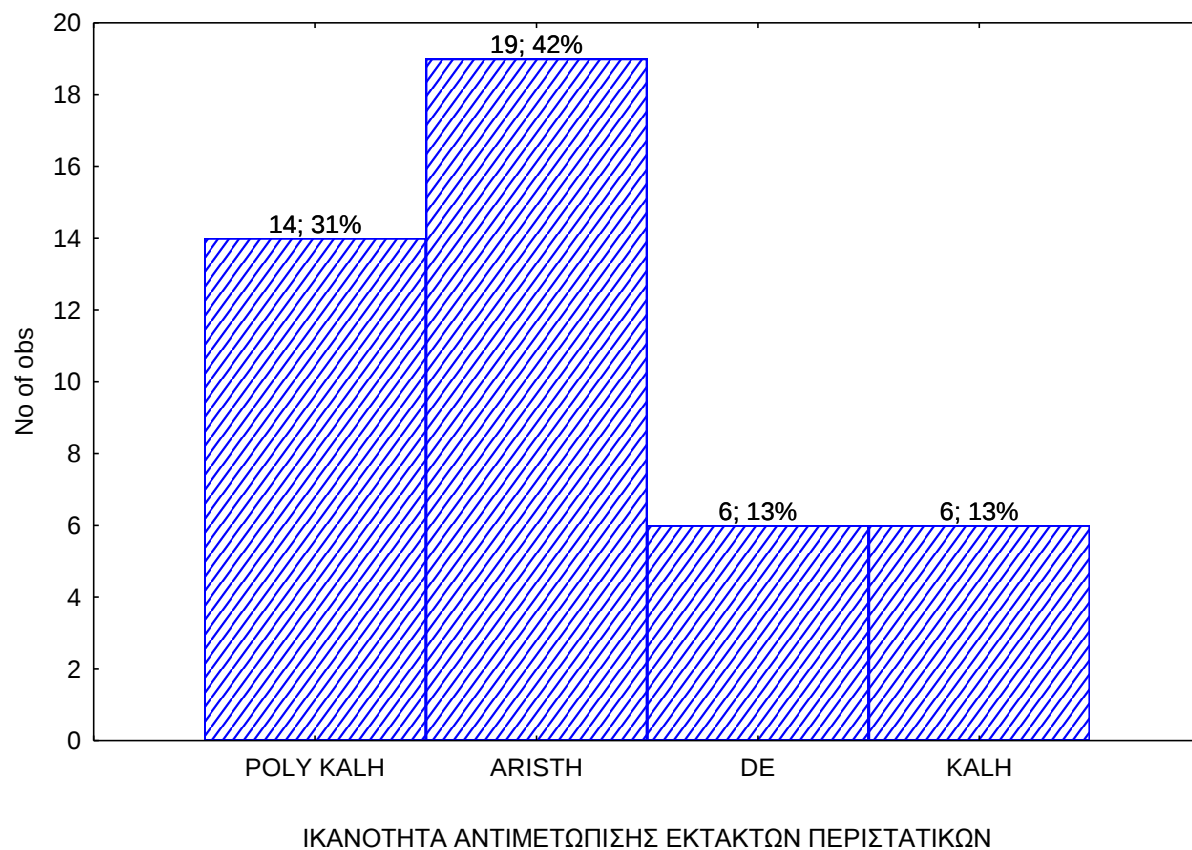
Εικόνα 5.47

Ερώτηση 7. Ικανότητα αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών.

19 (42%) περιπτώσεις απάντησαν άριστη, 14 (31%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ καλή, 6 (13%) περιπτώσεις απάντησαν δεν εκτιμήθηκε και 6 (13%) περιπτώσεις απάντησαν καλή.

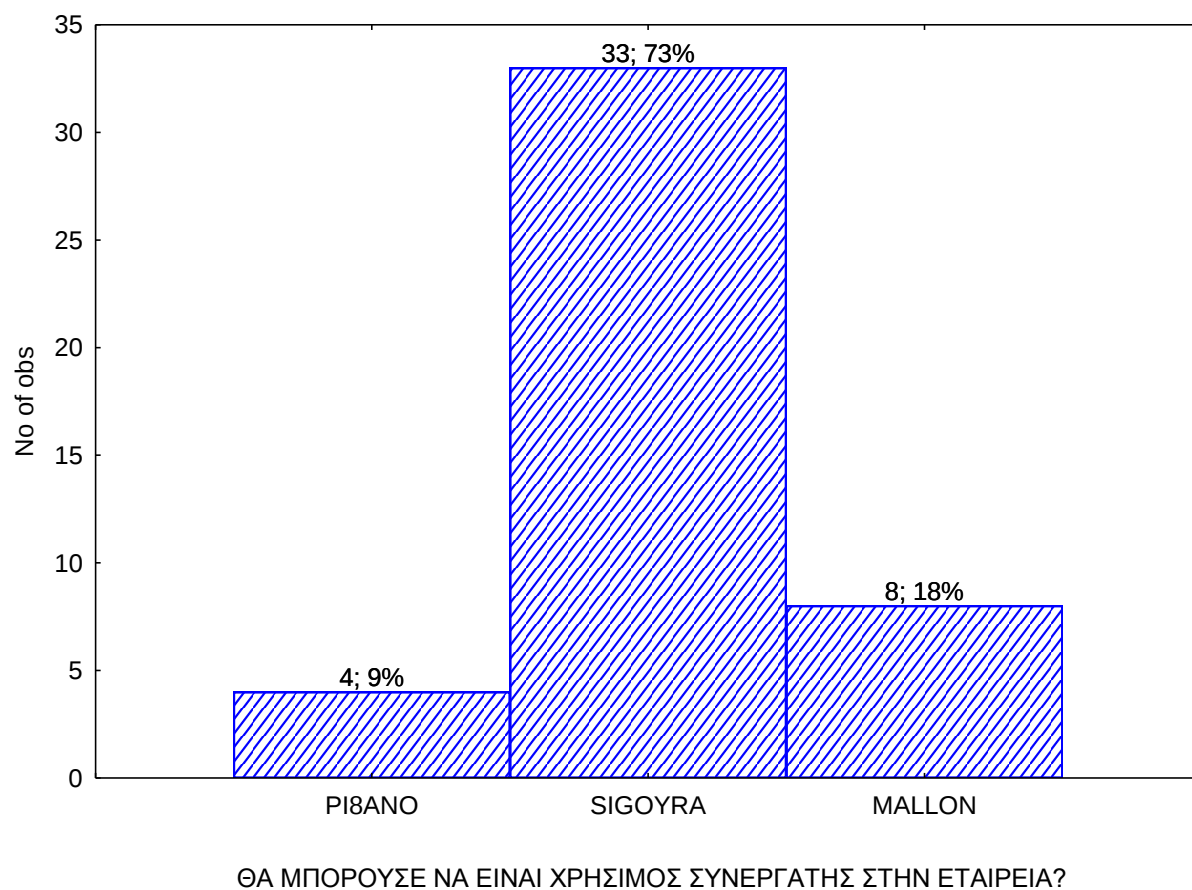
Εικόνα 5.48

Ερώτηση 8. Πιστεύετε ότι θα μπορούσε να είναι χρήσιμος συνεργάτης στην εταιρία;

33 (73%) περιπτώσεις απάντησαν σίγουρα, 8 (18%) περιπτώσεις απάντησαν μάλλον και 4 (9%) περιπτώσεις απάντησαν πιθανόν.

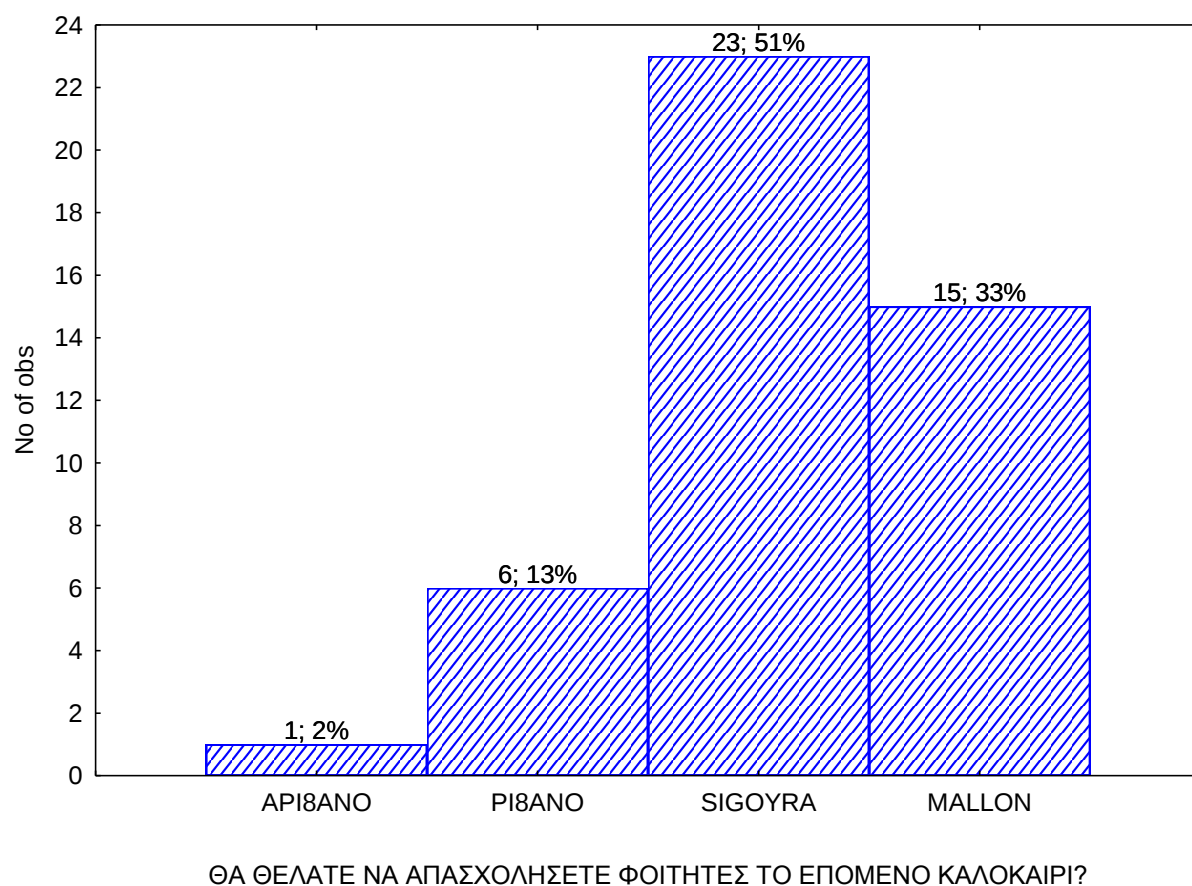
Εικόνα 5.49

Ερώτηση 9. Θα θέλατε να απασχολήσετε φοιτητές Διαιτολογίας-Διατροφής και το επόμενο καλοκαίρι;

23 (51%) περιπτώσεις απάντησαν σίγουρα, 15 (33%) περιπτώσεις απάντησαν μάλλον, 6(13%) περιπτώσεις απάντησαν πιθανόν και 1 (2%) περίπτωση απάντησε απίθανο.

Εικόνα 5.50

Γενικά σχόλια ή παρατηρήσεις:

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι απαντήσεις που έδωσαν οι επόπτες από τις επιχειρήσεις στα γενικά σχόλια ή παρατηρήσεις.

Πίνακας 5.8

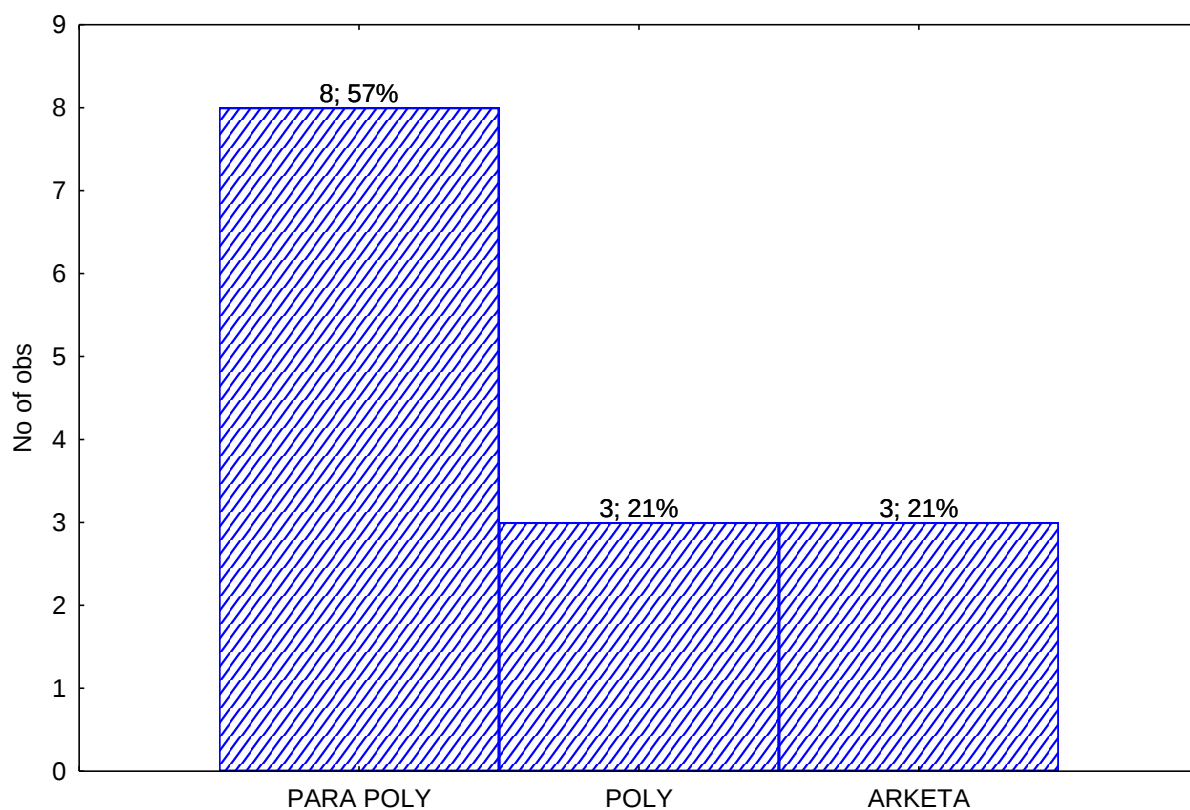
Frequency table: Var13 (Spreadsheet1)			
	Count	Cumulative - Count	Percent
POLY KALH SYNERGASIA	1	1	2,22
APSOGH STH SYNERGASIA THS K STH GENIKOTERH SYMPERIFORA THS	1	2	2,22
TO EPIPEDO APOTELESMA THS SYNERGASIAS HTAN POLY IKANOPOIHTIKO	1	3	2,22
AJIOLOGH SYNERGATHS, APSOGH STH SYNERGASIA THS. EPIKOINVNIAKH KAI ME GNVSH TOY ANTIKEIMENOU	1	4	2,22

5.3 3^ο Ερωτηματολόγιο. «Ποσοτική Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης»

Ερώτηση 1. Είστε ικανοποιημένοι από το είδος της εταιρίας;

8 (57%) περιπτώσεις απάντησαν πάρα πολύ, 3 (21%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 3 (21%) περιπτώσεις απάντησαν αρκετά.

Εικόνα 5.51

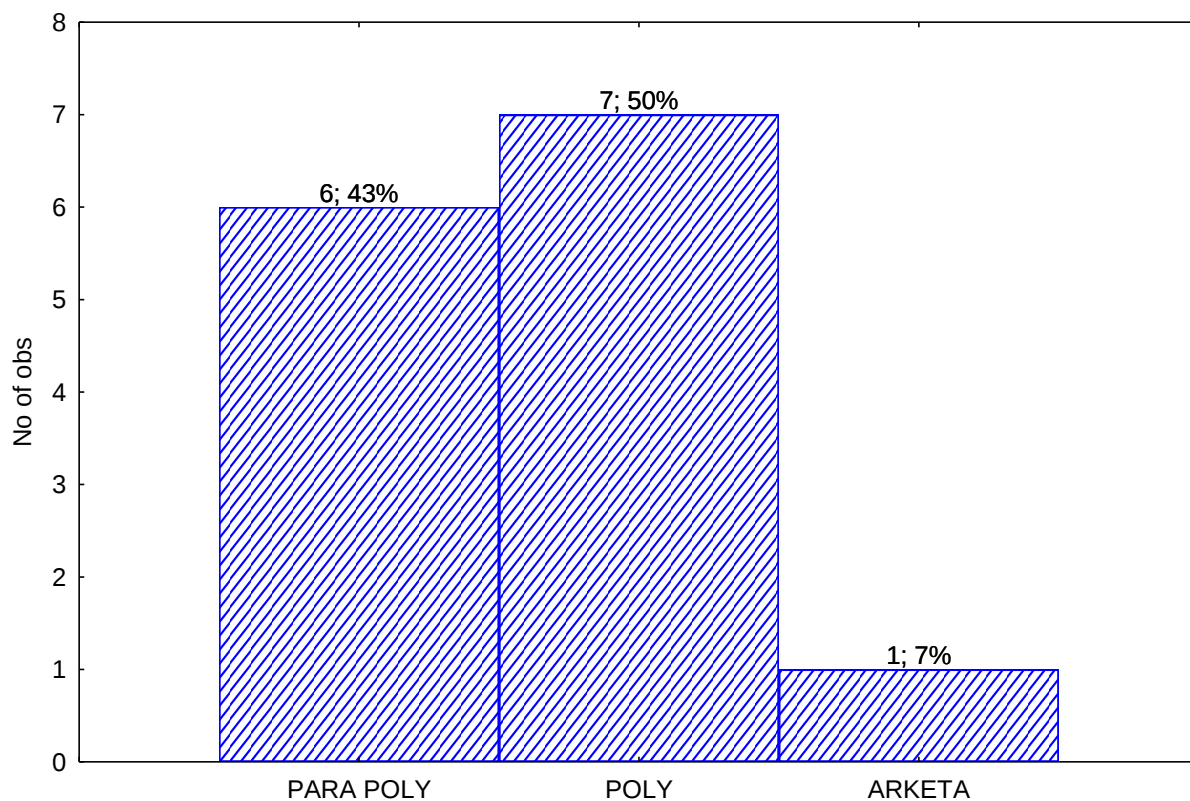

Ερώτηση 1. Είστε ικανοποιημένοι από το είδος της εταιρίας;

Ερώτηση 2. Είστε ικανοποιημένοι από τους τομείς απασχόλησης στην εταιρεία;

7 περιπτώσεις απάντησαν πάρα πολύ, 6 περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 1 περίπτωση απάντησε αρκετά.

Εικόνα 5.52

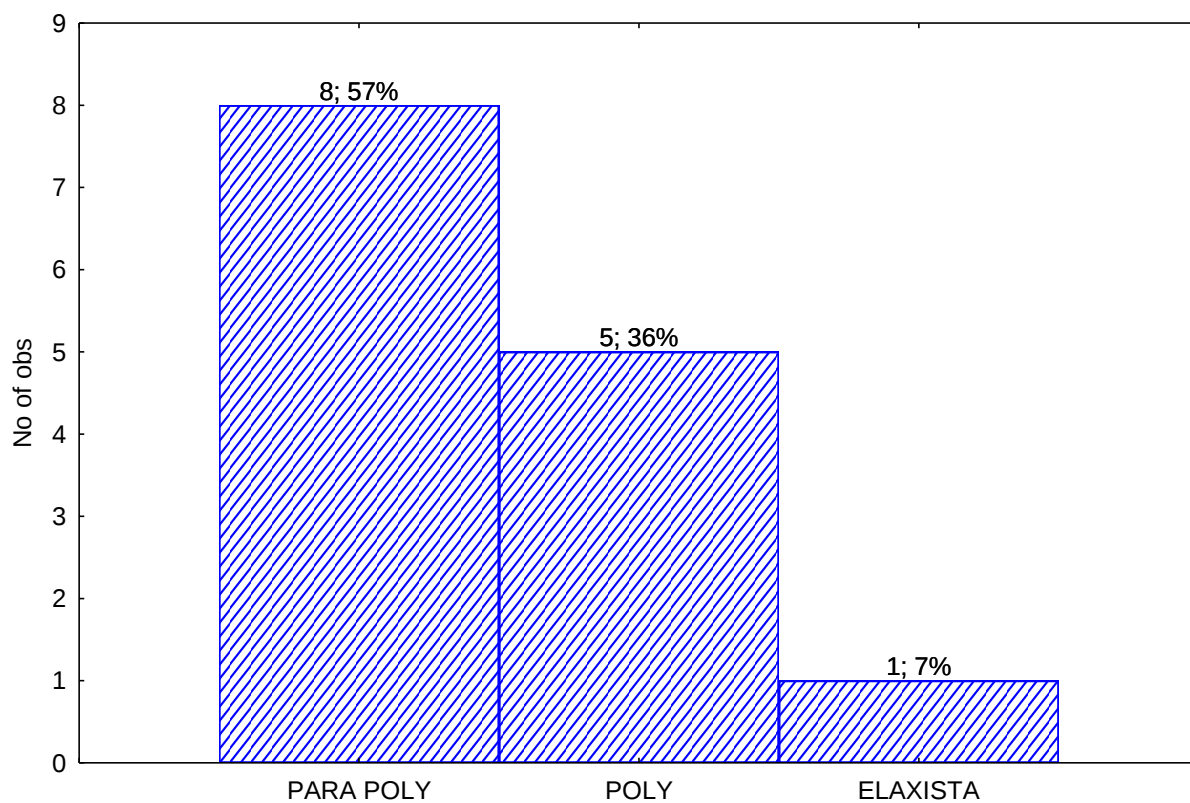

Ερώτηση 2. Είστε ικανοποιημένοι από τους τομείς απασχόλησης στην εταιρεία;

Ερώτηση 3. Είστε ικανοποιημένοι από τη διοικητική οργάνωση της εταιρείας;

8 (57%) περιπτώσεις απάντησαν πάρα πολύ, 5 (36%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 1 (7%) περιπτώσεις απάντησε ελάχιστα.

Εικόνα 5.53

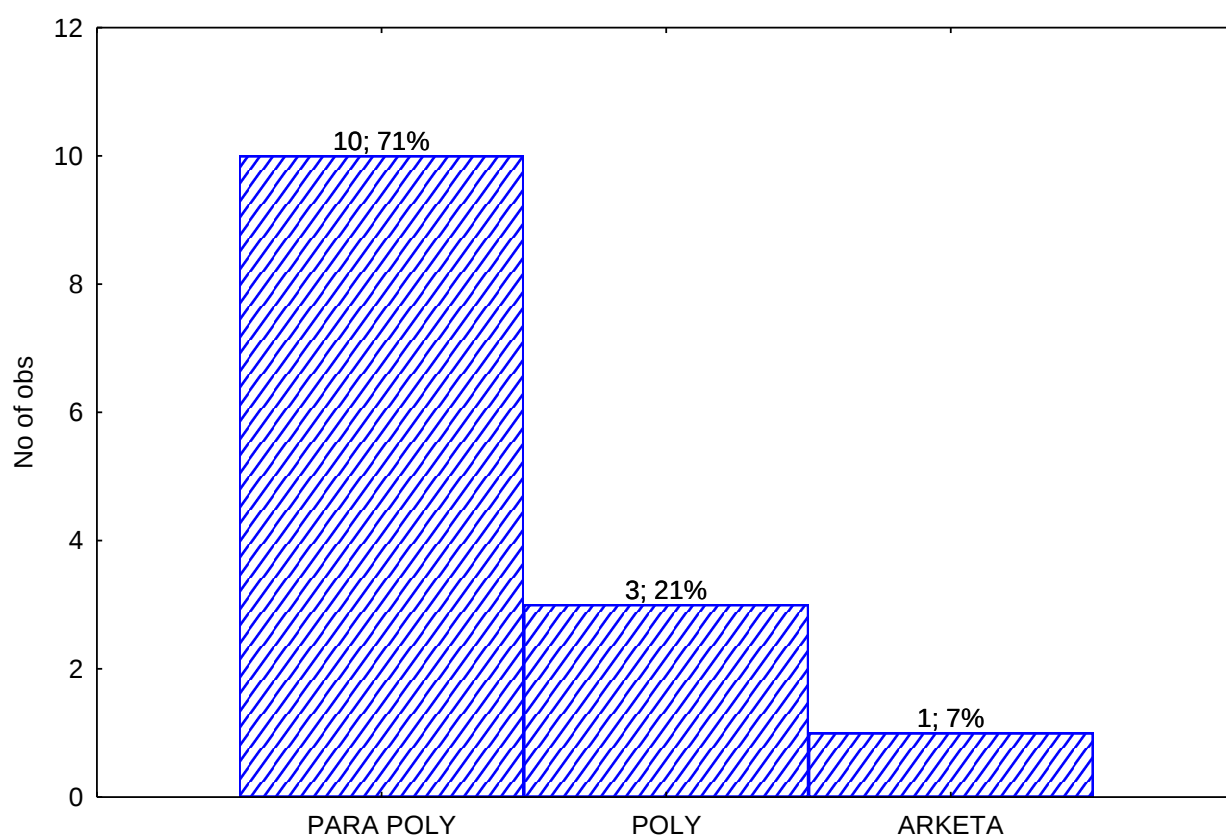

Ερώτηση 3. Είστε ικανοποιημένοι από τη διοικητική οργάνωση της εταιρείας;

Ερώτηση 4. Είστε ικανοποιημένοι το περιβάλλον εργασίας;

10 (71%) περιπτώσεις απάντησαν πάρα πολύ, 3 (21%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 1 (7%) περίπτωση απάντησε αρκετά.

Εικόνα 5.54

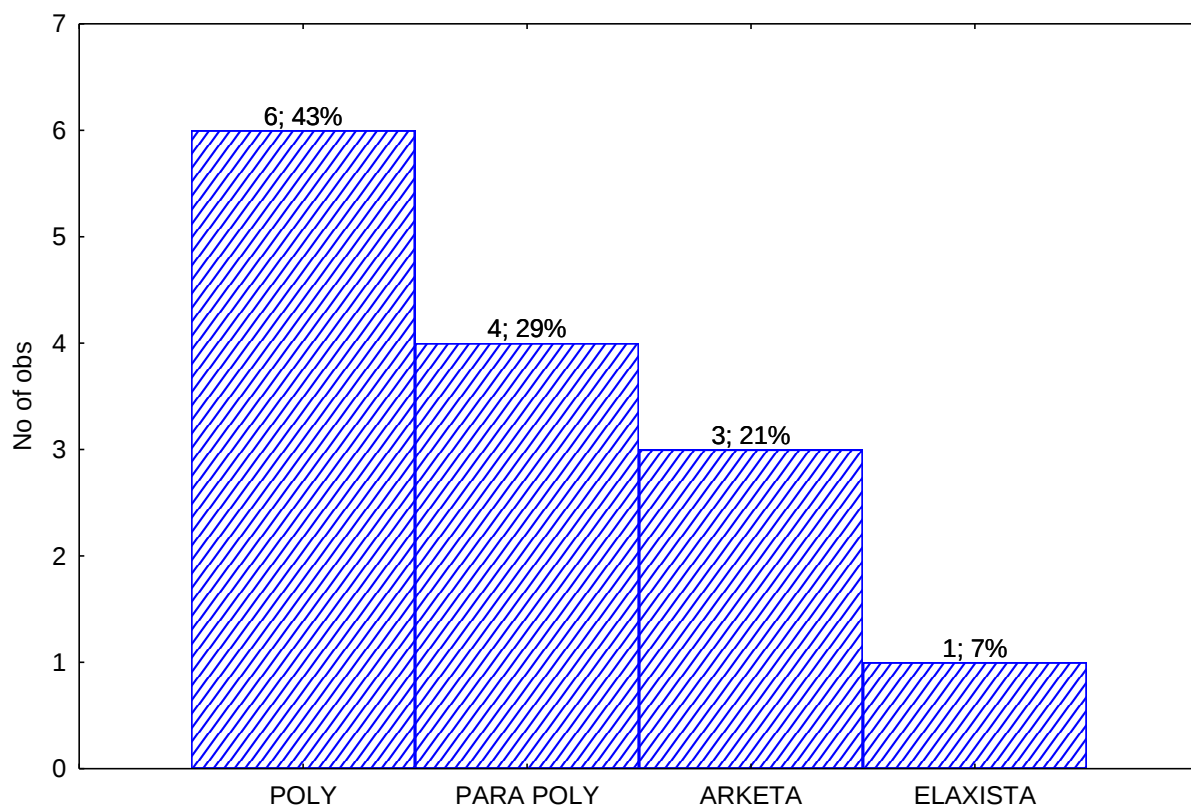

Ερώτηση 4. Είστε ικανοποιημένοι το περιβάλλον εργασίας;

Ερώτηση 5. Είστε ικανοποιημένοι από τις νέες γνώσεις που αποκτήσατε;

6 (43%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ, 4 (29%) περιπτώσεις απάντησαν πάρα πολύ, 3 (21%) περιπτώσεις απάντησαν αρκετά και 1 (7%) περίπτωση απάντησε ελάχιστα.

Εικόνα 5.55

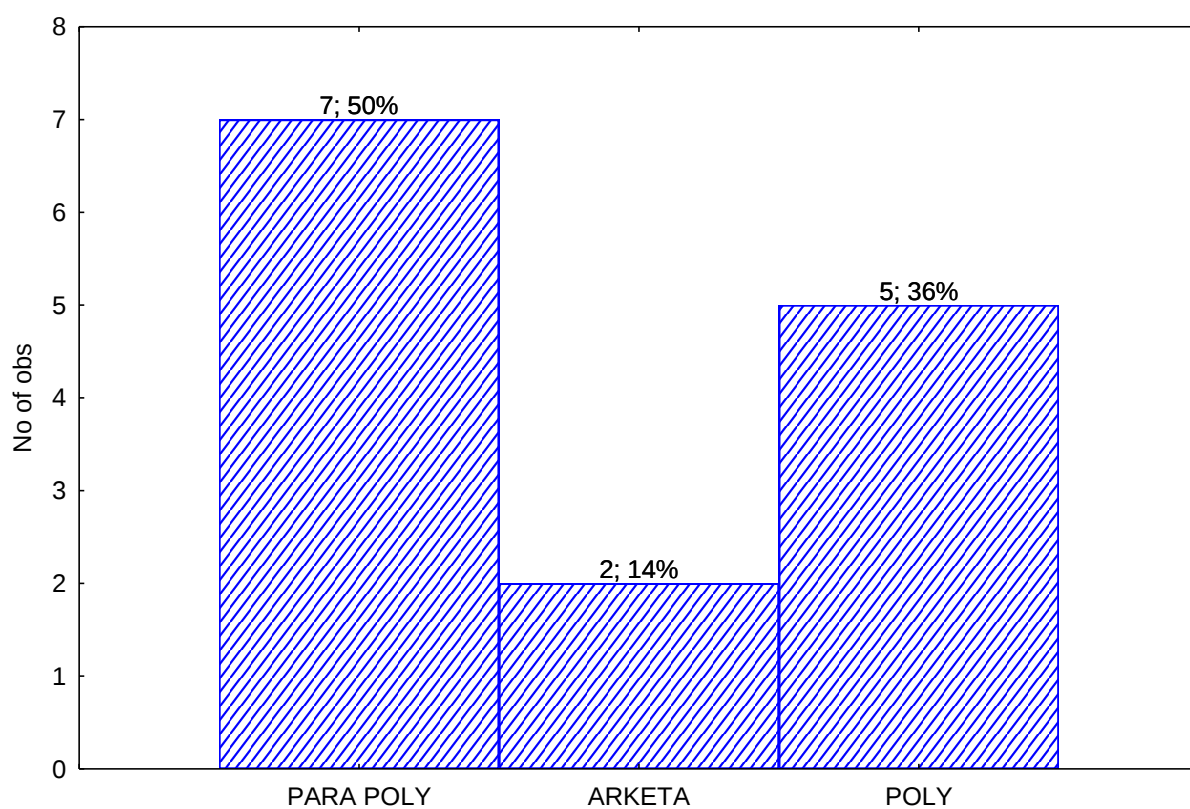

Ερώτηση 5. Είστε ικανοποιημένοι από τις νέες γνώσεις που αποκτήσατε;

Ερώτηση 6. Είστε ικανοποιημένοι από τις νέες εμπειρίες που αποκτήσατε;

7 (50%) περιπτώσεις απάντησαν πάρα πολύ, 5 (36%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ και 2 (14%) περιπτώσεις απάντησαν αρκετά.

Εικόνα 5.56

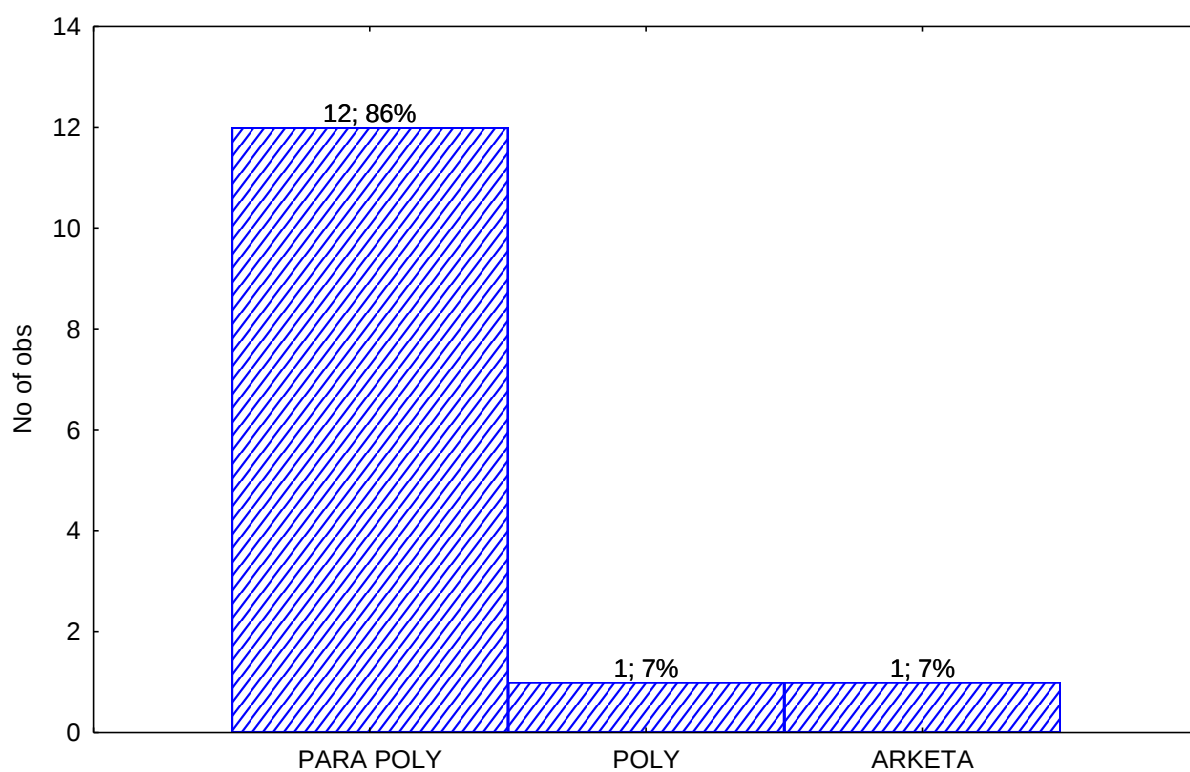

Είστε ικανοποιημένοι από τις νέες εμπειρίες που αποκτήσατε;

Ερώτηση 7. Είστε ικανοποιημένοι από υποστήριξη που σας παρείχαν οι υπεύθυνοι της εταιρείας;

12 (86%) περιπτώσεις απάντησαν πάρα πολύ, 1 (7%) περίπτωση απάντησε πολύ και 1 (7%) περίπτωση απάντησε αρκετά.

Εικόνα 5.57

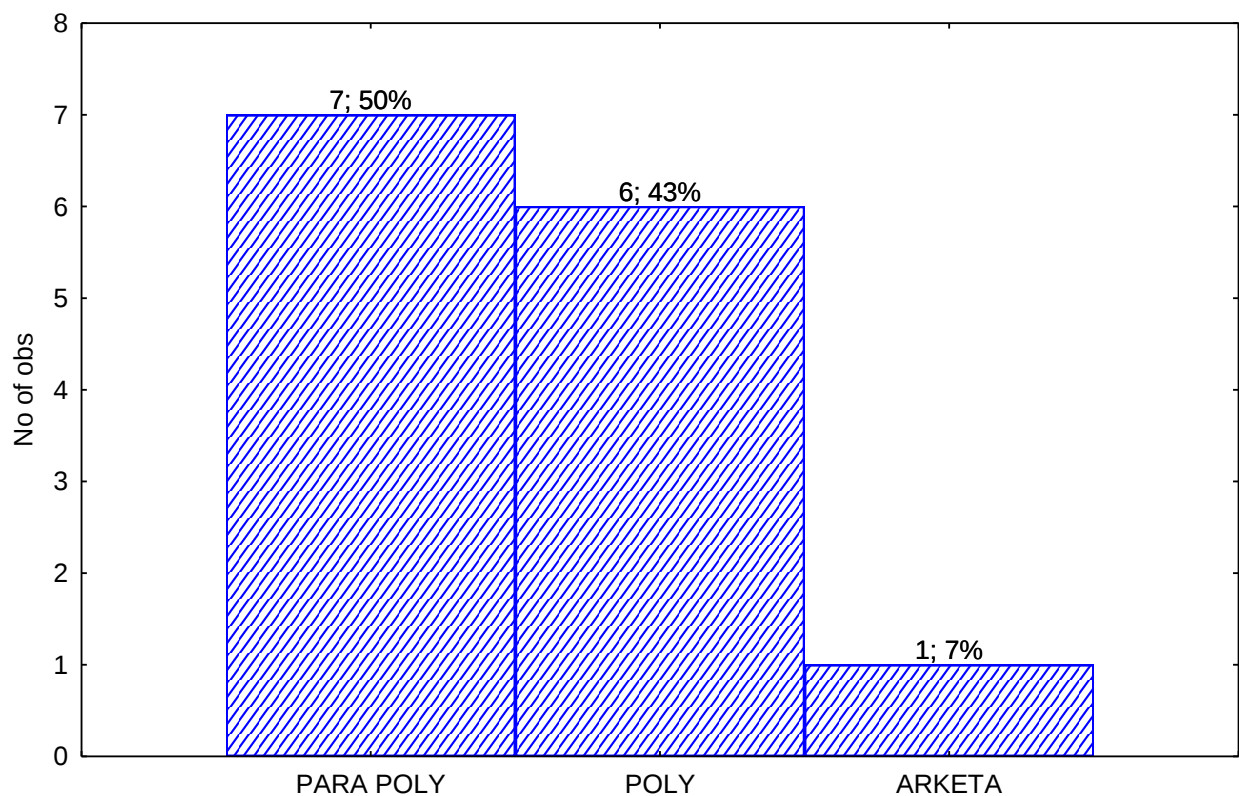

Είστε ικανοποιημένοι από την υποστήριξη που σας παρείχαν οι υπεύθυνοι πρακτικής άσκησης;

Ερώτηση 8. Είστε ικανοποιημένοι από την υποστήριξη που σας παρείχαν οι υπεύθυνοι πρακτικής άσκησης;

7 (50%) περιπτώσεις απάντησαν πάρα πολύ, 6 (43%) περιπτώσεις απάντησαν πολύ, και 1 (7%) περίπτωση απάντησε αρκετά.

Εικόνα 5.58

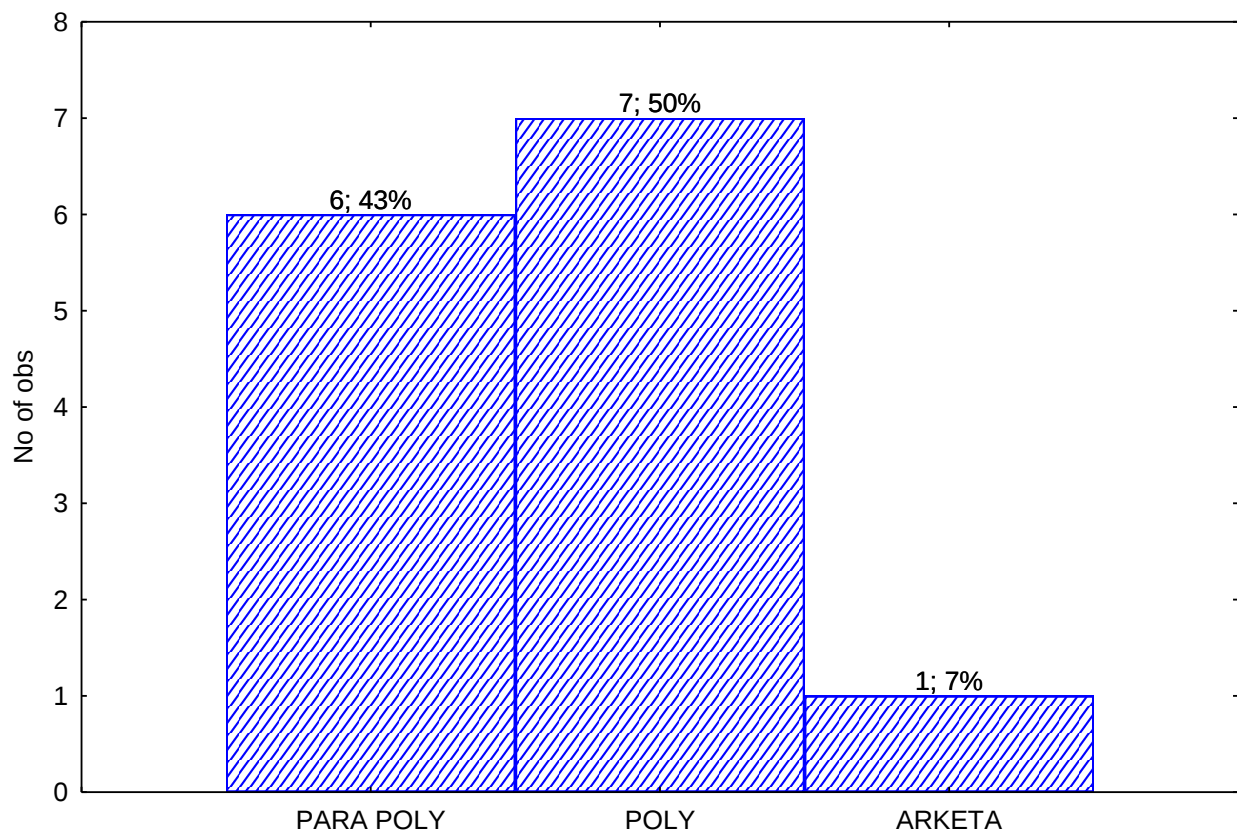

Είστε ικανοποιημένοι από την υποστήριξη που σας παρείχαν οι υπεύθυνοι πρακτικής άσκησης;

Ερώτηση 9. Είστε ικανοποιημένοι από την υποστήριξη που σας παρείχαν οι επόπτες πρακτικής άσκησης;

7 (50%) απάντησαν πολύ, 6 (43%) απάντησαν πάρα πολύ και 1 (7%) απάντησαν αρκετά.

Εικόνα 5.59

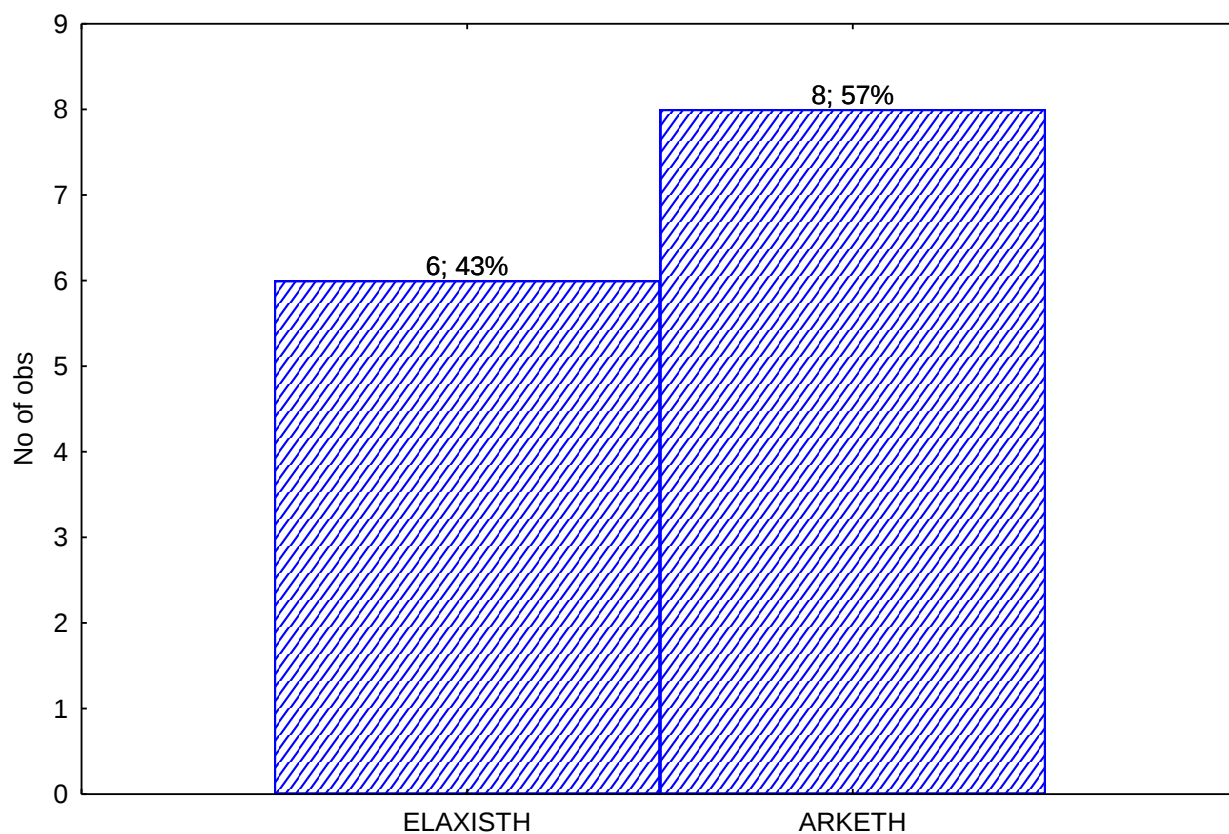

Είστε ικανοποιημένοι από την υποστήριξη που σας παρείχαν οι επόπτες πρακτικής άσκησης;

Στην ερώτηση 10. Πιστεύετε ότι για τη βελτίωση της πρακτικής άσκησης χρειάζεται προσπάθεια;

6 (43%) περιπτώσεις απάντησαν ελάχιστη και **8** (57%) περιπτώσεις απάντησαν αρκετή.

Εικόνα 5.60

Πιστεύετε ότι για τη βελτίωση της πρακτικής άσκησης χρειάζεται προσπάθεια;

6. Συμπεράσματα.

Η πρώτη χρονιά της πρακτικής στη βιομηχανία τροφίμων είχε αρκετά θετικά ποσοστά επιτυχίας τόσο από του φοιτητές όσο και από τους επόπτες τους στις επιχειρήσεις που εργάστηκαν.

Συνολικά από τους 43 φοιτητές που πήραν μέρος στην μελέτη, οι 33 (77%) ασκήθηκαν σε επιχειρήσεις παραγωγής τροφίμων (Food industry), οι 4 (9%) σε επιχειρήσεις λιανικής πώλησης τροφίμων και συγκεκριμένα υπεραγορές τροφίμων (food retail), και οι 6 σε επιχειρήσεις εστίασης (food service) - η ομάδα αυτή περιλάμβανε 2 φοιτητές (5%) σε Ξενοδοχεία και 4 φοιτητές (9%) σε εταιρείες τροφοδοσίας (catering). Οι περισσότεροι φοιτητές ασχολήθηκαν με τα εξής θέματα κατά την πρακτική άσκηση: εξήντα δύο (62) περιπτώσεις ασχολήθηκαν με την *ποιότητα* εκ των οποίων σαράντα επτά (47) ασχολήθηκαν με τον *έλεγχο ποιότητας* και δεκαπέντε (15) με την *διασφάλιση ποιότητας*. Εννέα (9) περιπτώσεις ασχολήθηκαν με την *παραγωγή τροφίμων/ ποτών*, επτά (7) με *διατροφική αξιολόγηση*, τέσσερις (4) με την *ανάπτυξη προϊόντων*, δύο (2) με το *μάρκετινγκ*, μία (1) περίπτωση ασχολήθηκε με την *ικανοποίηση πελατών* και μία (1) με την *οργανοληπτική ανάλυση*.

Στην ερώτηση πόσο δύσκολη ήταν η πρώτη ημέρα στη δουλειά, τα ποσοστά για τις απαντήσεις *καθόλου* και *λίγο* ήταν σχεδόν ίδια (47% απάντησε *καθόλου* και 44% απάντησε *λίγο*) και 9% απάντησαν *πολύ*. Στην ερώτηση πόσο ενθουσιώδης ήσασταν την κατά την πρώτη ημέρα στη δουλειά, οι περισσότεροι απάντησαν *πολύ* (63%), 30% απάντησε *λίγο* και 7% απάντησε *καθόλου*.

Στην ερώτηση σε ποιο βαθμό οι γνώσεις σας από το Πανεπιστήμιο σας βοήθησαν να ανταποκριθείτε στις απαιτήσεις της εταιρείας, 35 περιπτώσεις (81%) απάντησαν *πολύ* και 8 περιπτώσεις (19%) απάντησαν *λίγο*. Τα μαθήματα που βοήθησαν περισσότερο τους φοιτητές ήταν η *χημεία τροφίμων* (24 περιπτώσεις), η *φυσικοχημεία τροφίμων* (21 περιπτώσεις), η *υγιεινή μονάδων διατροφής* (20 περιπτώσεις), η *διαχείριση μονάδων διατροφής* (15 περιπτώσεις), η *γενική χημεία* (12 περιπτώσεις), η *εφαρμοσμένη μικροβιολογία* (7 περιπτώσεις), η *νομοθεσία τροφίμων* (6 περιπτώσεις), η *κλινική διατροφή* (4 περιπτώσεις), και η *βιοχημεία* (3 περιπτώσεις). Οι έννοιες με τη μεγαλύτερη συχνότητα στα θέματα που οι φοιτητές πιστεύουν ότι απέκτησαν περισσότερες γνώσεις ήταν: *ανάλυση* (13 περιπτώσεις), *παραγωγή* (11 περιπτώσεις), *βιομηχανία* (11 περιπτώσεις), *έλεγχος* (11 περιπτώσεις), *λειτουργία* (10 περιπτώσεις), *συνεργασία* (9 περιπτώσεις), *επαγγελματική* (8 περιπτώσεις), *ποιοτικός* (8 περιπτώσεις), *εφαρμογή* (7 περιπτώσεις), *χημικές* (5 περιπτώσεις).

Το 86% απάντησε ότι η εμπειρία αυτή βοήθησε *πολύ* να εμπεδώσει τις γνώσεις του ενώ το 14% απάντησε *λίγο*. Το 91% απάντησε ότι η εμπειρία αυτή βοήθησε *πολύ* να γίνει καλύτερος επαγγελματίας ενώ το 9% απάντησε *λίγο*. Στην ερώτηση αν η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να ανοίξετε νέους επαγγελματικούς ορίζοντες το 49% απάντησε ότι η εμπειρία αυτή βοήθησε *πολύ* και το 51% απάντησε *λίγο*.

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η πλειοψηφία των φοιτητών πιστεύει ότι στις επιχειρήσεις που εργάστηκε θα μπορούσαν να απασχοληθούν απόφοιτοι του τμήματος κυρίως με τη μορφή μερικής απασχόλησης. Έτσι, στην ερώτηση αν πιστεύουν ότι η επιχείρηση που εργάστηκαν θα μπορούσε να απασχολήσει απόφοιτους του τμήματος Διαιτολογίας – Διατροφής με πλήρη απασχόληση, 9 (21%) περιπτώσεις απάντησαν *πολύ*, 20 (47%) περιπτώσεις απάντησαν *λίγο*, και 14 (33%) περιπτώσεις απάντησαν *καθόλου*. Στην ερώτηση αν πιστεύουν ότι η επιχείρηση που εργάστηκαν θα μπορούσε να απασχολήσει απόφοιτους του τμήματος Διαιτολογίας - Διατροφής με μερική απασχόληση, 23 (53%) περιπτώσεις απάντησαν *πολύ*, 16 (16%) περιπτώσεις απάντησαν *λίγο* και 4 (9%) περιπτώσεις απάντησαν *καθόλου*.

Στην ερώτηση αν θα δεχόσασταν να εργαστείτε σε αυτή την επιχείρηση, 31 (72%) περιπτώσεις απάντησαν *πολύ*, 9 (21%) περιπτώσεις απάντησαν *λίγο* και 3 (7%) περιπτώσεις απάντησαν *καθόλου*. Στην ερώτηση αν κατά την γνώμη σας ήταν οι ημέρες για την πρακτική αρκετές, 29 (67%) περιπτώσεις απάντησαν *ναι* και 14 (33%) περιπτώσεις απάντησαν *όχι*.

Η αξιολόγηση των φοιτητών από τους επόπτες τους στη βιομηχανία έδειξε ότι το 71% είχε *άριστη* επαγγελματική συμπεριφορά, το 56% είχε *άριστο* επίπεδο θεωρητικών γνώσεων και το ίδιο ποσοστό είχε *άριστο* επίπεδο πρακτικών γνώσεων και ικανοτήτων. Επίσης το 73% των επιχειρήσεων δήλωσαν ότι θα μπορούσε *σίγουρα* να είναι χρήσιμος συνεργάτης για την εταιρεία (18% δήλωσε *μάλλον* και 9% *πιθανόν*) και το 51% δήλωσαν ότι θα ήθελαν να απασχολήσουν φοιτητές τους τμήματος το επόμενο καλοκαίρι (33% δήλωσε *μάλλον* και 6% *πιθανόν*).

Η ποσοτική αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης από τους φοιτητές έδειξε ότι το 57% ήταν *πάρα πολύ* ευχαριστημένοι από το είδος της εταιρίας και το 50% ήταν *πολύ* ευχαριστημένοι από τους τομείς απασχόλησης τους στην εταιρία. Το 43% δήλωσε ότι ήταν *πολύ* ευχαριστημένο από τις νέες γνώσεις που απέκτησε και το 50% δήλωσε ότι ήταν *πάρα πολύ* ευχαριστημένο από τις νέες εμπειρίες που απέκτησε. Τέλος, το 57% δήλωσαν ότι για την βελτίωση της πρακτικής άσκησης χρειάζεται *αρκετή* προσπάθεια και το 43% δήλωσαν ότι για την βελτίωση της πρακτικής άσκησης χρειάζεται *ελάχιστη* προσπάθεια.

Σύμφωνα με τον EFAD οι Ευρωπαίοι Διαιτολόγοι (όλων των ειδικοτήτων) πρέπει να παρακολουθούν προγράμματα σπουδών όπου το πρακτικό μέρος θα αντιστοιχεί το λιγότερο σε 30 βαθμούς ECTS (=900 ώρες, που αντιστοιχεί σε ½ - ¾ του έτους πρακτική άσκηση). Προσθέτει ότι η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται τόσο σε κλινικό όσο και σε μη κλινικό περιβάλλον. Στις ορθές πρακτικές κατά την διάρκεια της πρακτικής άσκησης υποδεικνύει ότι τα Ιδρύματα Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να προσφέρουν την δυνατότητα στους φοιτητές να διαλέξουν την τοποθέτησή τους για πρακτική ανάλογα με τον τομέα ενδιαφέροντος τους.

Η αξιολόγηση του πανεπιστημιακού προγράμματος πρακτικής άσκησης θα βελτιώσει το επίπεδο εμπειρίας των υπεύθυνων καθηγητών και στη συνέχεια θα οδηγήσει στην βελτίωση της κατάρτισης των εκπαιδευόμενων διαιτολόγων. Οι μέθοδοι και τα αποτελέσματα της μελέτης θα μπορούσαν να είναι χρήσιμα για άλλα πανεπιστήμια με προγράμματα πρακτικής άσκησης στον τομέα των επιχειρήσεων τροφίμων που επιδιώκουν βελτίωση και ανάπτυξη. Η επανάληψη της μελέτης σε σύντομο χρονικό διάστημα (σε 2 έτη) θα ήταν περισσότερο ενδεικτική για αξιολόγηση της «Πρακτικής Άσκησης στη Βιομηχανία τροφίμων», καθώς το 2011 ήταν η πρώτη χρονιά ολοκλήρωσης της πρακτικής. Περισσότερη εμπειρία τόσο από τους εκπαιδευτικούς όσο και από του φορείς της πρακτικής μπορεί να βελτιώσει παραπάνω τα αποτελέσματα της πρώτης αυτής αξιολόγησης .

Με το εργαλείο SWOT Analysis έγινε η αναγνώριση των Δυνάμεων (Strengths) και Αδυναμιών (Weaknesses) της «Πρακτικής Άσκησης στη Βιομηχανία τροφίμων» και εξετάστηκαν οι Ευκαιρίες (Opportunities) και Απειλές (Threats) της.

Δυνάμεις:	Ευκαιρίες:
- Το υψηλό επίπεδο γνώσεων των φοιτητών. - Το ήθος και χαρακτήρας των φοιτητών. - Το επίπεδο των επιχειρήσεων στις οποίες έγιναν οι πρακτικές ήταν υψηλό. - Η υποστήριξη από τους υπεύθυνους της πρακτικής άσκησης και από το e-class.	-Οι βιομηχανίες τροφίμων και ποτών να γνωρίσουν το τμήμα επιστήμης Διαιτολογίας και το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο. - Οι εταιρείες να ασχοληθούν πιο σοβαρά με τη διατροφική τους πολιτική και το σχεδιασμό προϊόντων ή υπηρεσιών. -Οι φοιτητές να γνωρίσουν τους χώρους όπου παράγονται, διακινούνται και σερβίρονται τρόφιμα πριν αυτά γίνουν αντικείμενο μεταβολισμού. -Να δημιουργηθούν προοπτικές επαγγελματικού προσανατολισμού αλλά και επαγγελματικής αποκατάστασης μετά το πτυχίο. - Πολλές επιχειρήσεις λειτουργούν κυρίως το καλοκαίρι ή έχουν πιο εντατική δραστηριότητα το

	καλοκαίρι.
Αδυναμίες: - Έλλειψη εμπειρίας στην πρακτική (1 ^η χρονία ολοκλήρωσης). - Ο σύντομος χρόνος πρακτικής άσκησης (24 ημέρες) ο οποίος εκ μέρους της βιομηχανίας ήταν ελάχιστος για πιο αποτελεσματική εκπαίδευση. - Πολλές επιχειρήσεις τροφίμων κλείνουν για ένα χρονικό διάστημα ή για όλο το καλοκαίρι. - Πολλές βιομηχανίες βρίσκονται σε μακρινές αποστάσεις από τα αστικά κέντρα.	Απειλές: - Οικονομική κρίση. Η απασχόληση του διαιτολόγου στην επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί πολυτέλεια. Ενδεχομένως και η σπατάλη ανθρώπινων πόρων για την εποπτεία της πρακτικής μπορεί να θεωρηθεί περιττή από την μεριά της βιομηχανίας . - Στον ίδιο χώρο συχνά πραγματοποιούν πρακτική φοιτητές από άλλες ειδικότητες. - Πολλές επιχειρήσεις κλείνουν το καλοκαίρι ή για εσωτερικούς λόγους δεν αποδέχονται φοιτητές για πρακτική. - Η πρακτική τους καλοκαιρινούς μήνες μπορεί να επηρεάσει την απόδοση των φοιτητών στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Brien C. Working in Industry – a personal view. *Nutrition & Food Science*. 1998: (98) 11-13.
- Chapman C. (2001) Nutritionists in Industry: who are we and what do we do. *Nutrition Bulletin* 26: 159–161.
- Cluskey M, Gerald B, Gregoire M. Management in Dietetics: Are We Prepared for the Future? *Journal of the American Dietetic Association*. 2007: 386-389
- De Looy A, Naumann E, Govers E, Jager M.J, Liddell J, Maramba IDC, Cuervo M. Thematic Network DIETS mapping dietetic education in Europe 2006-2009: comparisons to the European Academic and Practitioner Standards for Dietetics. *Actividad Dietetica*. 2010; 14 (3): 109-119.
- Dwyer T J and Ouyang M C. What can industry do to facilitate dietary and behavioral changes? *British Journal of Nutrition*. 2000 (83) Suppl 1: 173-180
- European Dietetic Competences and their Performance Indicators attained at the point of qualification and entry to the profession of Dietetics, 2009. On line on <http://www.thematicnetworkdietetics.eu/everyone/2980/7/0/30>
- European Practice Placement Standards for Dietetics. 2010. <http://www.thematicnetworkdietetics.eu/everyone/3050/5/0/30>
- Freedhoff Y Paul C Hebert P C. Partnerships between health organizations and the food industry risk derailing public health nutrition. *Canadian Medical Association*. 2011 (183):291-292
- Gannon M & Nuttall. Plasma glucose and insulin response to macronutrients in nondiabetics and NIDDM subjects *Diabetes Care*. 1991 (14): 824-838
- Gassin A. Helping to promote healthy diets and lifestyles: the role of the food industry. *Public Health Nutrition*. 2001. (4)1451450.
- Higginson C and Maunder E. The human nutritionist in the food industry. *Nutrition Bulletin*. 1995 (20):120-129
- <http://daa.asn.au>
- <http://www.bda.uk.com>
- <http://www.cydadiet.org>
- <http://www.dietitians.ca>
- <http://www.eatright.org>

<http://www.efad.org>

<http://www.fdiie.ie>. Under Publications archive (consumer foods). Enabling Healthier Lifestyles.

<http://www.ciaa.be>. Promoting balanced diets & healthy lifestyles. Europe's food and drink industry in action. <http://www.ciaa.be>. Promoting balanced diets& healthy lifestyles. Europe's food and drink industry in action.

<http://www.hda.gr>

<http://www.indi.ie>

<http://www.nii.org.uk>

<http://www.thematicnetworkdietetics.eu>

ICDA. Dieticians Around the World. Their education and their work. 2008.
www.internationaldietetics.org/International-Standards/ICDA-Reports.aspx

Kirk T.R, Looy A. De., Fletcher R., Ruxton C. H. Nutritionists in industry can play a key role in helping to achieve Health of the Nation targets for nutrition. *Journal of Human Nutrition and Dietetics*. 1994. (7): 295-300.

Lenard I Lesser, Cara B Ebbeling, Merrill Goozner, David Wypij, and David S Ludwig, Relationship between Funding Source and Conclusion among Nutrition-Related Scientific Articles. *PLoS Med*. 2007. 4(1): e5.

Lesser LI, Ebbeling CB, Goozner M, Wypij D, Ludwig DS. Relationship between funding source and conclusion among nutrition-related scientific articles. *PLoS Med*. 2007. (1):e5.

Ludwig DS, Nestle M: Can the Food Industry Play a Constructive Role in the Obesity Epidemic? *JAMA*. 200., 300(15):1808-1811.

Nuttall F and Gannon M (1991) Plasma glucose and insulin response to macronutrients in nondiabetics and NIDDM subjects *Diabetes Care* 14, 824-838.

Ortman D, Mann L, Arsenault JF. Perceived roles, benefits, and supports for dietetic internship preceptors. *Canadian Journal of Dietetic Practice Res*. 2010 Spring;71(1):33-8.

Preparing students for placement: How HEI's prepare students for practice placement training. Report based on DIETS visits. 2007. Online on <http://www.thematicnetworkdietetics.eu/everyone/3002/5/0/30>

Report 5: Quality Assurance, Dietetic Competence and Practice Placement Standards. 2006-2009. Edited by Anne de Looy.
<http://www.thematicnetworkdietetics.eu/everyone/3002/5/0/30>.

Stanner S. Nutritionists in Industry Study Day. Nutrition Bulletin. 2002 (27)2: 129-133.

The European Dietetic Academic and Practitioner Standards. 2005.
<http://www.thematicnetworkdietetics.eu/everyone/2388/7/0/30>

Thomas O, Thabane L, Douketis J, Chu, R, Westfall O A and Allison D B. Industry funding and the reporting quality of large long-term weight loss trials. International Journal of Obesity. 2008. 32(10): 1531–1536.

WHO: Global Strategy on Diet, Physical Activity and Health: WHA 57.17. Geneva: World Health Organization. 2004.

WHO: The Global Burden of Disease: 2004 Update. [[http:// www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/GBD_report_2004update_full.pdf](http://www.who.int/healthinfo/global_burden_disease/GBD_report_2004update_full.pdf)]. Geneva: Geneva: World Health Organization; 2008. (accessed March 15, 2010).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας Ι. WHO, Παγκόσμια Στρατηγική για τη διατροφή, τη σωματική άσκηση και την υγεία: απαντήσεις και συστάσεις από τις εταιρείες τροφίμων.

World Health Organizations Global Strategy on diet, physical activity and health: Food companies' responses and recommendations. *

Specific Recommendation to the Food Industry

Food Industry Response

▪ Promote healthy diets and physical activity in accordance with national guidelines and international standards and the overall aims of the Global Strategy.

▪ Underway through the commitments made by International Food & Beverage Alliance (IFBA) to address the areas of food reformulation, consumer information, responsible marketing, promotion of health lifestyles and public-private partnerships.

▪ IFBA has also established food and beverage industry groups in over 15 countries/regions, including the 27 countries of the European Union and the 6 countries of the Cooperation Council for the Arab States of the Gulf, to allow industry to react according to the different needs and concerns of different Member States rapidly and individually as well as expand company participation at the local and regional level, to optimize the local impact, and ensure that industry efforts take into consideration regional and national differences.

▪ More groups are being established in many more countries.

▪ Limit the levels of saturated fats, trans-fatty acids, free sugars, and salt in existing products.

▪ Since the Global Strategy was launched in 2004, the steps taken by the food and beverage industry are very significant and are creating measurable improvements showing a major reduction in the marketing of products high in fat, sugar and salt to children less than 12 years of age.

▪ IFBA companies have reformulated and/or introduced over 28,000 nutritionally enhanced products globally. This includes specifically reducing or eliminating trans-fat in about 18,000 products. Calories were reduced and saturated fats, sugar, carbohydrates, and sodium were also eliminated or reduced in a significant number of products. At the same time, many products were fortified with vitamins, minerals, whole grains and/or fiber.

▪ IFBA members are also developing product formulations that compensate for chronic micronutrient shortages sometimes found in the developing world--countries in which chronic shortages of iron, vitamin A and iodine in particular can have far-reaching health consequences.

▪ Continue to develop and provide affordable, healthy and nutritious choices to consumers.

▪ See above in addition, not IFBA members have increased investments in R&D aimed at achieving this and each of the companies employ scientists, nutritionists and engineers to develop innovative foods and beverages, and have established processes for internal

and external expert and scientific review of their nutrition standards which are then used to drive product innovation.

- *Provide consumers with adequate and understandable product and nutrition information.*
 - *Practice responsible marketing that supports the Strategy, particularly with regard to the promotion and marketing of foods high in saturated fats, trans-fatty acids, free sugars, or salt, especially to children.*
- *Ongoing efforts continue, but require closer government oversight and interaction to have impact.*
 - *IFBA companies have also increased the use of consumer information tools, including websites, help lines, in-store leaflets, and brochures.*
 - *Considerable progress has been made through the IFBA pledge, which is being implemented globally and is subject to external audit.*
 - *IFBA companies' engaged Accenture to provide a global "snapshot" of companies' compliance with their marketing commitments. Accenture tested compliance in 12 markets around the world. Accenture reported a 98.17% compliance rate for TV advertising, 100% compliance for print advertising and found only one instance of non-compliance on the internet.*
-

- *Issue simple, clear and consistent food labels and evidence-based health claims that will help consumers to make informed and healthy choices with respect to the nutritional value of foods.*
- *Requires clarity from WHO on optimal way forward. Many individual company efforts are underway.*
 - *Many IFBA companies have improved the labeling on their packaging to provide easily-understandable nutritional information, including guideline daily amounts (GDAs) or Daily Value, ingredient listings, and key nutrients. IFBA companies have also made significant progress in implementing full nutritional labeling on a voluntary basis where full nutritional labeling is not compulsory.*
 - *For example, 88% of companies surveyed in Kenya, South Africa, and Uganda are already exceeding the legal labeling requirements and 75% plan on adding more nutritional labeling in the next 24 months.*
-

- *Provide information on food composition to national authorities.*
- *Underway in countries whose governments have clearly stated norms.*
-

**Adapted from WHA 57.17; article 61*

A. Μ Φοιτητή:

Ενότητα Α- Ερωτήσεις σχετικά με την επιχείρηση.

(Συμπληρώστε ότι θυμάστε από τα παρακάτω)

Περίοδος εκπόνησης Πρακτικής Άσκησης: από _____ έως _____

Επιχείρηση:

Περιοχή:

Κατηγορία Επιχείρησης:

☐	Βιομηχανία
☐	Ξενοδοχείο
☐	Catering
☐	Εστιατόριο
☐	Σούπερ Μάρκετ

Θέσεις/τομέ
 ις
 Απασχόληση
 ς:

1.	
2.	
3.	
4.	

Συστήματα διασφάλισης ποιότητας:

Ενότητα Β- Ερωτήσεις σχετικά με το περιβάλλον εργασίας.

(κλικάρετε 2 φορές το επιθυμητό κουτάκι και στη συνέχεια επέλεξε checked).

1. Μέσο μεταφοράς την πρώτη ημέρα στην δουλειά:

2. Μέσο μεταφοράς καθημερινά:

Χρονική Διάρκεια μεταφοράς:

3.Πόσο δύσκολη ήταν η πρώτη ημέρα στη δουλειά?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ΛΙΓΟ ☐

ПОЛУ ☐

4.Πόσο ενθουσιώδης ήσασταν κατά την πρώτη ημέρα στην δουλειά?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ΛΙΓΟ ☐

ПОЛУ ☐

5. Πόσο περίεργα σας φάνηκαν όλα την 1^η ημέρα στην δουλειά?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

ΛΙΓΟ ☐

ΠΟΛΥ ☐

6.Πόσες ημέρες την εβδομάδα εργαζόσασταν?

/7. ΠΟΙΚΙΛΟΣ ΣΥΝΔΙΑΣΜΟΣ:

7.Πόσες ώρες δουλεύατε την κάθε φορά?

8.Ήταν φορές που μένατε στην δουλειά πέρα από τα βασικά ωράρια εργασίας?

ΝΑΙ ☐

ΟΧΙ ☐

ΑΝ ΝΑΙ ΠΟΤΕ?

ΑΠΟΓΕΥΜΑ ☐

ΒΡΑΔΥ ☐

ΣΑΒΒΑΤΟ ☐

ΚΥΡΙΑΚΗ ☐

ΕΘΝΙΚΕΣ-ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΑΡΓΙΕΣ ☐

9.Σας είχαν διαθέσει δικό σας χώρο να εργασίας?

ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ☐

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ☐

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ

☐

10. Σας είχαν δώσει πρόσβαση σε Υ/Η της εταιρείας ?

ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ☐

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ☐

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ

☐

11. Σας είχαν δώσει πρόσβαση σε αρχεία της εταιρείας ?

ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ☐

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ☐

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ

☐

12. Σας επέτρεψαν να χρησιμοποιήσετε δικό σας Υ/Η?

ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ☐

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ☐

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ

☐

13.Σας επέτρεψαν να χρησιμοποιήσετε εξωτερικό μέσο αποθήκευσης (στικάκι)?

ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ☐

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ☐

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ

☐

14.Σας παρήχαν στολή εργασίας όταν αυτό απαιτούνταν?

ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ☐

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ ☐

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ ΔΕΝ ΧΡΕΙΑΣΤΗΚΕ

☐

15.Σας επέτρεπαν την είσοδο σε όλους τους χώρους της εταιρείας?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

ΜΕ ΣΥΝΟΔΟ ☐

ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΟΔΟ ☐

16.Σας χορηγήθηκε κάποια χρηματική αμοιβή από την εταιρεία ?

ΝΑΙ ☐

ΟΧΙ ☐

17.Σας δόθηκαν κάποια προϊόντα ή παροχές της εταιρείας δωρεάν?

ΝΑΙ ☐

ΟΧΙ ☐

Ενότητα Γ. Ερωτήσεις για τη σχέση με το προσωπικό.

18. Πώς σας αντιμετώπισε το προσωπικό που είχατε άμεση συνεργασία?

ΜΕ ΕΥΓΕΝΙΑ:	ΚΑΘΟΛΟΥ ☐	ΛΙΓΟ ☐	ΠΟΛΥ ☐
ΜΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑ:	ΚΑΘΟΛΟΥ ☐	ΛΙΓΟ ☐	ΠΟΛΥ ☐
ΜΕ ΟΙΚΕΙΟΤΗΤΑ:	ΚΑΘΟΛΟΥ ☐	ΛΙΓΟ ☐	ΠΟΛΥ ☐

19. Πώς σας αντιμετώπισε το υπόλοιπο προσωπικό?

ΜΕ ΕΥΓΕΝΙΑ:	ΚΑΘΟΛΟΥ ☐	ΛΙΓΟ ☐	ΠΟΛΥ ☐
ΜΕ ΔΥΣΠΙΣΤΙΑ:	ΚΑΘΟΛΟΥ ☐	ΛΙΓΟ ☐	ΠΟΛΥ ☐

20. Υπήρχαν σπουδαστές άλλων σχολών που έκαναν πράκτική ? ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐

Εάν ναί ποιός ειδίκευσης?

Ποιά ήταν η σχέση σας μαζί τους, πως σας αντιμετώπισαν?

ΜΕ ΕΥΓΕΝΙΑ:	ΚΑΘΟΛΟΥ ☐	ΛΙΓΟ ☐	ΠΟΛΥ ☐
ΜΕ ΠΡΟΘΥΜΙΑ:	ΚΑΘΟΛΟΥ ☐	ΛΙΓΟ ☐	ΠΟΛΥ ☐
ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ:	ΚΑΘΟΛΟΥ ☐	ΛΙΓΟ ☐	ΠΟΛΥ ☐

Ενότητα Δ. Ερωτήσεις για το γνωστικό επίπεδο των φοιτητών.

21. Σε ποιά βαθμό οι γνώσεις σας από το Πανεπιστήμιο σας βοήθησαν να ανταποκριθείτε στις απαιτήσεις της εταιρείας?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐ ΛΙΓΟ ☐ ΠΟΛΥ ☐

22. Αναφέρεται 3 μαθήματα της σχολής τα οποία σας βοήθησαν πιο πολύ.

- 1.
- 2.
- 3.

23. Αναφέρεται κάποιο θέμα για το οποίο θα έπρεπε να είχατε περισσότερη εκπαίδευση από τη σχολή.

- 1.
- 2.
- 3.

24. Αναφέρεται 3 θέματα στα οποία πιστεύεται οτι αποκτήσατε περισσότερες γνώσεις.

- 1.
- 2.
- 3.

25. Σε κλίμακα 1 έως 10 πόσο ικανοποιημένοι είστε από τον εαυτό σας στην εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων?

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐

26. Σε κλίμακα 1 έως 10 πόσο ευχαριστημένοι είστε από την απόδοση σας ως επαγγελματίες?

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐

27. Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να εμπεδώσετε τις γνώσεις σας?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

ΛΙΓΟ ☐

ΠΟΛΥ ☐

28. Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να γίνετε καλύτεροι επαγγελματίες?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

ΛΙΓΟ ☐

ΠΟΛΥ ☐

29. Πιστεύετε ότι η εμπειρία αυτή σας βοήθησε να ανοίξετε νέους επαγγελματικούς ορίζοντες?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

ΛΙΓΟ ☐

ΠΟΛΥ ☐

30. Πιστεύετε ότι η επιχείρηση αυτή θα μπορούσε να απασχολήσει απόφοιτους του τμήματος

Διαιτολογίας –Διατροφής? Απαντήστε και στα 2.

A) Με πλήρη απασχόληση:

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

ΛΙΓΟ ☐

ΠΟΛΥ ☐

B) Μερική απασχόληση:

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

ΛΙΓΟ ☐

ΠΟΛΥ ☐

31. Αν σας δινόταν η ευκαιρία να εργαστείτε σε αυτή την επιχείρηση θα το δεχόσασταν?

ΚΑΘΟΛΟΥ ☐

ΛΙΓΟ ☐

ΠΟΛΥ ☐

32. Υπήρχε κάποιο γεγονός που σας έκανε να αισθανθείτε πάρα πολύ άσχημα ή πάρα πολύ άβολα?

33. Κατά την γνώμη σας ήταν οι ημέρες για την πρακτική αρκετές?

ΝΑΙ ☐

ΟΧΙ ☐

Ευχαριστώ πολύ για την συνεργασία!

Ποσοτική Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης από τους Φοιτητές

Όνοματεπώνυμο φοιτητή/φοιτήτριας	
Επωνυμία εταιρίας	
Έδρα εταιρίας	
Διάρκεια απασχόλησης (ημέρες)	
Ημερομηνία έναρξης	
Ημερομηνία λήξης	

1. Είστε ικανοποιημένοι από το είδος της εταιρίας;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

2. Είστε ικανοποιημένοι από τους τομείς απασχόλησης στην εταιρία;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

3. Είστε ικανοποιημένοι από τη διοικητική οργάνωση εταιρίας;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

4. Είστε ικανοποιημένοι το περιβάλλον εργασίας;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

5. Είστε ικανοποιημένοι από τις νέες γνώσεις που αποκτήσατε;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

6. Είστε ικανοποιημένοι από τις νέες εμπειρίες που αποκτήσατε;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

7. Είστε ικανοποιημένοι από υποστήριξη που σας παρείχαν οι υπεύθυνοι της εταιρείας;

Ποσοτική Αξιολόγηση Πρακτικής Άσκησης από τους Φοιτητές

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

8. Είστε ικανοποιημένοι από την υποστήριξη που σας παρείχαν οι υπεύθυνοι πρακτικής άσκησης;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

9. Είστε ικανοποιημένοι από την υποστήριξη που σας παρείχαν οι επόπτες πρακτικής άσκησης;

Καθόλου	Ελάχιστα	Αρκετά	Πολύ	Πάρα πολύ
---------	----------	--------	------	-----------

10. Πιστεύετε ότι για τη βελτίωση της πρακτικής άσκησης χρειάζεται προσπάθεια;

πάρα πολύ	πολύ	αρκετή	ελάχιστη	καθόλου
-----------	------	--------	----------	---------

Ημερομηνία:

Υπογραφή:

Αξιολόγηση Επιδόσεων Φοιτητή

Όνοματεπώνυμο φοιτητή/φοιτήτριας:

Επωνυμία εταιρίας:

Έδρα:

Εκπρόσωπος ή υπεύθυνος της εταιρίας:

Πεδία αξιολόγησης

Προσέλευση στη εργασία

Πάντα καθυστερημένος /η	Σχεδόν πάντα καθυστερημένος /η	Ενίοτε καθυστερημένος /η	Σχεδόν πάντα στην ώρα του/της	Πάντα στην ώρα του/της
-------------------------	--------------------------------	--------------------------	-------------------------------	------------------------

Επαγγελματική συμπεριφορά

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
------	--------	------	-----------	--------

Ικανότητα επικοινωνίας με το προσωπικό

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
------	--------	------	-----------	--------

Επίπεδο θεωρητικών γνώσεων

Κακό	Μέτριο	Καλό	Πολύ καλό	Άριστο
------	--------	------	-----------	--------

Επίπεδο πρακτικών γνώσεων και ικανοτήτων

Κακό	Μέτριο	Καλό	Πολύ καλό	Άριστο
------	--------	------	-----------	--------

Ικανότητα σύνταξης εγγράφων και τήρησης αρχείων

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
------	--------	------	-----------	--------

Ικανότητα αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών

Κακή	Μέτρια	Καλή	Πολύ καλή	Άριστη
------	--------	------	-----------	--------

Πιστεύετε ότι θα μπορούσε να είναι χρήσιμος συνεργάτης στην εταιρία;

Αδύνατο	Απίθανο	Πιθανό	Μάλλον	Σίγουρα
---------	---------	--------	--------	---------

Θα θέλατε να απασχολήσετε φοιτητές Διαιτολογίας-Διατροφής και το επόμενο καλοκαίρι;

Αδύνατο	Απίθανο	Πιθανό	Μάλλον	Σίγουρα
---------	---------	--------	--------	---------

Γενικά σχόλια ή παρατηρήσεις: